

NÅDENS BIBEL

EFESERBREVET

Studiebibelen med gode
nyheder på hver side!

Nådens bibel: Efeserbrevet

Studiebibelen med gode nyheder på hver side!

ISBN: 978-1-927230-93-0

Copyright © 2024 af Paul Ellis

Udgivet af KingsPress. Besøg www.kingspress.org for yderligere oplysninger. Denne titel er også tilgængelig som paperback og i andre e-bogsformater. Besøg thegracebible.com for yderligere oplysninger.

Alle rettigheder forbeholdes i henhold til international ophavsretslovgivning. Indholdet må ikke gengives helt eller delvist i nogen form uden udgiverens udtrykkelige skriftlige tilladelse. Der gøres en undtagelse for korte citater i anmeldelser. Brug af korte citater eller lejlighedsvis kopiering af sider til personlig eller gruppestudie er også tilladt og opfordres til.

Medmindre andet er angivet, er alle bibelcitater hentet fra (NASB®) New American Standard Bible®, copyright © 1960, 1971, 1977, 1995 af The Lockman Foundation. Anvendt med tilladelse. Alle rettigheder forbeholdes. www.lockman.org

Bemærk venligst, at KingsPress' udgivelsesstil skriver visse pronomen i Skriften, der henviser til Faderen, Sønnen og Helligånden, med stort, hvilket kan afvige fra nogle forlags stil.

Version: 1.2 (Nov 2026)

Indhold

Hvad er Nådens bibel?	4
Nøgleord om nåde: Efeserbrevet	5
Efeserbrevet 1	10
Efeserbrevet 2	29
Efeserbrevet 3	43
Efeserbrevet 4	55
Efeserbrevet 5	72
Efeserbrevet 6	87
Indeks til Efeserbrevet	101
Et budskab fra forfatteren	105

Hvad er Nådens bibel?

Mit eneste mål er at fuldføre den opgave, som Herren Jesus har givet mig – opgaven med at vidne om det gode budskab om Guds nåde. (ApG 20,24)

Det gode budskab om Guds nåde erklærer, at Gud ikke er vred på dig, men at han er vild med dig. Den, der sidder på nådens trone, velsigner dig, ikke fordi du er god, men fordi han er god, og fordi han længes efter at være god mod dig.

Nåden forkynnder, at Gud er for os og med os, og at han gavmildt giver os alt, hvad vi har brug for til livet og til et kristencentreret liv. Nåden inviterer dig til at komme ind fra kulden, hvile fra dine anstrengelser og nyde et festmåltid ved hans overdådige bord. Nåden er det, der gør den nye pagt ny og det gode budskab til *et godt budskab*.

Hvis du nogensinde har spurgt: “Hvordan læser jeg dette skriftsted gennem den nye pagts briller?”, så er *Nådens bibel* noget for dig.

Denne bog er ikke en lovbibel med regler, der skal følges, og den er heller ikke en gerningsbibel, der fortæller dig, hvad du skal gøre. Den er ikke en domsbibel, man skal frygte, eller en skyldbibel, der får dig til at føle dig dårlig. Den er en nådebibel, der afslører det gode budskab, der findes på hver eneste side i Skriften.

I denne studiebibel finder du ingen skyldfølelse eller fordømmelse og ingen af de sædvanlige opfordringer til blod, sved og tårer. Vores fokus vil være på Jesus Kristus – hvem han er, hvad han har gjort, og hvad du kan gøre på grund af det, han har gjort.

Nådens bibel er til de udmattede og dem, der er trætte af at lade som om. Den er til de udbrændte, dem, der har fået nok, og dem, der er slået ned. Den er til dem, der er i nød, har gæld eller er utilfredse.

Den er til os alle, der har brug for nåde.

Nøgleord om nåde: Efeserbrevet

Til hver enkelt af os blev der givet nåde... (Efeserbrevet 4,7)

Nådens evangelium forkynnder Faderens ubetingede kærlighed, en fuldstændig syndernes forladelse og den nådige gave af det velsignede nye liv, der er vores i Kristus. I modsætning til den gamle pagts fokus på selvforbedring og overholdelse af regler er det vigtigste budskab i den nye pagt at tro på Jesus, Guds Søn, som døde og opstod igen. I den nye pagt bliver vi frelst af nåde gennem tro. Efter at være blevet fornyet af Ånden opfordres vi til at vandre i lyset som Guds højt elskede børn og medlemmer af Kristi legeme. I hvilket omfang er disse temaer til stede i Paulus' brev til efeserne? Vi kan besvare dette spørgsmål ved at identificere hans nøgleord om nåde.

Kristi legeme. Paulus bruger flere metaforer til at beskrive menigheden, herunder det hellige tempel (Ef 2,21) og Guds husstand (Ef 2,19), men det billede, han oftest bruger, er Kristi legeme (Ef 1,23; 2,16; 3,6; 4,4, 12, 16; 5,23, 30). Uanset race, køn eller status er vi, der tror på Herren, medlemmer af hans legeme (Ef 3,6). Vi passer perfekt sammen og er gensidigt afhængige af hinanden (Ef 4,16, 25). Kristi Ånd virker gennem medlemmerne af Kristi legeme for at nære os og føre os til modenhed (Ef 5,29). Selvom der findes forskellige trosretninger og udtryksformer inden for kirken, er der kun ét legeme (Ef 4,4), hvor Kristus er hovedet (Ef 1,22; 4,15; 5,23).

Tro. Troen er det middel, hvorved vi modtager Guds overvældende nåde og bliver frelst (Ef 2,8a). På grund af vores tro på Herren Jesus Kristus har vi frimodig adgang til Faderen (Ef 1,15; 3,12). I den nye pagt er troen ikke noget, man skal skabe, men noget, man skal modtage (Ef 2,8). Vi modtager den ved at høre om Guds grænseløse kærlighed, som er åbenbaret i Jesus Kristus (Ef 3,17; 6,23).

Faderen. Ligesom Jesus før ham åbenbarer Paulus en Gud, der elsker dig som en Fader (Ef 1,2). Gud er Jesu Fader (Ef 1,3) og alle de troendes Fader (Ef 2,18; 4,6). Gud er ikke den strenge og fjerne guddom fra Det Gamle Testamente. Han er vores Fader, der elsker os, adopterer os og kalder os sine højt elskede børn (Ef 1,5; 2,4; 5,1; 6,23).

Guds familie. Når Paulus siger, at vi er blevet en del af Guds husstand (Ef 2,19), mener han, at vi er blevet adopteret ind i Guds store familie (Ef 1,5). Vi var vredens børn (Ef 2,3), men nu er vi Guds børn (Ef 5,8). Vi var ulydighedens sønner, men nu er vi Guds sønner (Ef 1,5; 2,2; 5,6). Gennem Kristus er vi medarvinger med Kristus (Ef 3,6).

Tilgivelse. Nådens evangelium forkynnder, at du er fuldstændig tilgivet på grund af Guds nådes rigdom (Ef 1,7). Under den gamle pagt tilgav man for at blive tilgivet. Men i den nye pagt er

du i stand til at tilgive, fordi “Kristus har tilgivet dig” (Ef 4,32). Det er Guds ubetingede tilgivelse, der giver os kraft til at tilgive andre.

Evangeliet. Evangeliet betyder gode nyheder eller glædeligt budskab. Det betyder ikke dårlige nyheder. Evangeliet åbenbarer Guds løfter, herunder frelsen, som tilhører os i Kristus Jesus (Ef 1,13). Evangeliet forkynnder, at vi kan have fred med Gud (Ef 6,15). Evangeliets store “mysterium” eller åbenbaring er, at Gud er med os og for os og ønsker at være i åndelig forening med os (Ef 6,19). Religion fremstiller Gud som fjern og reserveret, men Jesus Kristus åbenbarer en Gud, der elsker os som en far, og som ønsker at dele sit liv med os (Ef 3,4–6).

Nåde. Ligesom alle de andre breve, Paulus skrev, begynder og slutter dette med Guds nåde (Ef 1,2; 6,24). Guds nåde er det, der gør det gode budskab til *et godt budskab*. I Efeserbrevet skildres Guds nåde på mindst seks måder: (1) i Kristi opofrende og uendelige kærlighed (Ef 3,17–19; 5,2.25), (2) i Guds radikale tilgivelse af alle vores overtrædelser (Ef 1,7), (3) i den uovertrufne rigdom af hans godhed, der oprejste os fra de døde (Ef 2,6–7), (4) i udgydelsen af Helligånden som pant på vores arv (Ef 1,13–14), (5) i vores adoption ind i hans familie (Ef 1,5; 2,19), og (6) i tilvejebringelsen af hans store kraft, der sætter os i stand til at udrette langt mere, end vi kan bede om eller forestille os (Ef 1,19; 3,16). Vi får at vide fem gange, at Guds nåde er en gave, vi skal modtage (Ef 2,8; 3,2. 7. 8; 4,7), og ved troen har vi den (Ef 2,8).

Hellig. Ligesom de andre brevforfattere omtaler Paulus de kristne som hellige (Ef 1,1. 15. 18; 2,19; 3,8. 18; 4,12; 5,3; 6,18). Da du kom til Kristus, blev du skabt til sand hellighed (Ef 4,24; 5,26). Du er ikke en synder, der stræber efter at blive hellig. I Kristus er du 100 procent hellig og fejlfri (Ef 1,4; 5,27). Samlet set betegnes de kristne som Guds *hellige* tempel (Ef 2,21) og Herrens strålende og *hellige* brud (Ef 5,27).

Viden. Paulus skriver, for at du kan kende og forstå Guds hensigter (f.eks. Ef 1,9; 3,4; 6,19) og lære, hvad der behager Herren (Ef 5,10). Han ønsker, at du skal kende Guds store kraft (Ef 1,17–19) og Kristi umådelige kærlighed (Ef 3,19a). Det er ved at kende Guds kærlighed, at vi vokser (Ef 3,19b; 4,13). Tidligere vandrede du i uvidenhed (Ef 4,18), men Gud ønsker, at du skal have en ånd af visdom og åbenbaring (Ef 1,17), så dit hjertes øjne kan blive oplyst (Ef 1,18), og du kan vandre i lyset (Ef 5,8). Ved at blive fornyet i dit sind (Ef 4,23) kan du kende og forstå Herrens vilje (Ef 5,17).

Herre Jesus Kristus. Nogle kaldte Jesus for *Rabbi* eller Lærer, men i dette korte brev kalder Paulus ham Herre næsten to dusin gange (f.eks. Ef 1,2). Det oprindelige ord for Herre betyder *Den, der er den højeste over alt*. Der er kun “én Herre” (Ef 4,5), som har et navn over alle navne og er langt over al magt og myndighed (Ef 1,21).

Guds kærlighed. Det er hans store kærlighed til os, der får Gud til at være barmhjertig (Ef 2,4) og adoptere os ind i sin familie (Ef 1,4-5; 5,1). Det var kærligheden, der drev Kristus til at give sig selv for os (Ef 5,2). Religionen spørger: Elsker du Gud? Men det spørgsmål, Paulus stiller, er: “Kender du Kristi kærlighed?” (Ef 3,19). At være forankret og grundfæstet i Guds kærlighed er måden, hvorpå vi vokser (Ef 3,17). Når vi ved, hvor meget Gud elsker os, er det let at stole på ham (Ef 6,23).

Modenhed. Gud har til hensigt at åbenbare sin mangfoldige visdom for de åndelige magter gennem en moden menighed (Ef 3,10). De åndeligt umodne lader sig let vildlede (Ef 4,14), men en moden menighed er en menighed, der deler en fælles tro og viden om Guds Søn (Ef 4,13). For at menigheden kan vokse, skal hver troende udrustes til tjeneste inden for det område, hvor han eller hun har fået en gave (Ef 4,7.12).

Mysterium. Et mysterium henviser til en plan eller et formål hos Gud, som han kan åbenbare for os ved sin Ånd (Ef 3,3). I dette brev afsløres fire mysterier: mysteriet om Guds vilje, som vedrører genoprettelsen eller sammenfatningen af alle ting i Kristus (Ef 1,9); mysteriet om Kristus, som er, at hedningerne altid har været en del af Guds genoprettelsesplan (Ef 3,4); det “store mysterium” om Kristus og hans kirke, som går ud på, at Kristus udøver sit overhovedskab over alle ting gennem sit legeme, kirken (Ef 5,32); og evangeliets mysterium, som går ud på, at Gud er med os og for os og ønsker at være i åndelig forening med os (Ef 6,19).

Den nye menneskehed. Jesus, vores fredsmager, har forsonet både jøder og ikke-jøder i sig selv og skabt ét nyt menneske, eller en ny menneskehed (Ef 2,14–15). Dette nye folk kaldes undertiden den nye skabelse eller Kristi legeme (Ef 4,12). I den nye menneskehed findes der ingen særlige privilegier baseret på race, køn eller status, for der er ingen partiskhed hos Gud (Ef 6,9). Takket være Jesus kan vi nyde fred med Gud og opleve ægte fællesskab med kristne brødre og søstre, der kommer fra forskellige kulturer og baggrunde (Ef 6,23).

Nyt liv. Det nye liv, vi har i Kristus, er Guds eget liv (Ef 4,18). Det nye liv er præget af fred, kraft og glæde, og det ligner slet ikke det gamle liv, vi havde, da vi levede efter vores lyster og kødelige begær (Ef 2,3). Som nye skabninger opfordres vi til at aflægge det gamle menneske, som langsomt bliver fordærvet (Ef 4,22), og iklæde os det nye menneske, som er skabt til at være lige så retfærdigt og helligt som Gud (Ef 4,24). Det gør vi ved at forny vores sind og lære at leve ud fra vores ånd (Ef 4,23). Hvor vi før vandrede i vores sinds tomhed (Ef 4,17), vandrer vi nu med visdom i lyset (Ef 5,8.15).

Fred. Fred er ikke blot fraværet af konflikt. Ægte fred er den indre ro, der følger af harmoni i vores forhold til Gud og hinanden. Jesus skabte fred ved at fjerne det fjendskab, som synden

havde skabt (Ef 2,15). Gennem hans offerdød på korset kan både jøder og ikke-jøder nyde fred med Gud og hinanden (Ef 2,14.17). Jesus selv er den fred, som vi står på (Ef 2,14; 6,15).

Guds kraft. Guds uovertrufne kraft står til rådighed for dem, der tror (Ef 1,19). Det er hans kraft der oprejser de døde (Ef 1,20) og lader os leve sammen med Kristus (Ef 2,5). Hans guddommelige kraft styrker os og sætter os i stand til at vandre i hans kald og kærlighed (Ef 3,7.16; 5,2; 6,10). Selvudviklingsreligionen bygger på vores egen kraft og vores egne gerninger, men nådens evangelium indbyder dig til at leve i den overnaturlige styrke af Guds magt og kraft (Ef 3,20).

Forudbestemt. Guds frelseskald går ud til alle gennem evangeliet, og dem, der svarer på det, kaldes Guds kaldte eller udvalgte (Ef 4,1). At sige, at vi var “forudbestemt til at blive adopteret” (Ef 1,5), betyder, at den Gud, der ser slutningen fra begyndelsen, vidste, hvem der ville reagere på evangeliet. Før verdens grundlæggelse vidste han, hvad du ville vælge (Ef 1,4). Gud er ikke årsagen til alt, hvad der sker, men alt, hvad der sker, vil i sidste ende stemme overens med hans gode hensigter og vilje (Ef 1,11).

Forløsning. Forløsning betyder at løskøbe. Du var en slave under synden, men du blev forløst, eller løskøbt, med det mest dyrebare i universet, Kristi blod (Ef 1,7). Vi, som var fjerne fra Gud, er blevet bragt nær ved Kristi blod (Ef 2,13).

Opstandelse. Guds kraft er en opstandelseskraft (Ef 1,20). Djævelen havde en dødbringende kraft, men Gud oprejste Jesus fra de døde, og han har oprejst *jer* fra de døde (Ef 2,1). Gud satte Kristus ved sin højre hånd, og han har sat *jer* sammen med ham i de himmelske regioner (Ef 2,6).

Genoprettelse. Himmel og jord vil blive forenet, eller “sammenfattet”, under Jesus Kristus (Ef 1,10), og denne plan vil nå sin fuldendelse på forløsningens dag, når Herren vender tilbage (Ef 4,30). Indtil da udøver Jesus sin autoritet, som står højt over alle ting, gennem sit legeme, kirken (Ef 1,22–23; 3,10–11). Genoprettelsen af alle ting, som profeterne forudsagde, er den åbenbarede “Guds viljes hemmelighed” (Ef 1,9) og det “ene håb”, der forener de troende (Ef 4,4).

Retfærdighed. Retfærdighed, eller tilstanden af at stå ret over for Gud, er ikke noget, man skal stræbe efter, men en frugt af at være forenet med Den, der er Lyset (Ef 5,9). Vi iklæder os det nye menneske, som er skabt i sand retfærdighed, ved at leve ud fra vores forening med Herren (Ef 4,24). Når djævelen beskylder os for ikke at gøre nok eller ikke at være gode nok, beskytter vi vores hjerter ved at bære retfærdighedens brynje, som er Kristi egen retfærdighed (Ef 6,14).

Frelse. Vi står fast i Herren ved at iføre os frelsens hjelm (Ef 6,17). Vi minder os selv om, at vi er blevet frelst, befriet og reddet ved Guds nåde og ikke på grund af noget, vi har gjort (Ef 1,13; 2,8–9). Vi var døde i vores synder, men Gud oprejste os og satte os i de himmelske regioner i Kristus Jesus (Ef 2,1. 5–6). Han gjorde dette på grund af sin uovertrufne godhed og venlighed (Ef 2,7).

Sandhed. Sandhed er ikke et menneskeskabt påfund, der er genstand for revision og debat. Jesus er sandheden, som alt andet måles efter (Ef 4,21). At lytte til sandhedens budskab er at tro på det gode budskab om Jesus (Ef 1,13). At være udrustet med sandhed er at stå fast og fortolke alle ting gennem virkeligheden i Jesus Kristus (Ef 6,14). Når vi bliver i Kristus, bærer vi sandhedens frugt (Ef 5,9).

Forening med Gud. Foreningen eller fællesskabet, med Gud er grunden til vores eksistens. Paulus henviser gentagne gange til den troendes åndelige forening i udtrykkene “i Kristus”, “i ham” og “med ham” (f.eks. Ef 1,1. 4 .9 .10 .20). Guds nåde og godhed findes *i Kristus Jesus* (Ef 2,7), og hans tilgivelse findes *i Kristus Jesus* (Ef 4,32). Alle himlens velsignelser findes *i ham* (Ef 1,3), og *i ham* har vi forløsning og tilgivelse (Ef 1,7). Da du troede på det gode budskab om Jesus, blev du beseglet *i ham* (Ef 1,13). Gud oprejste dig *sammen med Kristus* og satte dig *sammen med ham* i de himmelske regioner (Ef 2,6).

Enhed. Der er to former for enhed i Guds familie. *Åndens enhed* er det åndelige bånd, som alle troende deler i fællesskab med Herren. Den Hellige Ånd skaber den, og vores opgave er at bevare den (Ef 4,3). Vi beskytter vores åndelige enhed ved at vandre i kærlighed, være venlige og medfølende over for hinanden og være hurtige til at tilgive (Ef 4,32; 5,2). Derimod er *troens enhed* noget, vi skal opnå (Ef 4,13). Vi deler allerede én tro og ét håb i én Herre (Ef 4,4–5). Men troens enhed opnås først, når vi vandrer i fuld forståelse af, hvad det vil sige at kende Jesus.

At vandre. Som en del af Guds nye skabelsesfamilie opfordres vi til at vandre i kærlighed (Ef 5,2), vandre som lysets børn (Ef 5,8) og vandre på en måde, der er Guds kald værdig (Ef 4,1). At vandre på denne måde betyder ikke, at man skal “forsøge at være moralsk” eller “overholde reglerne”. Det betyder: “Vær den, du er i Kristus.” Efterlign din Fader som et elsket barn (Ef 5,1), og vandr ikke længere i tåbelighed og uvidenhed som dem, der ikke tror (Ef 4,17; 5,15).

Gerninger. I nådens orden giver vores gerninger os ikke frelse eller nogen af Guds velsignelser (Ef 2,8–9). Men som Guds værk er vi skabt i Kristus Jesus til gode gerninger (Ef 2,10). Gode gerninger er de ting, vi gør som svar på Guds godhed. Det er at udøve de åndelige gaver og talenter, som Gud har givet os, på kreative måder, der åbenbarer hans kærlighed for andre. Gud stiller udrustere (apostle, profeter, lærere osv.) til rådighed for at udruste os til tjenestearbejde (Ef 4,12).

Efeserbrevet 1

Efeserbrevet 1:1

¹ Paulus, en apostel for Kristus Jesus ved Guds vilje, til de hellige, som er i Efesos, og som er trofaste i Kristus Jesus:

1:1 **Paulus** havde to navne. Som jøde gik han under sit hebraiske navn, Saulus, og som apostel for hedningerne gik han under sit romerske navn, Paulus (ApG 13,9). Den unge Saulus havde været en farisæer blandt farisæerne og en forfølger af menigheden (Fil. 3,5–6). Men efter et livsforvandlerende møde med Herren på vejen til Damaskus blev han nådens apostel og forfatter til de fleste af Det Nye Testaments breve.

Paulus' brev til de hellige i Efesos blev skrevet, mens han stod under husarrest i Rom i begyndelsen af 60'erne e.Kr. (Ef 3,1). Det er et af fire "fængselsbreve". De andre er Kolossenserbrevet, Filipperbrevet og Filemonbrevet. Brevet til efeserne blev overbragt af Paulus' gode ven, Tykikus (Ef 6,21).

Apostel. Det oprindelige ord (*apostolos*) betyder en udsending eller ambassadør. Det er en person, der er blevet udsendt som Guds budbringer. Paulus var blevet udsendt af Gud for at forkynde Kristi evangelium for hedningerne (Gal 1,15–16; 2,9, Ef 3,8). Selvom vi alle er kaldet til at forkynde den gode nyhed, udmærker de, der har en apostolisk gave, sig i denne tjeneste og er i stand til at udruste andre til tjenesten (Ef 4,11–12). Paulus var en apostel for Kristus Jesus, hvilket betyder, at han var blevet udsendt af Kristus for at forkynde Kristi ord (2 Kor. 5,20). Hans opgave og budskab kom fra Herren og ikke fra noget menneske (Gal. 1,1).

Kristus Jesus. Det oprindelige ord for Kristus (*Christos*) er det græske ord for Messias (Joh. 1,41). Det betyder "*den salvede*". Ved at henvise til Kristus næsten halvtreds gange i dette brev understreger Paulus, at Jesus er den salvede Konge, som profeterne forudsagde (Sal 2,2; Dan 9,25–26). Paulus omtalte Jesus som Kristus i alle sine breve (Rom. 1,4; 1 Kor. 1,1; 2 Kor. 1,2; Gal. 1,1; Fil. 1,2; Kol. 1,1; 1 Thess. 1,1; 2 Thess. 1,2; 1 Tim. 1,16; 2 Tim. 2,8; Tit. 3,6; Filem. 1,3).

Ved Guds vilje. Det var Guds idé at gøre Paulus til apostel. Herren meddelte Paulus sin hensigt på vejen til Damaskus (ApG 26,17–18) og bekræftede den gennem profeterne i menigheden i Antiokia (ApG 13,1–2). Paulus var forståeligt nok forbløffet over, at Gud havde kaldet netop ham, kirkens forfølger, til at forkynde Kristus (Ef 3,8).

De hellige. De kristne. En hellig er ikke blot en bestemt type person, men en ny slags skabning, et medlem af Guds nye skabelsesfamilie (2 Kor 5,17; Gal 3,28).

Modtagerne af dette brev var troende fra alle samfundslag. Nogle var håndværkere, lærere, advokater, læger, husmødre og slaver. Det, de havde til fælles, var, at de var hellige, der var døde, blevet begravet og oprejst til et nyt liv med Kristus (Rom 6,3–5; Ef

2,5–6). De var ikke længere døde i deres overtrædelser og synder og uden Gud i denne verden (Ef 2,1.12).

Det oprindelige adjektiv (*hagios*) oversættes ofte med “*hellig*”. Ligesom alle andre troende er du hellig og helliget, fordi Jesus gør dig det (Joh. 17,19; Hebr. 10,14). Som ét med Herren er du lige så hellig som den Hellige selv (1 Kor. 6,11). “Hvis roden er hellig, er grenene det også” (Rom 11,16). Du er Helligåndens hellige tempel (1 Kor 3,16). Gennem hele Skriften omtales kristne konsekvent som hellige eller helliggjorte.

Efesos. Den travle havneby Efesos var indgangen til den romerske provins Asien. Byen var en port mod øst og et knudepunkt for rejsende og pilgrimme. Paulus’ første besøg i Efesos var et kort ophold på vej til Judæa (ApG 18,19). Senere opholdt han sig i Efesos i næsten tre år (ApG 20,31).

Menigheden i Efesos havde en særlig plads i Paulus’ hjerte, fordi han selv havde grundlagt den (ApG 18,19; 20,31). Han forkyndte evangeliet i en synagoge i Efesos i tre måneder og derefter i en lejet sal i omkring to år (ApG 19,8–10). Da Paulus forlod Efesos, blev den menighed, som han havde grundlagt, muligvis ledet af Priscilla og Akvila (ApG 18,19) og senere af Timoteus (1 Tim 1,3). Ifølge kirketraditionen kan apostlen Johannes have ledet menigheden i en periode (Irenæus, *Mod kætterne*, 3.3.4). Dette var en menighed med en god arv.

Det giver god mening, at Paulus sendte et brev til sine venner i Efesos. Det er derimod mindre klart, om hans brev udelukkende var tiltænkt efeserne. Ordene “*Efesos*” og “*efeserne*” findes ikke i de tidligste håndskrifter. (Den første omtale af Efesos kan have været en marginalnote tilføjet af kopister, som senere blev indsat her i vers 1.) Vores bedste gæt er, at Paulus havde til hensigt, at hans brev skulle bringes til Efesos og derefter cirkulere blandt menighederne i Asien og de tilstødende regioner (se opslaget til Ef 3,2). Hans brev blev sendt rundt, ligesom Jesu breve blev cirkuleret blandt de syv menigheder i Åbenbaringen (Åb 1,4).

Som er trofaste. Hvis ordet “Efesos” ikke var med i Paulus’ oprindelige brev, kan dette læses som “til de hellige og dem, der er trofaste i Kristus Jesus”. Paulus’ brev er rettet til kristne overalt, også til os.

Hvilket budskab har Paulus til os i dette brev? Selvom det er et kort brev, er Efeserbrevet et vægtigt og inspirerende dokument. I det gennemgår Paulus hele omfanget af Guds plan om at frelse dig, genoprette skabelsen og forene himmel og jord under ét hoved. Efeserbrevet er fyldt med kraft og visdom. Det afslører mysterier og vækker vores tro. Det forklarer, hvad Gud gør, og hvordan han gør det. Det er et praktisk brev, der afslører Guds plan for sunde ægteskaber, familier og arbejdspladser.

Efeserbrevet er rigt på temaer. Et centralt tema er det nye liv, som vi har i Kristus. Dette spændende nye liv er ikke noget, vi skal stræbe efter, men en gave, vi modtager gennem troen på Kristus (Ef 2,8). Paulus beskriver det kristne liv ud fra tre handlinger: at sidde, at gå og at stå. Vi er sat sammen med Kristus Jesus i de himmelske regioner (Ef 2,6). Fra

denne hvileposition henter vi styrken til at vandre i denne verden (Ef 4,1; 5,2, 8, 15) og stå fast i den åndelige kamp (Ef 6,11; 13–14).

Efeserbrevet besvarer vigtige spørgsmål: Hvad er sandhed? Hvordan finder vi fred? Hvordan bliver vi mere fuldt ud menneskelige? Hvad kendetegner en sund menighed? I sidste ende handler Efeserbrevet om *at kende*, hvem Gud er, hvad han gør, og hvordan du kan tage del i det, han gør (f.eks. Ef 1,9; 3,4; 6,19). Djævelen ønsker, at du forbliver uvidende, men Paulus skriver, for at du kan kende Herrens vilje (Ef 5,17), hans store kraft (Ef 1,17–19a) og hans uendelige kærlighed til dig (Ef 3,19). At kende Gud i vores dagligdag er vejen til vores vækst (Ef 4,13).

Vi kan opdele brevet i to halvdele. De første tre kapitler handler om det store billede – Guds evige hensigter og hvordan vi passer ind i dem. Paulus afslører, at Gud er ved at opbygge en stor, smuk familie (kirken, Kristi legeme på jorden), gennem hvilken han viser sin mangfoldige visdom og altoverskyggende kraft (Ef 1,5–11; 3,10–11). Himlen og jorden vil blive forenet under Kristus (Ef 1,10), og du får lov at være en del af det gennem din forening med Herren (Ef 1,3.19; 3,20–21).

De sidste tre kapitler viser os, hvordan vi skal vandre som Guds børn og stå fast i troen (Ef 4,1; 5,1; 6,10–17). Her lærer vi, hvordan vi kan skabe frugtbare menigheder (Ef 4,11–32), sunde ægteskaber (Ef 5,21–33), stærke familier (Ef 6,1–4) og produktive arbejdspladser (Ef 6,5–9). Som borger i et himmelsk rige nægtede Paulus at tilpasse sig normerne i den tid, han levede i. Han forsvarede kvindernes rettigheder (Ef 5,25–29), børnenes (Ef 6,4) og slavernes (Ef 6,9). I en verden præget af voldsom diskrimination åbenbarede han en Gud, der ikke viser nogen partiskhed.

I Kristus; se opslaget til Ef 1,3.

Efeserbrevet 1:2–3

² Nåde være med jer og fred fra Gud, vor Fader, og Herren Jesus Kristus. ³ Lovet være Gud, vor Herre Jesu Kristi Fader, som har velsignet os med al åndelig velsignelse i *det himmelske* i Kristus,

1:2 Nåde være med jer og fred. Som han plejer, indleder Paulus med en nådefyldt hilsen. Nåden omfatter alle Guds velsignelser, mens fred er frugten af at modtage Guds nåde. Vi stoler på, at Gud vil opfylde vores behov, og resultatet er fred.

Gud, vor Fader. Ligesom Jesus før ham åbenbarede Paulus en Gud, der elsker dig som en Fader (Joh 17,23). Dette var en forbløffende åbenbaring dengang, og den er stadig chokerende for mange i dag. Gud er ikke blot Jesu Fader (Ef 1,3), han er den imødekommende Fader for alle, der hører hans kald (Ef 2,18; 4,6), og den Fader, som alle fædre er opkaldt efter (Ef 3,15). Gud er ikke den strenge og fjerne guddom fra Det Gamle Testamente. Han er vores Fader, der elsker os, adopterer os og kalder os sine højt

elskede børn (Ef 1,5; 2,4; 5,1; 6,23). Paulus omtaler Gud som Fader otte gange i dette brev.

Herre. Det oprindelige substantiv (*kyrios*) betyder den, der er den højeste over al hersker, myndighed, magt og herredømme (Ef 1,21).

Paulus sad fængslet af romerne, da han skrev dette brev (Ef 3,1), men han fastholdt alligevel, at Jesus Kristus forblev Herre over alt. Næsten halvtreds gange i sit korte brev omtaler han Jesus som Herre, den, der er den højeste over alt (Ef 1,2. 3. 15. 17; 2,21; 3,11; 4,1. 5. 17; 5,8. 10. 17. 19. 20. 22; 6,1. 4. 7. 8. 10. 21. 23. 24). At bekende Jesus som Herre er at sige: "Han er større end mine omstændigheder, og på ham vil jeg stole."

1:3 **Velsignet.** Der er tre *velsignede* ord i dette vers: "*Lovet være*" (*eulogetos*) betyder, at Gud er prisværdig; "*har velsignede os*" (*eulogeo*) betyder, at Gud taler ord af nåde og lader os trives; og "*velsignelse*" (*eulogia*) betyder ros eller en gave. Vi velsigner Gud, fordi han har velsignet eller begunstiget os med alle slags åndelige velsignelser. Vi priser ham, fordi han er en fantastisk Gud, der har gjort fantastiske ting.

Gud og Fader. Alt, hvad Paulus siger i sit betagende brev, begynder med en åbenbaring af vores Gud og Fader og det, han har gjort. Gud velsignede os (Ef 1,3); Gud udvalgte os før verdens grundlæggelse (Ef 1,4); Gud forudbestemte os til at være hans sønner (Ef 1,5); Gud har forløst os fra fangenskab og tilgivet alle vores synder (Ef 1,7). Efeserbrevet handler ikke om, hvad du skal gøre for Gud, men om, hvad Gud har gjort for dig, og hvad du kan gøre på grund af det, han har gjort. Fordi han har forløst dig, kan du leve i frihed. Fordi han har velsignet dig, kan du velsigne andre. Fordi han har åbenbaret sin evige plan, kan du leve med et formål.

Har velsignet os. Gud har i overflod forsynet os med alt, hvad vi har brug for til liv og guds frygt (Fil. 4,19; 2. Pet. 1,3).

Gud har velsignet os med tilgivelse (Ef 1,7), frelse (Ef 1,13), Helligånden (Ef 1,13) og en arv (Ef 1,11). Han har adopteret os (Ef 1,5), givet os kraft (Ef 1,19) og bygget os ind i sin hellige bolig (Ef 2,22). Vi behøver ikke at tigge og banke på himlens porte for at overbevise Gud om at velsigne os. (At bede Gud om at give os frelse, helbredelse, befrielse eller nogen anden velsignelse er som at bede Jesus om at komme og dø igen. Én gang var nok.) Vores opgave er at anerkende alt det gode, der allerede er vores i Kristus Jesus (Filem. 1,6). Vores opgave er at modtage i tro det, som Gud allerede har givet os.

Åndeligt betyder, at det har at gøre med det usynlige åndelige rige, i modsætning til det naturlige eller fysiske rige (1 Kor 15,46). Ting i det åndelige rige er ikke mindre virkelige, fordi de er usynlige (Gud er ånd; Joh 4,24). For at opfatte åndelige virkeligheder skal vi se med hjertets øjne (Ef 1,18). "Derfor retter vi ikke vores blik mod det, der ses, men mod det, der ikke ses; for det, der ses, er forbigående, men det, der ikke ses, er evigt" (2 Kor. 4,18. NIV).

Åndelig velsignelse. Guds velsignelser har deres oprindelse i det himmelske eller åndelige rige, hvilket betyder, at de er uberørte af denne faldne verden. Guds velsignelser er himmelske midler mod verdslige lidelser. Guds velsignelser fortjenes ikke gennem

tjeneste for Herren, velgørenhedsarbejde eller ved at give donationer. De gives os gratis af nåde og modtages ved tro.

Det himmelske. Det åndelige rige; se opslaget til Ef 1,20.

I Kristus. Alle Guds velsignelser modtages og opleves gennem vores åndelige forening med Herren. “I forening med Kristus er I blevet rige på alt” (1 Kor. 1,5. GNB).

Ordet “forening” forekommer ikke i mange oversættelser, men vores forening eller fællesskab med Herren nævnes hundredvis af gange i Skriften. Det findes i udtryk som “Gud med os”, “Kristus i jer”, “i Kristus”, “med Kristus”, “med ham” og “i ham”. Ligesom en gren på en vinstok er den troende ét med Herren (Joh. 15,5). “I er i mig, og jeg er i jer” (Joh. 14,20). Vores forening med Herren er intim, ubrydelig og det middel, hvorved vi oplever det rigelige liv, der strømmer fra hans kærligheds fylde.

“I Kristus Jesus” er et af Paulus’ yndlingsudtryk. Vi lever for Gud og har evigt liv *i Kristus Jesus* (Rom 6,11. 23). Guds nåde og godhed findes *i Kristus Jesus* (1 Kor 1,4; Ef 2,7), og hans tilgivelse findes *i Kristus Jesus* (Ef 4,32). Der er ingen fordømmelse for dem, der er *i Kristus Jesus* (Rom 8,1), vi er retfærdiggjort *i Kristus* (Gal 2,17), og vores frelse er *i Kristus Jesus* (2 Tim 2,10). Intet kan skille os fra Guds kærlighed, som er *i Kristus Jesus* (Rom 8,39). Vi har frihed og er helliget *i Kristus Jesus* (1 Kor. 1,2; Gal. 2,4). Vi er sat i de himmelske regioner *i Kristus Jesus* (Ef. 2,6). Guds fred, tro og kærlighed findes *i Kristus Jesus* (Fil. 4,7; 1 Tim. 1,14). *I Kristus* er vi helt nye skabninger (2 Kor 5,17), og vi er fuldkomne *i Kristus* (Kol 2,10). Al æren tilkommer Gud, for det er takket være ham, at I er *i Kristus Jesus* (1 Kor 1,30).

Efeserbrevet 1:4–5

⁴ ligesom han udvalgte os i ham før verdens grundlæggelse, for at vi skulle være hellige og ulastelige for hans ansigt. I kærlighed ⁵ forudbestemte han os til at blive adopteret som sønner gennem Jesus Kristus til sig selv, i overensstemmelse med sin viljes gode hensigt,

1:4 **Han udvalgte os.** “Os” henviser til Kristi legeme. “De udvalgte, som han har udvalgt” (Mark. 13,20).

Guds kald retter sig til hele verden, og dem, der svarer på det, kaldes *de udvalgte* eller Guds *udvalgte* (Rom. 8,33; Kol. 3,12; Tit. 1,1). På en måde vælger de udvalgte sig selv ved at svare på Guds kald. Men da Herren tager initiativet til kaldet, er det korrekt at sige, at vi er Guds udvalgte. “For I er en udvalgt slægt” (1. Pet. 2,9).

I ham. Jeres *udvalgelse* ligger i Kristus. Før tidernes begyndelse lagde Gud en plan om at redde og genoprette alle ting gennem Kristus. I blev ikke udvalgt, fordi I reagerede på evangeliet. I blev en del af *de udvalgte*, da I blev forenet med Herren.

Før verdens grundlæggelse. Længe før skabelsen.

Vi skulle være hellige og ulastelige. I vores tidligere tilstand var vi brudte og beskadigede af synd, men Gud havde en plan om at gøre os hele, smukke og fejlfri.

For hans ansigt. Andre ser måske dine fejl og mangler, men Gud ser dig som hellig og pletfri i Kristus.

I kærlighed. Guds uendelige kærlighed er et tema, der lyder højt og tydeligt i Efeserbrevet. Gud udvalgte dig, fordi han elsker dig. Din himmelske Fader havde en drøm og skabte din krop ud fra den. Han ønsker, at du skal blive grundfæstet i hans kærlighed (Ef 3,17), at du skal vandre i hans kærlighed (Ef 5,2) og at du skal kende hans kærlighed, som overgår al viden (Ef 3,19).

1:5 **Forudbestemt** betyder forudbestemt eller forordnet. Forudbestemt betyder ikke, at Gud vælger nogle og afviser andre. Det betyder, at Gud havde en plan.

Det oprindelige ord for forudbestemt (*proorizo*) består af to ord: *pro*, der betyder før, og *horizo*, der betyder at sætte en horisont eller grænse. Den Gud, der ser slutningen fra begyndelsen, vidste, hvem der ville reagere på evangeliet. Før tiden begyndte, skrev han deres navne i Livets Bog (Åb 17,8).

Nogle siger, at vi var ude af stand til selv at bevæge os mod frelsen. "Da vi var døde i synd, kunne vi ikke gøre noget som helst. Det var udelukkende Gud." Det antyder, at Gud kun udvalgte nogle af os, mens han afviste resten af os. Frelsen er ganske vist udelukkende Guds værk, men det er stadig op til os at omvende os og tro på det gode budskab (Mark. 1,15). De, der sætter deres tro på Herren, går over fra døden til livet (Joh. 5,24).

Adoption betyder, at du har skiftet familie. Du var en del af Adams slægt af slaver, men nu er du en del af Guds velsignede familie.

Når vi tænker på adoption, tænker vi måske på små børn på børnehjem. Men i romertiden adopterede magtfulde mænd unge mænd for at gøre dem til sin arving. På tidspunktet for Kristi fødsel blev den romerske verden regeret af en mand, der var blevet adopteret på denne måde. Gaius Octavius var blevet adopteret af sin onkel Julius Cæsar. Med Cæsars navn, formue og legioner blev Gaius sat på en hurtig vej mod kejserskabet (eller tyranni). I dag kender vi ham som kejser Augustus. Et andet eksempel var Nero, der blev adopteret af kejser Claudius. Det er denne form for adoption, Paulus tænker på her. Som adopterede sønner arver vi et nyt navn og alle himlens ressourcer (Rom. 8,17). Vi er sandelig bestemt til at regere i livet gennem Kristus Jesus (Rom. 5,17).

Sønner. De troende er Guds sønner gennem troen på Kristus Jesus (Gal. 3,26). Som nogen engang sagde: "Guds Søn blev Menneskesønnen, for at menneskenes sønner kunne blive Guds sønner."

Hvorfor siger Paulus, at vi er sønner og ikke Guds børn? Fordi adopterede sønner i den romerske verden nød særlige privilegier og blev udpeget som arvinger (Gal. 4,5). "I har modtaget en ånd, der gør jer til sønner" (Rom. 8,15). Uanset om du er mand eller kvinde, er du medarving med Kristus (Rom. 8,17).

Sin viljes gode hensigt. Vores Fader fandt stor glæde i at planlægge en stor familie.

Her ligger svaret på spørgsmålet: “Hvad er meningen med livet?” Livets formål er at modtage Guds kærlighed og være en del af hans familie. Alt, hvad der gør livet godt og smukt, udspringer herfra: Du er Guds drøm, der er gået i opfyldelse. Du har måske hørt, at Gud har en plan for dit liv. Det er mere korrekt at sige, at Gud har en plan for hele skabelsen, og hans plan omfatter dig.

Efeserbrevet 1:6

⁶ til pris for hans nådes herlighed, som han i den Elskede har skænket os i overflod.

1:6 Til pris for hans nådes herlighed. En stor del af dette brev er en hyldest til Guds godhed. Paulus priser Gud for hans ubegrænsede gavmildhed (Ef. 1,3), hans overrørende nåde (Ef. 1,7) og hans store kærlighed (Ef. 2,4). Han inspirerer os til at synge “Gud være æren” (Ef. 3,21).

Hans nådes herlighed. Al æren for vores frelse tilkommer Guds herlige nåde. Det er hans plan, hans værk, hans forløsning. Da vi ikke havde noget med det at gøre, kan vi kun sige: “Tak, Herre, for din vidunderlige nåde!”

Nåde udtrykker Guds velvilje, kærlighed og gunst, som gives os gratis, så vi kan få del i hans guddommelige liv. Nåde er en overnaturlig hjælp, der giver dig kraft til at være den, Gud skabte dig til at være.

Nåden er det, der gør det gode budskab til *et godt budskab*. Et evangelium uden nåde er slet ikke noget evangelium, for det er nåden, der frelser os (ApG 15,11; Ef 2,8, 2 Tim 1,9), tilgiver os (Ef 1,7), retfærdiggør os (Rom 3,24; Tit 3,7), erklærer os retfærdige (Rom 5,17; 2 Kor 5,21) og oprejser os til et nyt liv (Ef 2,5).

I brevet til efeserne skildres Guds mangfoldige nåde på mindst seks måder: (1) i Kristi opofrende og uendelige kærlighed (Ef 3,17–19; 5,2.25), (2) i Guds radikale tilgivelse af alle vores overtrædelser (Ef 1,7), (3) i den uovertrufne rigdom af hans godhed, der oprejste os fra de døde (Ef 2,6–7), (4) i udgydelsen af Helligånden som pant på vores arv (Ef 1,13–14), (5) i vores adoption ind i hans familie (Ef 1,5; 2,19) og (6) i udgydelsen af hans store kraft, ved hvilken vi styrkes og bliver i stand til at stå fast (Ef 1,19; 3,16).

Skænket. Den oprindelige tekst består af et enkelt verbum (*charitoō*), der betyder at skænke nåde eller gøre højt begunstiget. Gud har frit velsignet os med sin nåde. Det samme ord blev sagt af englen til Maria: “Du som har fået nåde (*charitoō*)” (Luk 1,28). Maria var højt begunstiget i Guds øjne, og det er du også.

I den elskede. Guds nåde åbenbares for os gennem hans elskede Søn.

Da Jesus blev døbt, sagde en stemme fra himlen: “Dette er min elskede Søn, i hvem jeg har velbehag” (Matt. 3,17). Paulus kunne have sagt, at vi er skænket nåde *i Kristus*. Ved at sige, at vi er skænket nåde *i den Elskede*, minder han os om det særlige navn, som

Faderen gav Sønnen. At være skænket nåde af Gud og være i den Elskede betyder, at du er elsket. Selv når du snubler og synder, er du stadig elsket.

Efeserbrevet 1:7-9

⁷ I ham har vi forløsning gennem hans blod, syndernes forladelse, efter hans nådes rigdom ⁸ som han har overøst os med. I al visdom og indsigt ⁹ har han åbenbaret os sin viljes hemmelighed, efter den gode hensigt, som han havde besluttet i ham

1:7 **I ham.** Vores forløsning, tilgivelse og frelse modtages og opleves i forening med Herren. Det vil sige, at der ikke findes nogen forløsning, tilgivelse eller frelse uden for Kristus. Sammen med "i Kristus" (Ef 1,3) er "i ham" et af Paulus' foretrukne udtryk til at beskrive vores åndelige forening med Herren. Da du troede på det gode budskab om Jesus, blev du besejlet *i ham* (Ef 1,13). Alle himlens velsignelser findes *i ham* (Ef 1,3), og *i ham* har du forløsning, tilgivelse og retfærdighed (2 Kor 5,21; Ef 1,7). Alle Guds løfter er "ja" *i ham* (2 Kor 1,20), og *i ham* er du blevet fuldkommen (Kol 2,10). *I ham* lever vi, bevæger vi os og er vi til (ApG 17,28).

Forløsning betyder at løskøbe. At forløse er at frigive nogen ved at betale en løsesum. Jesus gav sit liv som løsesum for alle (1 Tim 2,6). Vi var syndens slaver, men Jesus forløste os, og nu er vi frie (Rom 6,6; Gal 5,1). "Gennem Kristus er enhver, der tror, befriet fra alt" (ApG 13,39a). Da Kristi offer var fuldkomment og aldrig skal gentages, skabte det en *evig* forløsning (Hebr 9,12). I ham er du fuldstændigt og evigt frelst.

Blod. Vores løsesum blev betalt med det mest dyrebare i universet, Kristi blod. Se opslaget til Ef 2,13.

Syndernes forladelse. Det oprindelige substantiv (*aphesis*) oversættes undertiden med "syndernes eftergivelse". Det betyder at give slip, at fritage eller at sende væk. Det betyder, at Gud har fjernet vores synder fra os "så langt som østen er fra vesten" (Sal. 103,12).

Den nat, han opstod fra de døde, pålagde Jesus sine disciple at forkynde syndernes forladelse (Luk. 24,47). Fra da af forkyndte apostlene det gode budskab om ubetinget tilgivelse (f.eks. ApG 13,38). I den nye pagt bliver vi ikke tilgivet på grund af vores egne handlinger, men i overensstemmelse med Guds nådes rigdom.

Overtrædelser. Det oprindelige substantiv (*paraptōma*) betyder et fald eller et fejltrin. Det er en fejl, en fejltagelse, en forseelse.

I henhold til. Er du tilgivet for alle dine synder og forseelser? På dette spørgsmål giver Paulus et eftertrykkeligt svar. I Kristus har du en evig forløsning og fuldstændig tilgivelse. Du er ikke tilgivet, fordi du har sagt eller gjort de rigtige ting. Du er tilgivet på grund af Guds overøsende nåde.

Rigdom. Velstand. Paulus bruger det oprindelige substantiv (*ploutos*) to gange i dette brev for at beskrive overfloden af Guds nåde (Ef 1,7; 2,7). Han bruger også dette ord til at beskrive overfloden af Guds godhed (Rom 2,4), visdom og viden (Rom 11,33). Med andre ord er Gud lige så rig på nåde, som han er på visdom, godhed og viden. I det næste kapitel går Paulus endnu længere ved at henvise til Guds nådes *uovertrufne* eller umådelige rigdom (Ef 2,7).

Nåde; se opslaget til Ef 1,6.

- 1:8 **Overøst.** Det oprindelige verbum (*perisseuo*) betyder at overskride, strømme over eller flyde over. Det er et ord, som Paulus bruger andre steder til at beskrive Guds overvældende nåde (Rom 5,15; 2 Kor 9,8).

At *overøse* er at gøre langt mere end nødvendigt. Det er at give hensynsløst og rigeligt. Det er at mætte de 5.000 med så meget mad, at resterne (igen *perisseuo*) fylder kurve (Matt. 14,20). Når det gælder nåde, er Gud generøs til det punkt, hvor det grænser til overdådigt spild.

Visdom og indsigt. Gud åbenbarede sin genoprettelsesplan på en strålende og praktisk måde – gennem Jesu Kristi tjeneste.

- 1:9 **Hemmelighed.** En hemmelighed er en plan eller et formål hos Gud, som er ukendt for det naturlige sind, men som kan åbenbares for os ved hans Ånd (1 Kor 2,11–14; Kol 1,26). Det Nye Testamente taler om rigets hemmeligheder (Matt. 13,11; Mark. 4,11; Luk. 8,10), Guds hemmeligheder og hans vilje (1 Kor. 4,1; Ef 1,9), Kristus-hemmeligheden (Ef 3,4; Kol 4,3), evangeliets hemmelighed (Ef 6,19), troens hemmelighed (1 Tim 3,9) og gudsfrygtens hemmelighed (1 Tim 3,16).

Hemmeligheden bag hans vilje er, at alle ting i himlen og på jorden skal forenes eller samles under ét hoved, Jesus Kristus (se næste vers). Vi kunne kalde dette Guds redningsplan, men i virkeligheden er det en genoprettelsesplan. Det er den genoprettelse af alle ting, som profeterne forudsagde, og som apostlene forkyndte (ApG 3,21; Kol 1,20). Guds hensigt er ikke blot at redde dig; han planlægger at genoprette alt, hvad der gik tabt.

Har universet et formål, eller er vi blot et stort kosmisk uheld? Paulus besvarer dette spørgsmål ved hjælp af ord som "*udvalgt*", "*forudbestemt*", "*hensigt*" og "*vilje*". Gud skriver sin store genoprettelseshistorie, og det er den mest vidunderlige og spændende historie, der nogensinde kunne fortælles. Det er historien om en Mand fra himlen, der er kommet for at rette op på tingene og gøre alting nyt. Gennem denne himmelske Mand omskaber Gud kosmos og opbygger en familie. Den gode nyhed er, at hans historie også omfatter *dig*. Du er ikke alene, og din eksistens er ikke et uheld. Gud ved alt om dig, han elsker dig mere, end du aner, og han kalder dig ved navn. Hans kald giver livet mening, og hans formål eller plan giver verden håb.

Den gode hensigt. Det glæder Gud at genoprette, genopbygge og gøre alle ting nye.

Efeserbrevet 1:10

¹⁰ med henblik på en forvaltning, der passer til tidernes fylde, det vil sige sammenfatningen af alle ting i Kristus, både det, der er i himlene, og det, der er på jorden. I ham

1:10 **Forvaltning.** Gennemførelsen af Guds plan. Det oprindelige substantiv (*oikonomia*) oversættes undertiden som forvaltning (f.eks. Ef 3,2) eller ledelse (f.eks. Luk 16,2).

En forvaltning, der passer til tidernes fylde. Guds genoprettelsesplan er i gang og vil nå sit højdepunkt på forløsningens dag, når Kristus vender tilbage i herlighed (1 Kor 15,52; Ef 4,30; 1 Thess 4,16–17).

Tidernes fylde. Når tiden er moden.

Gud er aldrig for tidligt på den, og han er aldrig for sent på den. Hans timing er altid perfekt. Han sendte sin Søn til jorden på netop det rette tidspunkt (Gal 4,4). Når han sender Jesus tilbage ved denne tidsalders afslutning, kan vi være sikre på, at det vil ske på det rette tidspunkt.

Tider. Det oprindelige substantiv (*kairos*) betyder det rette tidspunkt eller det rette øjeblik.

Sammenfatningen. Det, der var tabt og brudt, vil blive genoprettet, forenet og bragt under Kristi ledelse (ApG 3,21; Ef 1,22). Alt i det åndelige og det fysiske rige vil blive fornyet og fyldt med Guds nærvær. Der vil være helbredelse, harmoni og evig fred.

Alle ting. Hele skabelsen, inklusive himlene og jorden.

I begyndelsen var himlen og jorden forenet under Guds herredømme. Men Satans fald og menneskets oprør drev en kile ind mellem himmel og jord. Nu lever vi i en verden præget af kamp og uenighed. Menneskeheden ødelægges sig selv og sit hjem. Skabelsen sukker under indflydelse af synd og ondskab (Rom 8,19–20. 22).

Men Jesus kom for at rette op på tingene og ophæve djævelens værk (1 Joh 3,8). Hvor der er smerte, bringer han helbredelse. Hvor der er vold, bringer han fred. Det, der var brudt, bliver genoprettet. Jesus gør alle ting nye (Åb 21,5), og under hans ledelse vil himlen og jorden blive forenet igen (Kol 1,16–17. 20). Den nye himmel og den nye jord vil være retfærdighedens hjem, befolket af et nyt menneske eller en ny menneskehed (Ef 2,15; 2 Pet 3,13).

Der er i himlene. Guds hjem.

Paulus skriver om *himlen*, *himlene* og *de himmelske regioner*. Selvom der er en vis overlapning, er disse udtryk ikke synonyme. Henvisninger til himlen eller himlene (begge er *ouranos* i den originale tekst) henviser normalt til Guds bolig (Dan 2,28; Åb 7,11), mens de himmelske regioner (*epouranios*) er en bredere betegnelse; se opslaget til Ef 1,20.

Der er på jorden. Menneskehedens hjem (Sal 115,16).

I ham; se opslaget til Ef 1,3.

Efeserbrevet 1:11–12

¹¹ også har vi fået en arv, idet vi er forudbestemt efter hans hensigt, som virker alt efter sin viljes råd, ¹² for at vi, som først satte vores håb til Kristus, skal være til pris for hans herlighed.

1:11 **En arv.** Som Guds sønner er vi Guds arvinger (Rom. 8,17).

Fra Adam arvede vi en ødelagt planet og dødsdommen. Det var ikke nogen god arv. Men i Kristus er vi arvinger til frelsen (Hebr. 1,14), arvinger til det evige liv (Matt. 19,29; Mark. 10,17; Tit. 3,7) og arvinger til riget (Jak. 2,5). Ja, vi er arvinger til alle ting (Åb. 21,7). Som Guds børn trækker vi på vores arv ved at trække på vores Faders kraft, styrke, visdom og kærlighed. Som medarvinger med Kristus tilhører alle himlens velsignelser os i ham (Ef. 1,3; 3,6).

En arv adskiller sig fra en løn eller en belønning. Tjenere arbejder for en løn, men en arv gives til sønner. Mange kristne, der ser sig selv som Herrens tjenere, arbejder for at opnå belønninger. Men som Guds sønner har vi en stor arv. Vi behøver ikke at arbejde for den, men vi skal trække på den. Gud forsyner os med alt, hvad vi har brug for, i overensstemmelse med sin rigdom i Jesus Kristus (Fil. 4,19).

Forudbestemt betyder, at Gud havde en plan; se opslaget til Ef 1,5.

Hans hensigt ... sin viljes råd. Gud havde det hele planlagt på forhånd (Ef 3,11).

Set fra vores begrænsede perspektiv kan det se ud, som om djævelen har vundet nogle sejre, og at menneskeheden har lidt mange nederlag. Men set fra evighedens perspektiv falder alt på plads på en måde, der bringer ære til Gud.

Som virker alt. Gud er ikke årsagen til alt, hvad der sker (1 Joh 5,19), men han får alt til at virke sammen til sine gode formål (Rom 8,28). Sandelig, han er den store forløser.

Ikke alt, hvad der sker, er Guds vilje. Gud ønskede ikke, at Adam skulle spise den forbudte frugt, og han ønsker ikke, at nogen skal gå fortabt (2. Pet. 3,9). Men Gud omskriver vores historier og forløser vores fejl og kaos (f.eks. 1. Mos 50,20). Historiens forfatter har det sidste ord.

Sin viljes råd. I overensstemmelse med hans egen plan.

1:12 **Vi, som først satte vores håb til Kristus.** Jødiske kristne. De første troende var de jødiske disciple af Kristus og den menighed, de grundlagde i Jerusalem (ApG 6,7).

Til pris for hans herlighed. “Vi jøder, som havde ventet på den Salvede, var de første til at prise Gud for hans godhed og nåde.” Se også kommentaren til Ef 1,6.

Efeserbrevet 1:13–14

¹³ I ham blev også I, efter at I havde hørt sandhedens budskab, evangeliet om jeres frelse – og efter at I havde troet – beseglet i ham med den lovede Helligånd, ¹⁴ som er givet som pant på vores arv, med henblik på forløsningen af Guds ejendom, til pris for hans herlighed.

1:13 **I ham**; se opslaget til Ef 1,7.

Også I. Også I hedninger (se Ef 2,11).

Mens den første generation af troende overvejende bestod af jøder, bestod den anden generation, som omfattede efeserne, overvejende af hedninger. Paulus vil sige mere om Guds multikulturelle familie i de næste to kapitler af dette brev.

I havde hørt. Mange af efeserne og andre i nærliggende byer hørte evangeliet fra Paulus. Faktisk var Paulus' forkyndelse så virkningsfuld, at evangeliet blev hørt af alle i provinsen Asien (ApG 19,10).

Sandhedens budskab. Budskabet eller ordet (*logos*) om sandheden, eller "Herrens ord" (ApG 19,10), er evangeliet om Jesus (Gal 2,5; Kol 1,5). Det er åbenbaringen af Jesus, som er det levende Ord og Sandheden, som alt andet måles efter.

Evangeliet. Det oprindelige substantiv (*euangelion*) betyder gode nyheder eller et glædeligt budskab. Det betyder ikke dårlige nyheder. Per definition er ethvert evangelium, der efterlader dig i frygt for en vred og dømmende Gud, slet ikke noget evangelium. Det evangelium, Paulus forkynder, er ufortyndet god nyhed. Det er den glædelige meddelelse om, at Gud elsker os så meget, at han sendte sin Søn for at forløse os, så vi kan blive Guds børn (Ef 1,5.7).

I dette brev henviser Paulus til evangeliet om jeres frelse og evangeliet om fred (Ef 6,15). Dette er to af de mange betegnelser for det eneste og sande evangelium om Guds nåde (ApG 20,24).

Evangeliet om jeres frelse er nådens evangelium, for det er ved Guds nåde, vi bliver frelst (Ef 2,8).

Frelse. Det oprindelige ord for frelse betyder befrielse eller redning. Jesus er befrieren, der redder os fra vores fjender (Luk. 1,71). Frelse er en af de mange velsignelser, vi oplever i vores forening med Kristus.

I havde troet. Evangeliet er sandt, uanset om du tror på det eller ej, men det vil ikke gavne dig, medmindre du tror på det. Himmels velsignelser er for de troende, dem, der er i Kristus.

Beseglet i ham. I det øjeblik I sagde ja til Jesus, stemplede Gud jer med sit ejerskabstempel og gav jer sin Ånd som en garanti for jeres frelse (2 Kor 1,22). I blev beseglet "i ham", hvilket betyder, at jeres liv nu er skjult i Kristus (Kol 3,3). I står ikke blot på Klippen; I er i Klippen, lige så trygge og sikre som Gud selv.

Helligånden er både det segl, som I er blevet præget med (Ef 4,30), og pantet på jeres arv (se næste vers). I blev forseglet med Helligånden, da I troede på evangeliet.

Gennem Helligånden udgyder Gud sin kærlighed i vores hjerter (Rom 5,5). Helligånden vidner om, at vi er Guds børn, og opmuntrer os til at råbe: “Abba, Fader!” (Rom 8,15; Gal 4,6). Han går i forbøn for os og hjælper os med at bede, som vi bør (Rom 8,26–27). Den iboende Helligånd er det middel, hvorved Herren lever og bærer sin åndelige frugt i vores liv (Rom 8,11; Gal 4,6).

Den Hellige Ånd kaldes også Guds Ånd (Matt. 3,16; 12,28; Rom 8,9. 14; 1 Kor 2,11. 14; 3,16; 6,11; 7,40; 12,3; 2 Kor 3,3; Ef 4,30; Fil 3,3; 1 Pet 4,14; 1 Joh 4,2), Kristi Ånd (Rom 8,9, Fil 1,19, 1 Pet 1,11), Herrens Ånd (2 Kor 3,17), Sandhedens Ånd (Joh 14,17; 15,26; 16,13; 1 Joh 4,6), hellighedens Ånd (Rom 1,4), herlighedens Ånd (1 Pet 4,14), nådens Ånd (Hebr 10,29) og Hjælperen (Joh 14,16. 26; 16,7).

Den lovede Helligånd, som er givet som pant. Gaven af den Hellige Ånd blev lovet af Jesus og profeterne (Ez. 36,26–27; Joel 2,28; Joh. 14,16–17; 15,26).

1:14 **Givet som pant** betyder et depositum eller en forskudsbetaling på et køb, der gives som sikkerhed for resten. Den Hellige Ånd er vores garanti for den herlige arv, der skal komme (2 Kor 1,22).

Arv; se opslaget til Ef 1,11.

Med henblik på forløsningen. Indtil forløsningens dag, når Jesus vender tilbage i herlighed (Ef. 4,30).

Guds ejendom. Helligånden er vores garanti, indtil vi tager fuld besiddelse af vores arv. Bemærk, at ordene “*Guds egen besiddelse*” er skrevet med kursiv i NASB 1995-bibelen for at vise, at de er tilføjet som forklaring af oversætterne og ikke oprindeligt står i den græske grundtekst. Det er *vores* arv, der diskuteres. Vores arv omfatter forløsningen af vores dødelige legemer (Rom. 8,23).

Til pris for hans herlighed; se opslaget til Ef 1,6.

Efeserbrevet 1:15–16

¹⁵ Af denne grund holder også jeg, efter at have hørt om den tro på Herren Jesus, der findes blandt jer, og om jeres kærlighed til alle de hellige, ¹⁶ ikke op med at takke for jer, mens jeg nævner jer i mine bønner;

1:15 **Af denne grund.** “Efter at have hørt om jeres tro og kærlighed, beder jeg for jer.” “Af denne grund” er et af Paulus’ yndlingsudtryk. Det forekommer fem gange i dette brev (Ef 1,15; 3,1. 14; 5,14. 31).

Også jeg, sammen med andre, der beder og takker for jer.

Efter at have hørt. Hvorfor siger Paulus, at han kun har hørt om efesernes tro? Har han glemt, at han tilbragte tre år i deres by (ApG 20,31)? Denne tilsyneladende uoverensstemmelse har fået nogle til at spekulere i, at en anden end Paulus skrev dette brev.

Husk, at Paulus ikke blot skriver til efeserne, men til andre menigheder i Asien og nabolandene (se afsnittet om Ef 1,1). Han henvender sig til et bredt publikum, der muligvis også omfattede laodikenserne. (Paulus fortalte kolosserne, at han havde sendt et brev til laodikenserne (Kol 4,16). Det kan have været netop dette brev.) Paulus havde aldrig været i Laodikea, som lå omkring 160 km inde i landet fra Efesos. Men han havde hørt om laodikensernes tro.

Tro; se opslaget til Ef 2,8.

Kærlighed til alle de hellige. De elskede ikke kun nogle af de kristne, men dem alle, uanset om de var jøder eller grækere. Det er sådan, vi genkender menigheden. I en verden, der er splittet af race, religion og politik, kendes de kristne på deres kærlighed til hinanden (Joh. 13,35).

De hellige; se opslaget til Ef 1,1.

1:16 **Holder... ikke op.** Jeg beder og takker for jer regelmæssigt.

Takke for jer. Taksigelse er modersmålet for dem, der har modtaget deres Faders nåde. Det er gennem taksigelse og lovprisning, at vi nærmer os Gud i bøn (Salme 100,4). Taksigelse er det trosfyldte alternativ til bekymring og angst (Fil. 4,6).

Jeg nævner. Paulus bad for efeserne, og to af hans bønner er nedskrevet i dette brev. I den første bøn beder Paulus om, at efeserne må få en dybere åbenbaring af Herren Jesus Kristus (Ef 1,17–23). I den anden beder han om, at de må få en dybere åbenbaring af Kristi kærlighed (Ef 3,14–19). Det er bemærkelsesværdigt, at Paulus ikke beder om vækkelse. (Ordet findes ikke i Bibelen.) Han beder heller ikke Gud om at udgyde sin Ånd (det har han allerede gjort), eller velsigne nationen (ditto), eller binde den stærke mand (ditto). Han beder om, at de, der allerede kender Herren, må lære ham bedre at kende og få en dybere åbenbaring af hans kærlighed. Når menigheden vokser i nåde og kundskab om Jesus Kristus, kommer vækkelse, og nationerne bliver velsignet.

Bønner. At bede er at føre en samtale med din himmelske Fader. Et sundt bøneliv indebærer: at prise Herren og takke ham for alt, hvad han har gjort (ApG 16,25; Ef 5,20; Kol 1,12; 3,17), at bede for andre, herunder dem, der har myndighed (Ef 6,18; 1 Tim 2,1–2) og at bede om en større åbenbaring af hans kærlighed, kraft og visdom (Ef 1,17–19; 3,16–19; Kol 1,11; Jak 1,5). Bøn er også en mulighed for at fremføre vores anmodninger og bekymringer for Gud (Fil. 4,6; 1 Pet. 5,7; 1 Joh. 5,14–15).

Efeserbrevet 1:17–18

¹⁷ at vor Herre Jesu Kristi Gud, herlighedens Fader, må give jer en ånd af visdom og åbenbaring i kendskabet til ham. ¹⁸ Jeg beder om, at jeres hjertes øjne må blive oplyst, så I kan forstå, hvad håbet er ved hans kald, og hvad rigdommen er ved herligheden af hans arv blandt de hellige,

1:17 **Vor Herre Jesu Kristi Gud.** At henvise til Jesu Gud er at understrege Kristi menneskelighed. Selvom Jesus var Guds Søn, var han også det menneske, som Gud oprejste og ophøjede (Ef 1,20–22). Den samme kraft, som oprejste Jesus, mennesket, står til rådighed for dem, der tror (Ef 1,19).

Herlighedens Fader er også kendt som herlighedens Konge (Sal. 24,7) og herlighedens Gud (Sal. 29,3; ApG 7,2), mens Jesus er kendt som herlighedens Herre (1 Kor. 2,8). Gud er den herlige Fader, Konge og Gud, som er værdig til at blive priset (Ef 1,12.14; 3,21). Han er herlighedens kilde, som giver herlighed til sin Søn og en herlig arv til sine hellige (Ef 1,18).

Herlighed. Det oprindelige substantiv (*doxa*) betyder værdighed, ære og pris. I sammenhæng med Guds herlighed indebærer det hans strålende majestæt, ærefrygtindgydende pragt og transcendent skønhed. “Herrens herlighed” henviser undertiden til den synlige åbenbaring af Guds nærvær (f.eks. 2 Mos 16,10; 24,16–17; 40,34–35; Luk 2,9). Gud Faderens majestæt, pragt og skønhed åbenbares for os gennem hans Søn (Joh 1,14; Hebr 1,3).

Ånd af visdom. En vis og forstående ånd.

Visdom er evnen til at træffe gode beslutninger og fornuftige vurderinger. Visdom er at vide, hvordan man vandrer i Guds nåde og vilje. Åndelig visdom, som kan sættes i kontrast til verdslig visdom, kommer fra Helligånden (1 Kor 12,8). Når vi vandrer i takt med Ånden, vandrer vi i Guds visdom.

Åbenbaring. En åndelig åbenbaring er en sandhed om Guds karakter og hensigter, som åbenbares for dig af Helligånden. Al åndelig sandhed kommer til os gennem åbenbaring og modtages i vores ånd (1 Kor. 2,14).

Kendskabet til ham. Visdom og kendskab til Gud går hånd i hånd. Hvis du ønsker at træffe vise beslutninger, så sæt dig som mål at lære Herren at kende. Hvad siger han om denne situation? Hvad er hans vilje i denne beslutning? Vi kan stole på, at Helligånden vil lede og vejlede os (Joh. 16,13). Se også opslaget til Ef. 4,13.

1:18 **Jeg beder.** Paulus fremsætter to bønner for de hellige (Ef 1,15–23; 3,14–21), og han afslutter sit brev med at opfordre dem til at bede for ham (Ef 6,19). I denne, hans første bøn, beder han om, at vi må kende tre ting: håbet om Guds kald, at vi er hans rige arv, og Herrens livgivende kraft.

Jeres hjertes øjne. “Jeg beder om, at I må blive åndeligt oplyst.”

Med vores fysiske øjne opfatter vi den fysiske verden, men for at modtage åndelig åbenbaring må vi åbne vores sind og hjerte. For eksempel har du måske hørt med dine ører, at Gud elsker dig. Men medmindre du i dit hjerte ved og tror på, at han elsker dig, vil der ikke ske meget. “Vi har lært at kende og tro på den kærlighed, som Gud har til os” (1. Joh 4,16).

Oplyst. Belyst. Når vi modtager Åndens åbenbaring i vores sind, tændes lyset, og alt bliver klart.

Så I kan forstå tre ting: håbet om hans kald, rigdommen af herligheden i hans arv blandt de hellige og den uovertrufne storhed af Guds kraft for de troende (se næste vers).

Håbet. Vi har et stort behov for håb. Gud opfylder vores behov (Rom. 15,13).

Det er let at blive modløs i tider med dårlige nyheder. Efeserne var sandsynligvis modløse over at høre, at deres åndelige fader var under husarrest i Rom (Ef 3,13). Lægemidlet mod modløshed er at huske håbet i hans kald.

Håbet...ved hans kald er det, som alle troende håber på, nemlig genoprettelsen af alle ting, der vil kulminere på forløsningens dag og Herrens herlige genkomst (Ef 1,10; 4,30; Tit 2,13). På den dag vil alle uretfærdigheder blive rettet, og vores legemer vil blive klædt i udødelighed (1 Kor 15,52–53; Fil 3,21). Håbet om hans kald er synonymt med håbet om retfærdighed (Gal 5,5).

Som hellige er vi forenet på mange måder. Vi er borgere i et himmelsk rige, medlemmer af Guds husstand og en del af hans hellige bolig (Ef 2,19). Vi er også forenet gennem det “ene håb” i vores kald (Ef 4,4). Dette er den tillidsfulde forventning, vi har med hensyn til Herrens genkomst og den evige tidsalder, der skal følge.

Hans kald. Gennem evangeliet kaldte Gud dig ud af mørket, og du svarede (1. Pet. 2,9). Selvom du påkaldte hans navn og blev frelst (Rom 10,13), er det Guds kald, der giver os en sikkerhed for frelsen og et urokkeligt håb. “I er de, som er kaldet af Jesus Kristus ... kaldet som hellige” (Rom 1,6–7). I bevidstheden om, at vi er blevet kaldet af Gud, opfordres vi til at “vandre på en måde, der er værdig til det kald, I er blevet kaldet til” (Ef 4,1). Alt, hvad vi gør, er et svar på Guds kald.

Rigdom; se opslaget til Ef 1,7.

Hans arv blandt de hellige. Vi er Herrens rige og herlige arv. Vi er grunden til, at Jesus gjorde, hvad han gjorde. Vi er den skat og den perle, som Jesus gav alt, hvad han havde, for.

Ligesom Jesus er vores arv (Ef 1,11), er vi hans arv. “Hans arvs herlighed” betyder, at vi er hans *herlige* arv. Nogle gange kan det virke, som om menigheden er alt andet end herlig. Men Guds store familie bliver mere herlig for hvert år. Hvis Guds familie kun havde bestået af Adam og Eva, ville det have bragt ham ringe herlighed. Hvis den havde omfattet Abraham, Isak, Jakob og deres efterkommere, ville det have bragt ham større herlighed. Men hans familie omfatter utallige troende fra alle stammer, og det bringer ham stor herlighed.

De hellige; se opslaget til Ef 1,1.

Efeserbrevet 1:19–21

¹⁹ og hvor overvældende stor hans kraft er over for os, der tror. Dette er i overensstemmelse med virkningen af hans mægtige kraft ²⁰ som han udøvede i Kristus, da han oprejste ham fra de døde og satte ham ved sin højre hånd i det himmelske, ²¹ langt over al hersker og myndighed

og magt og herredømme og ethvert navn, der nævnes, ikke blot i denne tidsalder, men også i den kommende.

1:19 **Og.** At kende Gud kommer først (vers 17), at kende håbet om hans kald kommer som det næste (vers 18), og at opleve hans kraft kommer sidst. For at opleve Guds kraft skal vi vide, hvem Gud er (vores kærlige Fader), hvad han har gjort (oprejst os fra de døde), og hvad han planlægger at gøre (åbenbare himlen på jorden). Når vi ved dette, kan vi bede kraftfulde bønner, der er i fuld overensstemmelse med hans vilje.

Overvældende stor. Paulus introducerer et af sine yndlingsord til at beskrive Guds kærlighed, nåde og kraft: *Overvældende stor*. Det oprindelige verbum (*hyperballō*) betyder at overskride, overstige eller gå ud over, og det forekommer to andre steder i dette brev (Ef 2,7; 3,19). Den umådelige størrelse af Guds kraft ligger langt uden for vores forstand. Intet kan måle sig med den.

Kraft. Guds kraft skabte universet og alt liv. Hans kraft opvækker de døde og helbreder de syge. Hans kraft ophøjede Kristus – og dig sammen med ham – langt over alle andre kræfter (Ef 1,20–21; 2,6). Det forunderlige er ikke, at Gud besidder en guddommelig mængde kraft, men at han stiller sin kraft til rådighed for sine troende børn. Hvad er denne kraft til for? Den er til at herske og regere og nyde hans guddommelige liv her og nu (Joh. 10,10; Rom. 5,17; 2. Pet. 1,3). Den er til for at skinne på mørke steder og føre andre ind i hans lys. Hvordan oplever vi denne kraft? Ved at kende ham og tro på hans dyrebare og storslåede løfter (2. Pet. 1,2–3).

Vi er ofte mere bevidste om vores egen svaghed end om den uovertrufne storhed i Guds kraft. Hvis vi havde en større åbenbaring af det sidste, ville vi være langt mindre bekymrede over det første.

Over for os, der tror. Guds skabende, livgivende kraft står til rådighed for dem, der stoler på ham. Den gives ikke til dem, der blot overholder regler, eller til dem, der gør gode gerninger, men udelukkende til de troende. Når du beder, skal du ikke bønfalde Gud om mere kraft. Tak ham i stedet for den uovertrufne storhed i den kraft, han allerede har givet til dem, der tror.

Virkningen af hans mægtige kraft. Her er tre ord, der illustrerer Guds kraft: virksomhed (*energeia*, som betyder overnaturlig energi), styrke (*kratos*, som betyder mægtig kraft) og magt (*ischys*, som betyder styrke og magt). Der er ingen tvivl om, at Gud er mægtig og stærk. Intet er for svært for ham (Jer. 32,27). Der er ingen tvivl om, at Gud er mægtig, men hvilken slags kraft har Gud? Paulus fortæller os det i det næste vers.

1:20 **Han oprejste ham.** Guds kraft er en opstandelseskraft. Djævelen havde en dødbringende kraft (Hebr. 2,14), men Gud har en livgivende kraft, som er uendeligt meget større (Rom. 8,11). Gud oprejste Jesus fra de døde, og han har oprejst *jer* fra de døde (Ef. 2,1). Gud satte Kristus ved sin højre hånd, og han har sat *dig* sammen med ham i de himmelske regioner (Ef 2,6).

Ved sin højre hånd. Ærespladsen, magtens og intimitetens plads (Matt 26,64; ApG 2,25). Sønnen deler sin Faders trone (Matt 22,44).

I det himmelske henviser til den åndelige verden. Det er englenes og dæmonernes rige. Denne verden omfatter det himmelske rige, hvor Kristus sidder på tronen (ApG 7,55; Ef 2,6). Den omfatter også det bredere himmelske rige, hvor den åndelige kamp udkæmpes (Ef 3,10; 6,12). "De himmelske regioner" bør ikke forveksles med den fysiske himmel eller stjernehimlen. Den åndelige verden er lige så virkelig som den fysiske verden, men de to verdener er adskilte.

Paulus henviser fem gange til *de himmelske regioner* i dette brev (Ef 1,3.20; 2,6; 3,10; 6,12).

1:21 **Langt over al hersker.** Guds kraft er også en ophøjende kraft. Han oprejste Kristus fra dybet og ophøjede ham til det højeste sted. Han gjorde ham til Herre over alt.

Al magt og myndighed, hvad enten den er engle-, dæmon- eller menneskeskabt.

Magt og herredømme. Der findes englekræfter, dæmoniske kræfter og menneskelige kræfter, men den opstandne Herre troner over dem alle. De fleste kristne har ikke svært ved at tro på dette. Det, de måske ikke er klar over, er, at Kristi autoritet over disse andre kræfter udøves på jorden gennem kirken; se næste vers.

Ethvert navn. Gud gav Jesus et navn, der er over alle navne (Fil. 2,9), navnet Herre, som betyder "den højeste over alle" (se opslaget til Ef. 1,2). Han er ikke blot Jesus, rabbineren, eller Jesus fra Nazaret. Han er Herren Jesus Kristus.

For at vores bønner skal være effektive, behøver vi ikke at kende de specifikke navne på dæmoner eller territoriale ånder; vi behøver blot at kende det navn, der er over alle navne. Herrens navn er det eneste navn, vi behøver at kende.

Denne tidsalder. Den nuværende tidsalder, eller "denne nuværende onde tidsalder" (Gal. 1,4), hvor Satan, eller "denne tidsalders gud", stadig har en vis indflydelse (2 Kor. 4,4). Den nuværende tidsalder er som et fængsel, hvorfra der ikke er nogen menneskelig flugtvej. Den eneste udvej er igennem døden. Vi blev sat i dette fængsel af vores forfader Adam, og vi er blevet befriet derfra gennem Jesu Kristi død og opstandelse. Ved at identificere os med Kristus i hans død og opstandelse er vi blevet sat fri fra de magter, der hersker over den nuværende tidsalder. Vi er blevet ført ud af mørket og ind i Guds vidunderlige lys (1. Pet. 2,9).

I den kommende tidsalder, også kaldet den evige tidsalder, er den fremtidige æra, der begynder, når Kristus vender tilbage i herlighed, himlene og jorden bliver fornyet (2. Pet. 3,13), og døden ikke længere findes (Mark. 10,30). Den nuværende tidsalder eksisterer i dag side om side med rigets tidsalder og vil ende, når Kristus vender tilbage i herlighed.

Efeserbrevet 1:22–23

²² Og han satte alt under hans fødder og gav ham som hoved over alt til menigheden, ²³ som er hans legeme, fylden af ham, der fylder alt i alt.

1:22 **Alt.** Hele skabelsen. Adam fik en planet (som han mistede), men Jesus har fået alt – himlen, jorden, universet og alting.

I sammenhængen omfatter kategorien “alt” al sygdom, al lidelse, al uretfærdighed, alt ondt, alle fyrstedømmer og magthavere samt alt, hvad der er imod Gud. Jesus er blevet ophøjet over alt dette og vil regere, indtil alt, inklusive døden, er blevet underlagt hans fødder (Salme 8,6; 1 Kor. 15,25–26).

Under hans fødder. Jesus underkaster sine fjender (se Sal 8,6).

Hvis kirken er Kristi legeme, og alle ting er under hans fødder, så er alle ting under *vores* fødder. Jesus har besejret og afvæbnet fjenden, men skabningen venter på, at kirken, hans legeme, skal gennemføre hans sejr over de ting, der i øjeblikket modsætter sig hans herredømme (Hebr. 2,8). “Fredens Gud vil snart knuse Satan under jeres fødder” (Rom. 16,20).

Hoved over alt. Jesus Kristus er menneskehedens hoved (1 Kor 11,3) og hovedet over alle ting, fordi han er kilden til og opretholderen af Guds skabelse (Joh 1,2–3). “I ham og ved ham blev alle ting skabt, og i ham holdes alle ting sammen” (Kol 1,16–17).

Menigheden. Kristus udøver sit overhovedskab over alle ting gennem sit legeme, kirken. Kirken er særlig, fordi Kristus lever i den. Kirken er profetisk, fordi hans rige åbenbares gennem den. Kirken er formidabel, fordi Gud gennem den åbenbarer sin visdom for de himmelske herskere og magter (Ef 3,10).

Det oprindelige ord (*ekklesia*) oversættes som “kirke” omkring 100 gange i Det Nye Testamente og lejlighedsvis som “*menighed*” (ApG 7,38; Hebr 2,12) eller “*forsamling*” (ApG 19,32. 39. 41; Hebr 12,23).

1:23 **Hans legeme.** Kirken; se opslaget til Ef 3,6.

Fylden af ham. Den modne kirke er Kristi fulde udtryk her på jorden. Jesus handler ikke primært gennem engleindgriben eller himmelske tordenslag. Han åbenbares gennem sit legeme, kirken.

Fylder alt i alt. Kristi Ånd, der virker gennem Kristi legeme, fylder skabelsen med Guds nærvær. Kirken er det jordiske, men alligevel guddommelige redskab, gennem hvilket Gud åbenbarer sin mangfoldige visdom for alle (Ef 3,10).

Efesebrevet 2

Efesebrevet 2:1–2

¹ Og I var døde i jeres overtrædelser og synder, ² hvori I tidligere vandrede efter denne verdens gang, efter luftens fyrste, den ånd, der nu virker i de ulydige.

2:1 **Døde.** I var udelukket fra Guds liv (Ef 4,18). Ude af stand til at frelse jer selv var I uden håb og så godt som døde.

Menneskehedens problem er ikke, at vi er dårlige og har brug for at blive bedre. Det er, at vi er døde og har brug for liv. Vi lever i dødens skygge. Vi frygter den dag, hvor lægen siger: “Jeg er ked af at måtte bringe dårlige nyheder.” Frygten for døden fører til fortvivlelse og eksistentiel angst, men den glædelige nyhed er, at Jesus giver evigt liv (Joh. 10,28). Vi søger udødelighed (Rom. 2,7), og det er netop det, Jesus tilbyder.

Jesus kom ikke for at gøre dårlige mennesker gode, men for at give de døde liv (Joh. 3,15–16; 5,24). Han kom, for at vi kunne vandre i et nyt liv (Rom. 6,4–5).

Overtrædelser og synder. At overtræde er at snuble eller træde forkert. At synde er at ramme ved siden af målet. Vores overtrædelser og synder afslører, at vi ikke lever det gode liv, som Gud har til os. Vi kommer til kort på tusind forskellige måder.

2:2 **Tidligere vandrede.** Som ikke-troende levede vi for os selv og tænkte ikke på det, der vedrører Gud.

Denne verdens gang. Vi var verdslige og uåndelige. Ligesom alle andre levede vi ud fra vores naturlige sanser og gjorde, hvad der forekom os rigtigt. Vi troede, vi var frie, men vi fulgte blot strømmen. Vi fulgte mængden, uvidende om de ondsindede kræfter, der styrede vores såkaldte valg.

Verden. I denne sammenhæng henviser verden (*kosmos*) til den faldne menneskehed og det gudløse samfund. Det er den egoistiske civilisation, der forbliver under indflydelse af Satan og mørkets magter (1. Joh 5,19). Det betyder ikke den naturlige verden med skove, floder og bjerge.

Luftens fyrste. Satan, også kendt som verdens hersker eller gud, også kendt som den onde eller djævelen.

Gud gav jorden til Adam, og Adam overrakte nøglerne til djævelen. Lige siden da har Satan været kendt som denne tidsalders hersker, fyrste eller gud (Joh. 12,31; 14,30; 16,11; 2 Kor. 4,4). Men han er en magtmisbruger og en tyv. Den sande Herre over alt kom for at sætte ham på plads og ødelægge hans værk (1 Joh. 3,8).

Den ånd. Djævelen og hans styrker virker i “rummet” mellem himmel og jord. Da en engel fra Gud blev sendt til Daniel, blev hans vej midlertidigt spærret af en dæmonisk hersker (Dan. 10,13).

De ulydige nægter at adlyde sandheden. De forhærder deres hjerter over for Helligånden og benægter, at de er fortabte. De afviser sandhedens ord og nægter at tro, at Gud længes

efter at være god mod dem. I stedet for at åbne deres hjerter for Den, der banker på, barrikaderer de sig inde i små fæstninger af vantro. Se også opslaget til Ef 5,6.

Efeserbrevet 2:3

³ Blandt dem levede også vi alle tidligere i vores køds lyster og gav efter for kødet og sindets begær, og vi var af natur vredeborn, ligesom de andre.

2:3 **Også vi.** "Vi gudfrygtige jøder var ikke anderledes end jer hedninger."

Selvom jøderne havde visse fordele i forhold til hedningerne, herunder loven og profeterne, var de i samme båd, når det gjaldt synd og deres behov for frelse (Rom. 3,9). Vi er alle fortabte og har brug for en Frelser.

Levede også vi alle tidligere i vores køds lyster. Engang levede vi alle uden hensyn til Gud. Ligesom resten af verden stolede vi på vores egen styrke og forståelse og nåede ikke op til det herlige liv, som Gud har til os (Rom. 3,23).

Vores køds lyster ... kødet og sindets begær er det gamle jugs uåndelige begær (Gal. 5,17). Disse omfatter ønsket om at bevise, bevare og ophøje sig selv. Kort sagt: Kødet tørster efter kontrol. Da dets syn er begrænset til det, det kan se, er kødet forståeligt nok usikkert og bange. Det kødelige liv er et ængsteligt og grådigt liv i selvopholdelsens tegn. Køkets begær kan dog skelnes fra vores gudgivne lyster.

Og sindets. I modsætning til hvad den verdslige filosofi lærer, er det ufornyeede sind ikke mere åndeligt end vores kød. Det uåndelige sind er et farligt våben, der kan finde på en begrundelse for hvad som helst. "Alle gør det." "En anden vil hjælpe." "Målet helliger midlet." I jagten på selvtilfredsstillelse smeder vores sind planer og intriger og fortæller os selv alle mulige fantasier.

Af natur. Da vi voksede op i en verden, der var fanget af synden, blev vi syndere af natur. Vi lærte at stole på vores egne evner og støtte os til vores egen forståelse.

Vredeborn. Så længe vi afviste Gud og hans veje, led vi under en udhuling af vores menneskelighed. Gud straffede os ikke. Vi høstede, hvad vi havde sået.

"Hvad nytter det et menneske at vinde hele verden, men miste sin sjæl?" spurgte Jesus (Markus 8,36). At løbe efter denne verdens bagateller efterlader os forarmede og afkoblede. I jagten på succes sætter vi livet på pause, pantsætter vores familier og sælger vores sjæle. Jagten på selvtilfredsstillelse medfører en frygtelig pris.

Hvorfor fremhæve børn? Det er en talemåde. Engang var vi børn af ulydighed og vrede; nu er vi Guds børn. Vi var engang syndens slaver; nu er vi Guds frie sønner. Paulus siger ikke, at spædbørn og børn er under Guds vrede.

Vrede henviser til den udhuling og endelige ødelæggelse af vores menneskelighed, der sker, når vi afviser livets skaber. Se opslaget til Ef 5,6.

Ligesom de andre. Vi jøder var ikke anderledes end jer, hedningerne. Vi vandrede i mørket, fordi vi ikke kendte nogen anden måde at leve på.

Efeserbrevet 2:4

⁴ Men Gud, som er rig på barmhjertighed, har på grund af den store kærlighed, hvormed han elskede os,

2:4 **Men Gud.** Disse to små ord er uden tvivl Bibelens mest forløsende sætning. “Frelseren blev korsfæstet, *men* Gud...” (ApG 2,24; 13,30). Vi var døde i vores overtrædelser og synder, *men* Gud... Vi var fortabte og uden håb, *men* Gud er rig på barmhjertighed.

For den troende har Gud altid det sidste ord (Rom. 8,28). Uanset hvor dårligt det går, er vores Fader det håb, vi klamrer os til. “Mit kød og mit hjerte kan svigte, men Gud er mit hjertes styrke og min del for evigt” (Sal. 73,26).

Rig. Overøsende. Nogle ser Gud som nærig, som en, der kun viser små doser af nåde til nogle få udvalgte. Paulus korrigerer denne misforståelse. Gud er rig på barmhjertighed på grund af sin store kærlighed og sin godheds uovertrufne rigdom (Ef 2,7).

Rig på barmhjertighed. Barmhjertighed er at vise medfølelse over for dem, der er i nød. I modsætning til den barske lovs ubarmhjertige virkemåde er Gud rig på barmhjertighed. Barmhjertighed er en side af Guds nåde (Hebr. 4,16). Ligesom Gud er rig på nåde (Ef. 1,7; 2,7; Jak. 4,6), er han rig på barmhjertighed (Luk. 1,58; Ef. 2,4; Jak. 5,11; 1 Pet. 1,3). Han er al nådes Gud (1. Pet. 5,10) og al barmhjertigheds Fader (2. Kor. 1,3).

På grund af den store kærlighed. Nogle mennesker har svært ved at acceptere Guds barmhjertighed og nåde, fordi de ikke kan forstå Guds kærlighed. “Hvorfor er Gud god mod mig? Hvorfor sendte han sin Søn for at redde mig? Hvordan kan han acceptere mig?” Svaret er: “På grund af den store kærlighed, hvormed han elskede os.” Faktisk er dette svaret på stort set alle de spørgsmål, vi måtte have om Gud. Hvorfor skabte Gud Adam og Eva? På grund af sin store kærlighed. Hvorfor gav Gud os fri vilje, vel vidende at det ville koste ham alt at rette op på vores fejltagelser? På grund af sin store kærlighed. Hvorfor er solnedgange smukke? Hvorfor er universet så stort? Hvorfor har vi påskeliljer? På grund af sin store kærlighed.

Gud vil aldrig tvinge dig til at gøre alt muligt for at fortjene hans kærlighed. Han vil ikke elske dig mere, hvis du lykkes, og han vil ikke elske dig mindre, hvis du fejler. Uanset om du fører millioner til Kristus eller slet ingen, vil han elske dig lige så meget. Der er intet, du kan gøre for at få ham til at elske dig mere, og intet, du kan gøre for at få ham til at elske dig mindre. Hans store kærlighed varer evigt.

Store. To ord oversættes med “stor” i Det Nye Testamente. Det ene er *megas*, som betyder “stor”, og det andet er *polys*, som betyder “stor i mængde”. Det sidstnævnte ord

bruges her. Guds umådelige kærlighed rækker så langt i mange retninger, at den overgår al forstand (Ef 3,17–19).

Store kærlighed. Guds store barmhjertighed (1. Pet. 1,3) og hans store nåde (Jak. 4,6) afslører hans store kærlighed.

Den menneskeskabte religion siger, at Gud er vred og skal formildes med gerninger og ofre. Men Gud er ikke vred på dig, han er vild med dig. Hans ansigt stråler over dig med stor kærlighed. Han glæder sig over dig med sang (Zef. 3,17).

Efeserbrevet 2:5–7

⁵ selv da vi var døde i vores overtrædelser, gjorde han os levende sammen med Kristus (ved nåde er I blevet frelst), ⁶ og oprejste os med ham og satte os med ham i de himmelske regioner i Kristus Jesus, ⁷ for at han i de kommende tidsaldre kunne vise sin nådes uovertrufne rigdom i godhed mod os i Kristus Jesus.

2:5 **Døde.** Udelukket fra Guds guddommelige liv var vi så godt som døde; se opslaget til Ef. 2,1.

Overtrædelser. Det oprindelige substantiv (*paraptōma*) oversættes undertiden med “synder”. At overtræde eller begå en overtrædelse er at overskride en grænse (f.eks. at bryde en lov). Adams overtrædelse dømte menneskeheden til døden (Rom. 5,17), og vores overtrædelser gjorde intet for at forbedre situationen.

Gjorde han os levende. I var døde i jeres synder, men Gud oprejste jer fra de døde (Rom 6,4–5; Kol 2,12–13; 3,1). Han tog jeres gamle liv og gav jer sit nye liv. Det var et mirakel. At blive gjort levende (Kol 2,13) er at blive født på ny (Joh 3,3), eller født af Gud (Joh 1,13), eller født af Ånden (Joh 3,8). Denne genfødsel sker, når vi sætter vores tro på Guds Søn (Joh 3,15). I det øjeblik vi vender os til Jesus i tro, går vi over fra døden til livet (Joh. 5,24; 1 Joh. 3,14).

Med Kristus. At leve med Kristus betyder, at du aldrig vil dø, for Kristus er dit liv (Kol 3,4). Det betyder også, at du aldrig mere vil være alene, og at der ikke er noget, du skal gøre for at komme tættere på Gud. Som ét med Herren er du forenet i et intimt og uadskilleligt fællesskab.

“Med Kristus” er endnu et udtryk for forening, der supplerer “i ham” og “i Kristus” (Ef 1,3. 7). Vi døde med Kristus (Rom 6,8), vi er oprejst og gjort levende med Kristus (Ef 2,5; Kol 3,1), vi er klædt på med Kristus (Gal 3,27), og vores liv er skjult med Kristus i Gud (Kol 3,3). Den troendes liv kan ikke forstås adskilt fra Kristus.

Nåde; se opslaget til Ef 1,6.

Er I blevet frelst; se opslaget til Ef 2,8.

2:6 **Oprejste os.** Ligesom du blev forenet med Kristus i hans død og opstandelse (Rom 6,3–4), blev du forenet med ham i hans himmelfart og ophøjelse. Dette skete, da du satte din

tro på Guds mægtige virke (Kol 2,12). I det øjeblik du troede på, at Gud oprejste Jesus fra de døde og ophøjede ham til den højeste plads, blev *du* oprejst fra de døde og sat i Kristus i de himmelske steder.

Satte os. Gud ønsker, at vi skal hvile i ham.

Nogle troende dvæler ved korset, fordi de ikke ved, at de er oprejst med Kristus. Tak Gud for korset, men Jesus er ikke længere der. Han sidder ved Guds højre hånd, og det gør vi også. Fra denne stilling af hvile og autoritet får vi lov til at herske og regere sammen med Kristus her og nu (Rom 5,17).

At se sig selv siddende i Kristus er at indse, at værket er fuldført. Du behøver ikke at svede og anstrenge dig, for arbejdet med at frelse og helliggøre dig er fuldført.

Med ham... med ham. Sammen med “i Kristus” (Ef 1,3), “i ham” (Ef 1,7) og “med Kristus” (Ef 2,5) er “med ham” endnu et udtryk, som Paulus bruger til at beskrive vores åndelige forening med Herren. “Den, der forener sig med Herren, er én ånd *med ham*” (1 Kor 6,17). I den naturlige verden er vi her på jorden, men i den åndelige verden er vi siddende *sammen med ham* i de himmelske steder.

Den troende er blevet korsfæstet *med ham*, begravet *med ham* og oprejst *med ham* for at leve *med ham* og regere *med ham* (Rom 6,4–8; 2 Kor 13,4; Kol 2,12–13; 2 Tim 2,11–12). Den troendes liv kan ikke forstås adskilt fra Kristus. Kun i ham lever vi, bevæger vi os og har vores eksistens.

De himmelske steder. Det åndelige rige; se opslaget til Ef 1,20.

I Kristus Jesus. I var i Adam, nu er I i Kristus Jesus. I var dømt til døden, nu sidder I i de himmelske steder. I var slaver under synden, nu hersker og regerer I sammen med Kristus.

2:7 **De kommende tidsaldre.** Nu og i den evige tidsalder og for evigt.

Uovertrufne rigdom. Tidligere talte Paulus om Guds nådes rigdomme (Ef 1,7). Her tilføjer han adjektivet “uovertruffen” (*hyperballo*), som for at sige: “Guds nåde er langt større, end vi aner.”

Nogle oversættelser omtaler Guds nådes “fulde rigdom”, “ekstraordinære storhed” og “umådelige (grænseløse) rigdomme”. Måske er det eneste, der kan sammenlignes med Guds nådes uovertrufne rigdomme, hans magts uovertrufne storhed (Ef 1,19). I samme grad som Gud er mægtig, er han også nådig og god.

Rigdom; se opslaget til Ef 1,7.

Nåde; se opslaget til Ef 1,6.

Godhed betyder venlighed. Ligesom nåde er godhed en facet af Guds kærlighed til os. “Kærligheden er tålmodig, kærligheden er mild og god” (1 Kor 13,4). Fordi Gud elsker verden, er han god selv mod de utaknemmelige og de ugudelige (Luk 6,34). “Nåde i godhed” betyder, at Gud viser sin nåde gennem sin godhed, og det gør han først og fremmest gennem sin Søn. Korset var et dybtgående udtryk for Guds godhed (Tit. 3,4). Men korset var kun begyndelsen. Gud har planer om at fortsætte med at åbenbare sin nåde gennem sin godhed i de kommende tidsaldre.

I Kristus Jesus. Ligesom der ikke er nogen anden vej til Faderen end gennem Sønnen (Joh 14,6), er der ingen anden måde at opleve Guds nåde og godhed på end gennem Kristus Jesus (1 Kor 1,4). Se opslaget til Ef 1, 3.

Efeserbrevet 2:8–10

⁸ For af nåde er I frelst ved tro, og det er ikke af jer selv, det er Guds gave; ⁹ ikke som følge af gerninger, for at ingen skal rose sig. ¹⁰ For vi er hans værk, skabt i Kristus Jesus til gode gerninger, som Gud på forhånd har forberedt, for at vi skal vandre i dem.

2:8 Nåde henviser til Guds velvilje, kærlighed og gunst, som han skænker os, så vi kan få del i hans guddommelige liv. Guds nåde er legemliggjort i Guds Søn. Vi er blevet frelst ved nåde (Ef 2,5) og frelst ved Jesus (2 Tim 1,9). Vi er retfærdiggjort ved nåde (Rom 3,24), og vi er retfærdiggjort ved Jesus (Rom 4,25). Nådens evangelium (ApG 20,24) er et andet navn for Jesu evangelium (2 Tess 1,8).

For af nåde er I frelst. Frelsen er udelukkende Guds værk (Tit. 3,5). Alt, hvad vi kan gøre, er at reagere. Enten vil vi sige: “Tak, Herre, din vilje ske” (det er tro), eller også vil vi sige: “Jeg har ikke brug for hjælp, min vilje skal ske” (det er vantro). Hvis du har reageret med tro, “er du blevet frelst”. Det er en afgjort sag og ikke noget, man skal vente på. Du er blevet taget ud af Adam og sat ind i Kristus, og i ham er du evigt sikret og evigt frelst (Hebr. 5,9). Fra nu af og for evigt er du et barn af Gud.

Frelst. Det oprindelige verbum (*sōzō*) betyder at befri, beskytte og gøre hel. I sammenhængen betyder det at blive reddet fra synd, død og denne tidsalders slaveri (Matt. 1,21; Gal. 1,4; Jak. 5,20).

Tro. Det oprindelige navneord (*pistis*) stammer fra et ord (*peitho*), der betyder at overbevise, vinde over eller overtale. Tro er at være overbevist om, at Gud elsker dig (ApG 28,24). Abraham, den troende og troens fader, “var fuldt overbevist om, at Gud havde magt til at gøre, hvad han havde lovet” (Rom 4,21). Tro er ikke en gerning, men en hvile. Tro er at være fuldt overbevist. Når du er fuldt overbevist, kan du hvile. Og det er vigtigt at hvile, for intet vil dræbe din tro hurtigere end den løgn, der siger: “Det hele afhænger af dig.” Dette er slangeteologi: “Hvis du faster, beder, giver og gør hundrede andre ting, vil du kæmpe dig vej ind i tronsalen. Du bliver en selvskabt gud.” Du er frelst og bevaret ved nåde. Du kan stole på, at det gode værk, som Jesus begyndte i dig, vil han føre til ende (Fil 1,6). Vi står ikke på vores gerninger, men på hans store nåde.

Alle Guds velsignelser modtages ved tro. Vi modtager syndernes forladelse ved tro (ApG 10,43), barnekår ved tro (Joh 1,12; Gal 3,26) og Helligånden ved tro (Gal 3,14). Vi bliver frelst ved tro (Luk 8,12; ApG 16,31; Rom 1,16; 10,9–10; 1 Kor 1,21; 2 Tim 3,15; 1. Petersbrev 1,5. 9), helliget ved tro (Apostlenes Gerninger 26,18) og retfærdiggjort og gjort retfærdige ved tro (Romerne 3,22. 28; 4,5; 5,1; 9,30; 10,6; Filipperne 3,9). Vi er

født af Gud ved tro (1 Joh 5,1) og oprejst ved tro (Kol 2,12). Vores hjerter renses ved tro (ApG 15,9), og vi får adgang til Gud ved tro (Ef 3,12). Vi bliver helbredt ved tro (Matt. 9,22. 29; 15,28; Mark. 10,52; Luk. 8,50; ApG. 3,16), beskyttet ved tro (Ef. 6,16), og vi sejrer ved tro (1 Joh. 5,4–5). Vi oplever Guds uovertrufne kraft gennem troen (Ef 1,19), og vi modtager evigt liv gennem troen (Joh 3,15. 16. 18. 36; 5,24; 6,40, 47; 1 Tim 1,16; 1 Joh 5,13).

Ikke af jer selv. Den tro, der frelser, er ikke noget, man kan fremstille, men noget, man modtager.

Guds gave. Ligesom nåden er en gave fra Gud (Ef 3,7), så er den tro, vi har brug for til at modtage den, det også. Paulus skriver om “troen fra Gud” (Ef 6,23), mens Peter skriver til “dem, der har modtaget troen” (2 Pet 1,1). Den frelsende tro kommer af at høre om Guds kærlighed, som er åbenbaret i Jesus Kristus (Rom 10,17). Når man ved, hvor meget Gud elsker en, er det let at stole på ham.

- 2:9 **Ikke som følge af gerninger.** Vi bliver ikke frelst på grund af noget, vi har gjort, men udelukkende på grundlag af Guds nåde (2 Tim 1,9).

Der er intet, vi kan gøre for at fortjene, bevare eller forbedre vores status hos Gud. Vi bliver frelst, helliget og bevaret alene ved nåde (Rom. 11,6). Hvis vi vil udføre Guds gerninger, så lad det være den “gerning” at tro på den, han har sendt (Joh. 6,29).

Ingen skal rose sig, for vi har intet at prale af. Overladt til os selv er vi fuldstændigt og uigenkaldeligt fortabte. Den dømte fange, der praler: “Jeg har ikke brug for hjælp”, er vildledt.

- 2:10 **Hans værk.** Det oprindelige græske substantiv (*poiēma*) er sprogligt beslægtet med ordet *digt*. Du er skaberens poesi, hans kunstværk, hans mesterværk; det vil sige, du er et udtryk for *ham*. Du bærer mesterens fingeraftryk, underskrift og selve hans natur.

Gode gerninger, eller tjeneste, omtales undertiden som tjeneste, men dette kan være en begrænsende definition. Gode gerninger udføres ikke kun inden for kirker og velgørenhedsorganisationer. Gode gerninger er de ting, vi gør som svar på Guds godhed. Det handler om at udøve de åndelige gaver og talenter, han har givet dig, på kreative måder, der afslører hans kærlighed over for andre.

På forhånd har forberedt. Den Gud, der skrev sin store historie før verdens grundlæggelse, har en rolle, du skal spille.

Vandre i dem. Lev på denne måde. Vælg det gode liv, som Gud har forberedt for dig, og nøj dig ikke med noget mindre.

Hvis du lever ud fra dine egne begrænsede ressourcer og din begrænsede forståelse, vil dit liv ikke have nogen varig betydning. Men udfør de gerninger, som Gud har forberedt for dig, og du vil virkelig leve. Da Herrens krav og hans byrde er let (Matt. 11,30), vil de gode gerninger, som Gud har kaldet dig til at udføre, stemme overens med dine gudgivne evner og dit temperament. At udføre disse gode gerninger vil være uhyre givende og vil resultere i pris til Faderen (Matt. 5,16). Døde gerninger, der udføres under tvang, er en plage, men gode gerninger, der udføres i nåde, er en glæde og en fryd.

Efeserbrevet 2:11–13

¹¹ Husk derfor, at I tidligere, I hedningerne efter kødet, som af de såkaldte “omskårne” – hvis omskæring udføres i kødet med menneskehænder – kaldes “de uomskårne”.⁽¹²⁾ husk, at I på det tidspunkt var adskilt fra Kristus, udelukket fra Israels samfund og fremmede for løftets pagter, uden håb og uden Gud i verden.¹³ Men nu er I, som før var fjernt, i Kristus Jesus blevet bragt nær ved Kristi blod.

2:11 **Husk**, hvem I var, før evangeliet kom til jer.

Selvom vi skal glemme vores syndige fortid og det, der ligger bag os (Fil. 3,13), er det godt at huske, hvad vi er blevet frelst fra. Vi var i mørket, nu er vi i lyset (1. Pet. 2,9). Vi var døde i vores synder, nu lever vi med Kristus (Ef 2,1.5). Vi var uden håb og uden Gud, men nu er vi sønner og arvinger (Ef 2,12; 3,6).

I, hedningerne. Husk, at I, som ikke er født som jøder, engang var udelukket fra Guds familie.

De såkaldte “ omskårne “. Jøderne kaldte sig selv “de omskårne” eller “omskæringen”, mens hedningerne var “de uomskårne” eller “uomskæringen” (Gal 2,7).

Med menneskehænder. Omskæringen af små drenge var et fysisk tegn på den gamle pagt mellem Gud og Israel (1 Mos 17,10–11; 3 Mos 12,3). Omskæringen blev et symbol på jødisk identitet og hengivenhed over for loven. Det jødiske ritual med omskæring af små drenge kan sættes i kontrast til den sande omskæring af hjertet, som udføres af Ånden (Rom 2,29).

2:12 **Adskilt ... udelukket ... uden Gud.** Du var fuldstændig fortabt. Som et barn af Adam var du udelukket fra Guds liv, slavebundet af mørkets magter og så godt som død (Gal 4,8; Ef 2,1; 4,18).

Udelukket fra Israels samfund. Hedningerne var fremmede og udlændinge, udelukket fra statsborgerskab i Israel.

Fremmede for løftets pagter. Før korset havde hedningerne ingen del i de løfter, Gud gav Abraham og Israel.

Løftets pagter. Guds frelsesplan var legemliggjort i løftet om en Messias. Dette løfte blev åbenbaret i de pagter, Gud indgik med Abraham og Israel. “Gennem dit afkom skal alle jordens nationer velsignes,” sagde Gud til Abraham (1. Mos. 22,18). Det løfte blev opfyldt i Jesus Kristus (Gal. 3,16).

Uden håb. At være uden Gud er at være uden håb. Det er at leve i mørke og fortvivelse, mens man vandrer alene gennem dødsskyggens dal.

Uden Gud. Det oprindelige adjektiv (*atheos*) betyder gudløs og er beslægtet med ordet *ateist*. Vi blev skabt til at være Herrens hellige bolig (1 Kor 6,19). Vi blev skabt til at rumme det guddommelige. At være uden Gud – at mangle den åndelige forbindelse med livets skaber – er at komme til kort i alt, hvad det vil sige at være menneske.

Verden; se opslaget til Ef 2,2.

2:13 **I Kristus.** I åndelig forening med Herren; se opslaget til Ef 1,3.

Før var fjernt. I, hedningerne, som tidligere var uden for Guds nådes rige.

Fjernt. Det oprindelige adverb (*makran*) er det samme ord, der bruges til at beskrive den fortabte søns placering, da hans far så ham (Luk 15,20). Ligesom faderen så sin søn, mens han var langt væk, så Gud de fjerne hedninger og reddede dem.

Bragt nær. Hedningerne, som var fjernt fra Gud, er blevet inddraget i hans frelsesplan. Det har altid været Guds plan at frelse hedningerne (Ef 3,6–9), men de vidste det ikke, før folk som Paulus fortalte dem det.

Kristi blod er det mest dyrebare stof i universet. En enkelt dråbe var nok til at forløse menneskeheden fra vores trældom under synden (Ef 1,7). Offerdyrenes blod kunne ikke fjerne vores synd (Hebr. 10,4), men Jesu blod har rensset os for al synd (1 Joh. 1,7), købt vores evige forløsning (1 Pet. 1,18–19; Hebr. 9,12) og bragt os tæt på Gud (Hebr. 10,19).

Efeserbrevet 2:14–16

¹⁴ For han selv er vores fred, han, som gjorde de to grupper til én og nedbrød den skillemur, der adskilte dem, ¹⁵ ved i sit kød at ophæve fjendskabet, som er loven med dens bud indeholdt i forskrifterne, for at han i sig selv kunne gøre de to til ét nyt menneske og dermed skabe fred, ¹⁶ og for at forene dem begge i ét legeme med Gud gennem korset, idet han derved har dræbt fjendskabet.

2:14 **Han selv er vores fred.** Jesus er vores forsoner og fredsmager.

Den eneste måde at opleve sand fred med Gud og hinanden på er at modtage den fred, der kommer fra Jesus. Han er fredsfyrsten, som forener os i et åndeligt fællesskab (Es. 9,6).

Fred; se opslaget til Ef 2,17.

To grupper. Jøder og ikke-jøder er blevet forenet til ét nyt menneske eller én ny menneskehed.

Den skillemur af fordomme, der adskilte os fra Gud og hinanden. Denne mur blev symboliseret af forhænget og de adskilte gårde i templet. Førstnævnte forhindrede jøderne i at nærme sig Gud, og sidstnævnte forhindrede hedningerne i at deltage i tempeltjenesten.

2:15 **Ophæve fjendskabet.** Det oprindelige verbum (*katargeō*) betyder at gøre ubrugelig, fjerne eller ophæve.

I sit kød. I Kristi legeme, som blev ofret.

Fjendskabet eller den fjendtlighed, der var mellem os og Gud (fordi vi var syndere), og mellem os og vores medmennesker (fordi vi var egoistiske og frygtsomme), blev udsløjet ved Kristi kors. Nu står der intet mellem os og Gud (se 2 Kor. 5,19).

Det oprindelige ord for fjendskab (*echthra*) er beslægtet med et ord, der betyder *ffjende*. Som syndere opfattede vi Gud som vores fjende. Vi var fremmedgjorte fra ham og fjendtlige i vores sind (Kol. 1,21). Men ethvert fjendskab kom udelukkende fra vores side. Vores Faders hjerte har altid været rettet mod fred. Gennem sin Søn tog han sig af den synd og det fjendskab, der holdt os på afstand.

Loven med dens bud er Moseloven, nemlig de bud, forskrifter, straffe og ceremonielle forskrifter, der blev givet til Israel gennem Moses (Jos. 8,31). Denne lov omtales undertiden som jødernes lov (ApG. 25,8). Loven er et redskab til fjendskab og splid. Ved at opflamme synd og selvretfærdighed skaber den barrierer mellem os og Gud (Rom 8,7). Ved at opfylde lovens retfærdige krav på vores vegne fjerner Jesus de barrierer, der adskiller os fra Gud og hinanden (Ef 2,14).

Nogle oversættelser siger, at loven blev ophævet, men Paulus siger ikke noget sådant. (Loven tjener stadig et formål for dem, der forbliver uden for den nye skabelse; se 1 Tim 1,8.) Det var ikke selve loven, der blev ophævet eller dræbt, men det fjendskab eller den fjendtlighed, der holdt os væk fra Guds liv (se næste vers).

Indeholdt i forskrifterne eller de ceremonielle regler og ritualer i den jødiske religion.

Ét nyt menneske, en ny art kendt som den nye skabelse (Gal. 6,15; 2 Kor. 5,17), eller Kristi legeme (1 Kor. 12,27), eller kirken (Kol. 1,18). I menigheden er der ingen forskel mellem grækere og jøder, omskårne og uomskårne, mænd og kvinder, for vi er alle ét i Kristus (Gal. 3,28). Vi er alle lemmer på ét legeme (1 Kor. 12,20). Gennem denne enhed skaber Jesus fred. "Kristus er alt og i alle" (Kol. 3,11).

Skabe fred med Gud og med hinanden.

Du behøver ikke at skabe fred med Gud, for det har Jesus allerede gjort. Din opgave er at tage imod hans udstrakte hånd, komme ind fra mørket og indtage ærespladsen ved Faderens festbord.

For at skabe fred med andre må vi acceptere dem, som Kristus accepterede os – uden betingelser og krav (Rom 15,7). Jøden accepterer ikke-jøden, og ikke-jøden accepterer jøden uden at forvente, at den anden skal leve op til deres standarder for retfærdighed. Vi siger til dem udenfor: "Kom, som du er", og så accepterer vi dem, præcis som de er.

Fred; se opslaget til Ef 2,17.

- 2:16 **Forene dem**. Det oprindelige verbum (*apokatalassō*) er en stærkere form af et ord (*katallasso*), der betyder at forsones. Det er en fuldstændig forsoning, der forvandler fjender til venner og slaver til sønner. Tænk på den fortabte søn, der vender tilbage til sin far. Sønnen brød forholdet, men den tilgivende far genoprettede fuldt ud det, der var brudt. Gennem korset blev vi *fuldt ud forsonet* med Gud. Fjendskab er blevet erstattet af enhed.

Dem begge. Jøder og ikke-jøder.

Ét legeme, det vil sige kirken. Kristus ofrede sit fysiske legeme, for at vi kunne blive forsonet med Gud og hinanden gennem hans åndelige legeme, Kristi legeme.

Med Gud. At blive forsonet med Gud gennem Kristus giver os fred. Hans ubetingede accept befrier os fra den ubarmhjertige jagt på anerkendelse.

Korset er en anstødssten for dem, der stoler på sig selv (Gal. 5,11), men Jesu Kristi korsfæstelse er central for nådens evangelium (Gal. 3,1). Fordi han elsker os, gav Jesus sig selv for os (Gal. 2,20; Ef. 5,2. 25).

Dræbt fjendskabet. Vi troede, at Gud var fjenden, men den virkelige fjende var det fjendskab, der holdt os adskilt. På korset omfavnede Jesus dette fjendskab og gav det et dødeligt slag.

Efeserbrevet 2:17–18

¹⁷ “Og han kom og forkyndte fred for jer, der var langt borte, og fred for dem, der var nær” ¹⁸ for gennem ham har vi begge adgang til Faderen i én Ånd.

2:17 **Han kom og forkyndte fred.** Paulus citerer Esajas 57,19.

Jesus kom ikke fysisk og forkyndte for efeserne, men han kom i skikkelse af sin apostel Paulus (Ef 3,8). I Efesos forkyndte Paulus fredens evangelium med mirakuløse tegn og vidundere. Han opfordrede alle, der boede i Asien, til at lade sig forlige med Gud (ApG 19,10).

Forkyndte; se opslaget til Ef 3,8.

Fred er mere end blot fraværet af konflikt. Ægte fred er den ro og indre fred, der udspringer af harmoni i vores forhold til Gud og hinanden. Kun i Kristus finder vi ægte og varig fred (Es. 9,6; ApG 10,36).

Jer, der var langt borte. I hedninger, der var langt borte og udelukket fra Israel (Ef 2,12).

Dem, der var nær. Jøderne. Som Abrahams velsignede efterkommere havde jøderne en fordel, når det gjaldt Guds gunst.

Selvom Jesus kom for at søge Israels fortabte får (Matt. 15,24), var hans endelige formål at være verdens frelser (Joh. 3,16; 4,42). Efter at han var opstået fra de døde, pålagde han sine apostle at bringe det gode budskab ud over Israels grænser til jordens fjerneste hjørner (Matt. 28,19; Luk. 24,47; ApG 1,8). På denne måde forkyndte Jesus fred for dem, der var nær (jøderne), og dem, der var langt borte (hedningerne).

2:18 **Gennem ham** har Gud Sønnen banet en vej for os til at komme til Gud Faderen via Gud Helligånden. Hvis Jesus er vejen til Faderen (Joh. 14,6; Rom. 5,1–2), er hans Ånd det middel, hvorved vi kommer. Dette er en dybtgående åbenbaring for dem, der ser sig selv som uværdige. “Jeg tør ikke nærme mig den Højeste.” Det er sandt, at du ikke kan komme alene, men du er ikke alene. Kristi Ånd er med dig, og han drager dig til Faderen.

Vi begge. Alle, både jøder og ikke-jøder.

Adgang. Den Hellige Ånd udgyder Faderens kærlighed i vores hjerter. Han lærer os Sønnens højlydte og inderlige råb: “Abba! Fader!” (Rom 5,5; Gal 4,6). Han gør dette, for at vi med tillid kan nærme os vores himmelske Fader og finde nåde i vores nød (Hebr 4,16).

Én Ånd. Den Hellige Ånd; se også opslaget til Ef 4,4.

Faderen. Når vi er kommet til Faderen, er vi fremme. Vores dage med vandring er forbi. Vi er hjemme.

Efeserbrevet 2:19–20

¹⁹ Således er I ikke længere fremmede og udlændinge, men medborgere sammen med de hellige og medlemmer af Guds husstand, ²⁰ idet I er blevet opbygget på apostlenes og profeternes grundvold, hvor Kristus Jesus selv er hjørnesteinen,

2:19 Ikke længere. Paulus bruger udtrykket “ikke længere” for at understrege den dramatiske forandring, der er sket i dit liv. Dit gamle jeg lever ikke længere (Gal. 2,20). Du er ikke længere en slave, men en søn (Gal. 4,7). I et forsøg på at forringe Guds værk i dit liv vil djævelen have dig til at tro, at der egentlig ikke er sket nogen forandring. “Du havde en åndelig oplevelse, men er stadig den samme som før.” Men i det øjeblik du sagde “ja” til Jesus, ændrede alt sig. Du er ikke længere uden Gud. Du er en ny skabelse og en del af hans familie.

Fremmede og udlændinge. Tidligere var hedningerne fjernt fra Gud og fremmede for løftets pagter (Ef 2,12). Men Jesus banede vejen for, at hedningerne kunne blive en del af Guds familie og få del i hans arv (Ef 3,6).

Medborgere sammen med de hellige. Der findes ingen kristne på prøve. Hvis du er født på ny, er du medlem af Guds nærmeste familie og fuldgyltig borger i hans himmelske rige (Ef 3,6; Fil 3,20).

De hellige. De kristne, se opslaget til Ef 1,1.

Guds husstand eller familie. I Det Nye Testamente omtales de troende ofte som Guds familie eller husstand (Matt 12,50; Mark 3,35; Joh 11,52; 2 Kor 6,18; Gal 3,26; 6,10; 1 Pet 4,17).

2:20 Opbygget. Templet i Jerusalem blev bygget af mennesker, men Guds hus er bygget af Herren (ApG 7,48–50; 2 Kor 5,1).

I samme åndedrag giver Paulus tre billedlige beskrivelser af vores forhold til Gud: vi er borgere i hans rige, vi er en del af hans husstand eller familie, og vi er den bygning eller det tempel, hvor han bor.

Apostlenes og profeternes grundvold. Grundvolden til Guds hellige tempel er ikke apostlene og profeterne, som lagde grundvolden (1 Kor 12,28; Ef 3,5), men Jesus Kristus (1 Kor 3,11). Han alene er den klippe, vi står på.

Apostlenes og profeternes. De apostle, som Kristus havde udsendt, var de første til at forkynde evangeliet (Matt 28,19; ApG 1,8), og denne gruppe omfattede Paulus. “Som en kyndig bygningsmester lagde jeg grundvolden” (1 Kor 3,10). Profeterne i den nye pagt omfattede dem i Antiokia, som udsendte apostle (ApG 13,1–3), og andre, der grundlagde den tidlige kirke (f.eks. ApG 15,32).

Hjørnestenen. Ligesom den første sten, der lægges i et nyt bygningsværk, sætter en hjørnesten retningen for resten af bygningen. Jesus er hjørnestenen, på hvilken Guds hus bygges. Jesus er hjørnestenen, hovedstenen og den dyrebare sten (1. Pet. 2,6).

Efeserbrevet 2:21–22

²¹ i hvem hele bygningen, idet den er samlet, vokser frem til et helligt tempel i Herren, ²² i hvem også I sammen bygges op til en bolig for Gud i Ånden.

2:21 **Bygningen.** Blandede metaforer er et af de charmerende træk ved Paulus’ livlige skrivestil. Han omtaler menigheden som legemet (Ef 3,6), bruden (Ef 5,27) og bygningen. **Samlet;** se opslaget til Ef 4,16.

Vokser. Ligesom et legeme vokser, modnes og vokser menigheden. Men vækst sker kun, når hver del af legemet er sund og fungerer korrekt. Se kommentaren til Ef 4,16.

Helligt. At være hellig er at være hel, fuldkommen og perfekt. At sige, at Gud er hellig, er at henvise til den helhed, fylde, skønhed og det overøsende liv, der strømmer over inden for guddommen. Gud mangler intet. Han er ubrudt, uskadet, ufalden, fuldstændig fuldkommen og hel i sig selv. Han er den udelelige, fuldstændig selvforsynende og billedet på fuldkommenhed.

I forening med den hellige er du 100 procent hellig. Jesus tog dit nedbrudte og lasede gamle liv og gav dig sit hele og smukke liv i bytte. Af denne grund er kristne et *helligt* præsteskab og et *helligt* folk (1. Pet. 2,5. 9). Vi er Guds *hellige* tempel (1 Kor. 3,16–17) og Herrens strålende og *hellige* brud (Ef. 5,27). Du som er hellig, du blev helliget af Gud Faderen (Jud 1,1, KJV), Gud Sønnen (Hebr. 2,11; 10,10. 14; 13,12) og Gud Helligånden (Rom. 15,16; 2. Tess. 2,13; 1. Pet. 1,2). Du er fuldt og helt helliget.

Tempel. Ezekiel profeterede, at Gud ville bo blandt menneskene (Ezek. 37,26–27), og denne profeti er gået i opfyldelse i Kristi legeme. “Ved I ikke, at I er Guds tempel?” (1 Kor. 3,16).

For en jøde var templet i Jerusalem Guds himmelske sæde på jorden. (Josephus beskrev at templet havde en utilgængelig himmelsk del (Det Allerhelligste) og en tilgængelig jordisk del (Det Hellige; *Antiquities*, 3.7.7).) Den menneskeskabte bygning var blot et symbol på det sande tempel, der ikke er bygget med hænder (Mark 14,58).

2:22 **Også I.** I hedninger ligeledes, plus os jøder.

Bygges op. Som levende sten bliver de troende “opbygget til et åndeligt hus” (1. Pet. 2,5). Vi bliver *opbygget*, ikke *indbygget*. Vi er allerede Guds hellige bolig.

Bolig. Gud bor i os (Joh. 14,23). Han kommer ikke blot på besøg fra tid til anden. Han kommer og går ikke. Vi er hans faste bolig.

I Ånden. Gud bor både i himlen og i menigheden ved sin Ånd. Det hellige tempel er en åndelig bygning, ikke en fysisk (1 Pet. 2,5).

Efesebrevet 3

Efesebrevet 3:1–3

¹ Af denne grund skriver jeg, Paulus, som er fange for Kristus Jesu skyld for jeres, hedningernes, skyld – ⁽²⁾ hvis I da har hørt om den forvaltning af Guds nåde, som er blevet betroet mig for jeres skyld; ³ at mysteriet er blevet åbenbaret for mig ved en åbenbaring, som jeg tidligere kort har skrevet om.

3:1 **Af denne grund.** “Jeg er fange, fordi jeg forkyndte forsoningen for hedningerne.”

Fange. Da Paulus skrev dette brev, levede han under husarrest i Rom.

Under et besøg i Jerusalem var Paulus blevet arresteret på grundlag af falske anklager om at have tilskyndet til oprør (ApG 21,30–33). Paulus tilbragte de næste to år (ApG 24,27) i et fængsel i Judæa. Da det stod klart, at den korrupte landshøvding ikke ville løslade ham uden bestikkelse (ApG 24,26), udøvede Paulus sin ret som romersk borger til at appellere til kejseren (ApG 25,11). Han blev sendt til Rom for at afvente retssagen.

I to år levede Paulus i husarrest, lænket til en soldat (se opslaget til Ef 6,20). I denne periode modtog han besøgende, forkyndte evangeliet og skrev de såkaldte “fængselsbreve” til efeserne, filipperne, kolosserne og Filemon. På denne måde spredte evangeliet sig fra Paulus’ hus til alle verdenshjørner (ApG 28,31; Fil 1,12). Hvad der derefter skete, forbliver et mysterium, men det ser ud til, at Paulus blev sat på fri fod. Senere blev han anholdt igen, muligvis i Troas (2 Tim 4,13). I sin “*Kirkens historie*” (2.22.8) beretter Eusebius, at Paulus blev henrettet i kejser Neros senere år.

Fange for Kristus Jesu skyld. Paulus betragtede sig ikke som en fange af Rom eller kejseren, men som en fange eller en tilfangetaget af Kristus (Ef 4,1; Filem 1,1. 9; 2 Tim 1,8). Han var Herrens “ambassadør i lænker” (Ef 6,20). Han så ud over sin fysiske indespærring og ind i en højere virkelighed. “Vi ser ikke på det, der ses, men på det, der ikke ses” (2 Kor 4,18). Kejsere kommer og går, men Herren regerer for evigt. Imperier opstår og falder, men Herrens rige har ingen ende.

I den fysiske verden var Paulus i vanskeligheder. Han var lænket og uden muligheder. Men Paulus så tingene anderledes. “Mine tider er i Herrens hænder, og på ham vil jeg stole” (se Sal. 31,14–15). I livets prøvelser kan vi vælge at se kejseren eller Kristus, som står over alt. Vi kan se stormen eller se frelseren. Vi kan se uretfærdighed eller “Dommeren ved døren” (Jak. 5,9). En moden troende ser ud over sine midlertidige omstændigheder og retter sit sind mod det, der er ovenfor (Kol. 3,2).

Hedningerne. Det oprør, der førte til Paulus’ første anholdelse og lange fængsling, var resultatet af, at han forkyndte det gode budskab for hedningerne (ApG 21,27–28; 22:21–22). I sin redegørelse for kong Agrippa sagde Paulus, at han havde forkyndt, at hedningerne skulle vende sig til Gud, “og det er derfor, de jøder greb mig” (ApG 26,21).

Paulus sagde til de troende blandt hedningerne, at de ikke skulle bekymre sig om dette, for hans fangenskab tjente til at bekræfte hans budskab (se Ef 3,13).

- 3:2 **Hvis ... I har hørt.** “Forudsat at I har hørt om min tjeneste.” Paulus forventede, at hans brev ville blive læst i menigheder, hvor han kun var kendt af omtale.

Forvaltning eller administration. Det oprindelige substantiv (*oikonomia*) kan oversættes med forvaltning (f.eks. 1 Kor 9,17) eller ledelse (f.eks. Luk 16,2).

Forvaltning af Guds nåde. Paulus var blevet betroet ønsket og evnen til at bringe evangeliet til hedningerne (Gal 2,9, Ef 3,8). “Betragt mig som en Kristi tjener og en trofast forvalter af de hemmeligheder (eller budskaber), jeg har fået overdraget” (1 Kor 4,1–2). At forkynde Kristi ufattelige rigdom for hedningerne var hans gudgivne opgave (Ef 2,10; 3,8).

Nåde henviser i denne sammenhæng til de åndelige gaver og evner, som Gud har givet dig. Vi er alle blevet “begavet” eller udstyret med nåde af Gud på forskellige måder (Ef 4,7; 1 Pet 4,10).

- 3:3 **Betroet mig.** Mysteriet om Guds vilje – at jødiske og ikke-jødiske troende bliver skabt til et nyt menneske i Kristus (Ef 2,15) – blev åbenbart for Paulus ved Helligånden.

Mysteriet. Et mysterium henviser til en plan eller et formål hos Gud, som kan blive åbenbart for os ved hans Ånd; se opslaget til Ef 1,9.

Har skrevet om: “Jeg hentydede tidligere til mysteriet om det nye menneske” i (Ef 2,13–15).

Paulus har gennem hele sit brev henvist til den nye skabelses virkelighed i vores forening med Kristus. Han skriver til de troende *i Kristus Jesus* (Ef 1,1). Han siger, at vi blev beseglet *i ham*, oprejst *med ham* og nu sidder *med ham* i de himmelske steder *i Kristus Jesus* (Ef 1,13; 2,6). Hvis vi ikke allerede havde forstået hans pointe, gør han det nu klart, at Guds ønske om fællesskab omfatter både jøder og ikke-jøder (Ef 3,6).

Efeserbrevet 3:4–6

- ⁴ Når I læser dette, kan I forstå min indsigt i Kristi mysterium, ⁵ som i tidligere generationer ikke blev åbenbart for menneskenes børn, men som nu er blevet åbenbart for hans hellige apostle og profeter i Ånden; ⁶ *nemlig* at hedningerne er medarvinger og medlemmer af legemet og meddelere i løftet i Kristus Jesus gennem evangeliet,

- 3:4 **Når I læser** mit brev, vil Kristi mysterium ikke længere være et mysterium.

Min indsigt. Paulus var en lærer i mysterier og en åbenbarer af åbenbaringer. Efter at have læst hans breve svarer den åndeligt indstillede troende: “Aha, så det er det, Gud har været i gang med. Det er der, det her fører hen.”

Indsigt. Det oprindelige substantiv (*synesis*) oversættes undertiden med *forståelse*, og det betyder en mental sammenkobling. Det er at kombinere stykker af information for at opnå forståelse og indsigt.

Kristi mysterium er “Kristus i jer, herlighedens håb” (Kol 1,27). Gennem Kristus ville Gud forene både jøder og ikke-jøder med sig selv i ét nyt legeme (Ef 2,16; 3,6).

Paulus nævner fire mysterier i sit brev. I kapitel 1 henviser han til “mysteriet om hans vilje”, som er genoprettelsen eller sammenfatningen af alle ting i Kristus (Ef 1,10). Her i kapitel 3 diskuterer han Kristi mysterium, som er, at Gud ønsker at føre jøder og hedninger ind i åndelig forening med sig selv gennem sin Søn (Ef 3,6). I kapitel fem henviser han til “den store hemmelighed” om Kristus og hans kirke (Ef 5,32), nemlig at Kristus udøver sit overhovedskab over alle ting gennem kirken (Ef 3,10). Han afslutter med “evangeliets mysterium” (Ef 6,19), den gode nyhed om, at Gud er med os og for os, og at han ønsker at være i åndelig forening med os (Kol 1,27).

- 3:5 **Tidligere generationer.** Guds evige hensigter blev ikke fuldt ud åbenbaret før Kristi komme (Kol 1,26).

De, der levede i Det Gamle Testamente, kunne ikke forstå den nye pagts mysterier, som nu blev åbenbaret. Bortset fra nogle få profetiske antydninger vidste de intet om den nye skabelse og den iboende Helligånd (jf. Ez. 11,19; 36,26). De vidste heller ikke, at Gud havde inddraget hedningerne i sine planer (jf. Es. 2,2; Hos. 2,23; Joel 2,28).

Nu er blevet åbenbaret. Inddragelsen af hedningerne i Guds frelsesplan blev også åbenbaret i Kristi forkyndelse (f.eks. Matt 22,8–10; Joh 17,2), hans tjeneste (f.eks. Luk 7,2–10; Joh 4,4–14) og i de instrukser, han gav sine disciple (Matt 28,18–20; Luk. 24,47; ApG 1,8). Det blev også åbenbaret i Peters inspirerede forkyndelse (ApG 2,17) og hans oplevelse i Kornelius’ hus (ApG 10,45; 11,18). I Paulus’ tilfælde blev “mysteriet” åbenbaret ved direkte åbenbaring fra Herren (f.eks. ApG 9,15; 13,47; 15,7; 22,21).

Hellige; se opslaget til Ef 2,21.

Apostle og profeter; se opslaget til Ef 2,20.

I Ånden. Vi kan læse om Guds plan i Bibelen, men Peter, Paulus og de øvrige apostle og profeter modtog den direkte fra Helligånden.

- 3:6 **Nemlig.** Ordene er skrevet med kursiv for at vise, at de ikke findes i den originale tekst. De er blevet tilføjet i nogle oversættelser af oversætterne for at skabe større klarhed.

Hedningerne. Ikke-jøder (Gal. 2,14).

Medarvinger... medlemmer... meddelere. Paulus understreger dette punkt kraftigt: Hedningerne er accepteret af Gud på lige fod. De er ikke andenklassens borgere i Guds rige. De skal ikke efterlades i den ydre forgård, som de blev i templet i Jerusalem.

Medarvinger. Det oprindelige substantiv (*sugkleronomos*) betyder medarving eller meddeltager og forekommer tre andre steder i Det Nye Testamente (Rom 8,17; Hebr 11,9; 1 Pet 3,7).

Efter at være blevet taget imod i Guds husstand eller familie er hedningerne blevet Guds arvinger og medarvinger med Kristus (Rom 8,17). De er lige så meget en del af Guds familie som jøderne, og de har en lige arv.

Medlemmer er mennesker, de enkelte dele af Kristi legeme. Som medmedlemmer er vi forenet af Gud, så vi kan være gensidigt afhængige af hinanden og tage hensyn til andres interesser (1 Kor 12,24–25; Fil 2,4). Ingen kristen står alene.

Af legemet er kirken, hvor Kristus er hovedet (Ef 1,22–23; 5,23; Kol 1,18). “Vi, som er mange, er ét legeme i Kristus” (Rom 12,5).

Åndelig forening er et så fremmed begreb for det naturlige sind, at Bibelen giver os flere billedlige udtryk for at hjælpe os med at forstå det (f.eks. en vinstok og dens grene, den levende Guds tempel, Lammet og bruden). Den metafor, der forekommer hyppigst i Det Nye Testamente, er *Kristi legeme*, hvor hver troende er et lem (Rom 12,4–5; 1 Kor 6,15; 10,17; 12,12–20. 22–25. 27; Ef 3,6; 4,4. 15–16; 5,23. 30; Kol 1,18; 2,19; 3,15).

Løftet i Kristus Jesus. Den lovede Frelser.

Hedningerne var fremmede for de løftes pagter, der var givet til Israel (Ef 2,12), men nu tilhørte alle Guds løfter, herunder frelsen og de øvrige velsignelser, dem i Kristus (2 Kor 1,20). “For løftet *gælder* jer og jeres børn og *alle, der er langt borte,*” sagde Peter på pinsedagen (ApG 2,39).

Gennem evangeliet, eller den gode nyhed, hører vi om Guds store kærlighed og hans gode løfter til os. Se også opslaget til Ef 1,13.

Efeserbrevet 3:7–8

⁷ hvorefter jeg blev udnævnt til tjener i henhold til den nådegave, som Gud har skænket mig i kraft af sin magt. ⁸ Til mig, den mindste af alle de hellige, blev denne nåde skænket, nemlig at forkynde hedningerne Kristi ufattelige rigdom,

3:7 Jeg blev udnævnt til Tjener. Paulus havde været en farisæer under den gamle pagt, men Guds nåde kvalificerede og bemyndigede ham til at være en tjener under den nye pagt (1 Kor. 3,10; 15,10; Gal. 2,9; Kol. 1,23).

Enhver troende er en tjener eller en Guds nådes tjener (Rom 12,6; 1 Pet 4,10). Du er hverken kvalificeret eller diskvalificeret på grund af din herkomst, dit køn eller din uddannelse. Du er kvalificeret af Herren og bemyndiget ved hans nåde.

Tjener. Det oprindelige substantiv (*diakonos*) betyder *tjener* (f.eks. Rom 16,1) og oversættes undertiden med diakon (f.eks. Fil 1,1). Jesus brugte ordet til at beskrive dem, der tjener i Guds rige (Matt 20,26; 23,11; Joh 12,26). De, der udøver tjeneste, tjener i navnet på Kristus, tjenerkongen (Mark 10,45; Fil 2,5–7).

Nådegave kan ikke fortjenes gennem gode gerninger eller lovoverholdelse (Rom 11,6; Gal 2,21; 2 Tim 1,9). “Det er Guds gave” (Ef 2,8).

Kraft af sin magt. Guds kraft er overnaturligt energisk. Den virker, forvandler og oprejser. Guds store kraft er ikke noget, man skal analysere på seminarer. Det er noget, man skal opleve i hjertet og vidne om i det daglige liv. Paulus undrede sig over Guds nåde (“Jeg var den mindste af de hellige”) og hans kraft (“Jeg blev gjort til en tjener”). Paulus skammede sig ikke over at indrømme sine svagheder og mangler – “Jeg var hos jer i svaghed og frygt” (1 Kor 2,3) – da det gav ham lejlighed til at rose sig af Guds kraft (f.eks. 2 Kor 12,9).

Sin kraft; se opslaget til Ef 1,19.

3:8 **Den mindste.** Da Gud kaldte Paulus til at bringe det gode budskab til hedningerne, var han en helt ny troende (se ApG 26,16–18).

De hellige. Guds familie; se opslaget til Ef 1,1.

Denne nåde. Denne åndelige gave eller evne (Ef 3,2).

Herren valgte den mindst sandsynlige kandidat – en lovelskende hebræer blandt hebræere – til at være sin apostel for hedningerne. Han gjorde dette, for at vi skulle undre os over kraften i hans nåde. Få mennesker har udrettet halvdelen af det, Paulus gjorde, og alligevel tilskrev han al æren til “Guds nåde, der er med mig” (1 Kor 15,10).

At forkynde. Det oprindelige verbum her (*euangelizo*) er tæt knyttet til ordet for evangeliet (*euangelion*). At forkynde er at bekendtgøre den gode nyhed om Jesus. Forkyndelse indebærer ikke at argumentere eller debattere. Forkyndelse er at forkynde de gode ting, som Gud har gjort for os gennem sin Søn.

Kristi ufattelige rigdom. At have Kristus er at have al Guds nåde, velsignelser og gaver (Rom 8,32; Ef 1,3).

Det gamle fokus på ofring og tjeneste – “se, hvad jeg har gjort for dig, Herre” – forvandles til lovprisning – “se, hvad Herren har gjort for os!” – når vi forstår den uforlignelige rigdom i Guds gavmildhed og nåde. Gennem Kristus får vi del i alt i himlen og på jorden (Joh. 17,10; Hebr. 1,2).

Rigdom; se opslaget til Ef 1,7.

Efeserbrevet 3:9–10

⁹ og for at bringe frem i lyset, hvad der er forvaltningen af den hemmelighed, som i evigheder har været skjult i Gud, som skabte alle ting; ¹⁰ for at Guds mangfoldige visdom nu kan blive kendt gennem menigheden for herskerne og magthaverne i de himmelske steder.

3:9 **At bringe frem i lyset.** At få mennesker til at se Guds evige hensigter. Herren sagde til Paulus, at han skulle forkynde lyset for hedningerne (ApG 13,47; 26,23).

Lyset. Gud er det lys, ved hvilket vi ser sandheden; se opslaget til Ef 5,9.

Forvaltning eller tjeneste (se opslaget til Ef 3,2). Paulus så sig selv som en, der var blevet betroet gaven til at hjælpe mennesker med at se Guds hensigter. “Lad folk betragte os som forvaltere af Guds hemmeligheder” (1 Kor 4,1).

Den hemmelighed; se opslaget til Ef 3,4.

Skjult i Gud. Fra tidernes begyndelse holdt Gud sine kort tæt på brystet. Han afslørede ikke fuldt ud sine forløsende hensigter – indtil nu.

Gud, som skabte alle ting. Da Gud er skaberen, er han mere end i stand til at gennemføre enhver genoprettelsesplan, der vedrører hans skabelse. Gud kan reparere det, vi har ødelagt.

King James-oversættelsen tilføjer: “som skabte alle ting *ved Jesus Kristus*”, hvilket stemmer overens med andre skriftsteder (Joh. 1,3. 10; 1 Kor. 8,6; Hebr. 1,2). “For ved ham blev alle ting skabt, både det, der er i himlen, og det, der er på jorden ... alle ting blev skabt ved ham og til ham” (Kol. 1,16).

Alle ting. Hele skabelsen, herunder himlene og jorden; se opslaget til Ef 1,10.

3:10 **Mangfoldig.** Det oprindelige adjektiv (*polupoikilos*) består af to ord, der betyder mange (*polus*) og broget (*poikilos*). Guds flerdimensionelle visdom kommer til udtryk i mange former og udtryk, langt ud over hvad vi kan forestille os.

Guds mangfoldige visdom. Guds visdom er legemliggjort i Jesus Kristus (Luk 11,49). Jesus er den vej, hvorigennem Gud åbenbarer sin visdom for skabningen (se Es 11,2; Matt 13,54; Luk 2,40; 1 Kor 1,30). “Kristus er ... Guds visdom” (1 Kor 1,24).

Gennem menigheden. Gud har udvalgt den ydmyge kirke til at vise sin mangesidede visdom for de himmelske herskere og magthavere.

Mørkets kræfter troede, at de kunne skade Gud ved at sabotere hans skabelse. Men Faderen vendte situationen mod sine fjender. I sin visdom har han udvalgt sine børn – kirken – til at være det middel, hvorved han fører sine evige hensigter til en herlig afslutning.

Herskerne og magthavere henviser undertiden til jordiske regeringer (Luk. 12,11), men sammenhængen her tyder på åndelige magter (Ef. 6,12). Engle og dæmoner iagttager, hvad Gud gør gennem sin kirke, og det, de ser, er yderst uventet. I et univers, der er revet i stykker af konflikt, er Gud ved at opbygge en familie. Han er trådt ind i menneskehedens fængsel med benådninger og adoptionspapirer. Han tømmer menneskets by for indbyggere og opbygger Guds by. Englene undrer sig, fordi de ser den almægtige nedlade sig til at hjælpe svage og ubetydelige mennesker. Og dæmonerne skælver, fordi deres indflydelse svinder med hver eneste frelst sjæl.

Himmelske steder. Det åndelige rige; se opslaget til Ef 1,20.

Efeserbrevet 3:11–13

¹¹ Dette skete i overensstemmelse med den evige hensigt, som han gennemførte i Kristus Jesus, vor Herre, ¹² i hvem vi har frimodighed og tillidsfuld adgang gennem troen på ham. ¹³ Derfor beder jeg jer om ikke at miste modet over mine trængsler for jeres skyld, for de er jeres ære.

3:11 **Den evige hensigt.** Dette har altid været Guds plan.

Han gennemførte. Guds plan for redning, forløsning og genoprettelse blev fuldt og endeligt åbenbaret på korset. Gennem Kristus besejrede han sine fjender og indledte den store ophævelse af Adams skade (Kol. 2,15; 1 Joh. 3,8). Takket være Kristus er fængselsportene blevet revet ned, og alle Guds fortabte sønner og døtre kan genforenes med deres Fader.

3:12 **Frimodighed.** Guds børns grundindstilling er frimodighed og tillid (1 Joh 3,21). Ligesom et barn kan tale frit til sin far, kan du bede med tillid, vel vidende at din himmelske Fader hører dine bønner (1 Joh 5,14).

Adgang til Faderen (Ef 2,18).

Under den gamle pagt var det kun ypperstepræsten, der kunne nærme sig Gud, og det kun én gang om året. Men i den nye pagt kan selv den nyeste troende frimodigt træde frem for nådens trone for at modtage barmhjertighed og finde nåde i sin nød (Hebr. 4,16). Hvis man opregner de mange velsignelser ved den nye skabelse, vil den direkte adgang til Gud helt sikkert ligge tæt på toppen af listen.

Gennem troen på ham. Alle Guds nådige velsignelser modtages ved tro (Ef 2,8). Uanset om du er en god hellig eller en dårlig synder, kan du nærme dig nådens trone med tillid, vel vidende at Gud vil modtage dig (Hebr 4,16). Han længes efter, at vi nærmer os, og han vil aldrig afvise nogen (Joh 6,37).

King James-versionen og nogle andre oversættelser oversætter dette som “hans tro”, hvilket betyder, at det er Kristi tro, der giver os adgang til Gud. Det er bestemt sandt, at Kristi trofasthed banede vejen, men det er måske ikke den mest præcise gengivelse af, hvad Paulus siger her. Gennem sine breve understreger Paulus vores behov for tro. Det er ved tro på Herren Jesus, at vi med tillid kommer til Faderen for at modtage nåde.

3:13 **Ikke at miste modet.** Lad jer ikke blive modløse.

Paulus havde bragt evangeliet til Asien, men nu sad han i lænker. Der var en risiko for, at efeserne ville blive modløse over den nye udvikling. Måske ville de blive svage i troen. Paulus opmuntrer dem til at se hans omstændigheder i et andet lys. “Myndighederne arresterede mig, fordi de opfatter Guds rige som en trussel mod deres tyranni. Mine lænker vidner om evangeliets befriende kraft.”

Mine trængsler. Paulus’ husarrest (Ef 3,1). Trængsler er vanskeligheder, der opstår som følge af forkyndelsen af evangeliet, og Paulus havde mere end sin rimelige andel af dem (2 Kor 11,24–27).

For jeres skyld. Paulus var blevet arresteret for at forkynde det gode budskab til hedningerne; se opslaget til Ef 3,1.

Jeres ære. “Hvis min fængsling var prisen for jeres frelse, var det det værd.” Paulus anså sine midlertidige lidelser for at være langt overgået af den evige herlighed ved at opbygge menigheden og udvide Guds familie (Rom 8,18).

Efeserbrevet 3:14–15

¹⁴ Derfor bøjer jeg mine knæ for Faderen, ¹⁵ fra hvem enhver familie i himlen og på jorden har sit navn,

3:14 Derfor. Paulus fortsætter den tanke, der blev udtrykt i det forrige vers. “Jeg beder om, at I ikke skal miste modet.” Når tingene går skævt, eller vi hører dårlige nyheder, er der fare for, at vi bliver modløse. Løsningen er at bede til jeres himmelske Fader. Kast jeres bekymringer på ham (1 Pet. 5,7).

Bøjer jeg mine knæ. Jesus knælede i bøn (Luk. 22,41), og det samme gjorde Peter (ApG. 9,40), Salomo (2 Krøn. 6,13), Esra (Esra 9,5), Daniel (Dan. 6,10) og andre (ApG. 20,36; 21,5). Vi behøver ikke at knæle, når vi taler med vores himmelske Fader, men at knæle sætter os i en holdning præget af ydmyghed og ærbødighed.

Det er interessant at lægge mærke til, hvad Paulus ikke gør. Selvom han er offer for en uretfærdighed og har været i lænker i næsten fem år, protesterer han ikke og klager heller ikke. Han priser og beder. Han priser Gud for hans mægtige gerninger – “til pris for hans herlighed” (Ef 1,6.12.14) – og han beder for menigheden. Han er så fokuseret på den usynlige virkelighed af Kristi fremadskridende rige, at han knap nok tager sit eget fangenskab i betragtning.

Faderen. Gud er selve definitionen på faderskab. Han lytter, han er omsorgsfuld, og han sørger for os. Se også opslaget til Ef 1,2.

3:15 Enhver familie i himlen. Forskere diskuterer, om dette henviser til de afdøde helliges familie eller englens “familie”, men pointen er den samme i begge tilfælde: familier er vejskilte til alles Fader (Mal. 2,10; 1 Kor. 8,6).

Familie. Det oprindelige ord for familie (*patria*) stammer fra ordet for far (*patēr*).

Familier er småskalamodeller af det, Gud er ved at opbygge. Derfor bruger Paulus så mange vers på at beskrive sunde ægteskaber og familier (Ef 5,21–Ef 6,4).

Efeserbrevet 3:16–17

¹⁶ at han vil give jer, i overensstemmelse med sin herligheds rigdom, at blive styrket med kraft gennem sin Ånd i det indre menneske, ¹⁷ så Kristus kan bo i jeres hjerter gennem troen; og at I, forankret og grundfæstet i kærlighed,

3:16 Han vil give jer. Vi beder om, at Gud giver. Vi beder om, at Gud hjælper. Som den gode far, han er, glæder Gud sig over at give til sine børn (Matt. 7,11; Luk. 12,32; Rom. 8,32). Nøglen til at modtage er at bede (Matt. 21,22; Luk. 11,13).

Rigdom; se opslaget til Ef 1,7.

Sin herligheds rigdom. Hans fantastiske forsyning af styrke og kraft.

“Hans herligheds rigdom” er et udtryk, som Paulus bruger for at understrege Guds *guddommelige* forsyning af barmhjertighed (Rom 9,23), styrke (Ef 3,16) og alt andet, du har brug for (Fil 4,19). Dette udtryk bruges også til at beskrive den skat, der findes i vores forening med Kristus (Kol. 1,27), og hans herlige arv i os, hans hellige (Ef. 1,18).

Styrket med kraft gennem sin Ånd. Gennem Helligånden skænker Gud os overnaturlig styrke. En måde, han gør dette på, er ved at minde os om, at han er for os og med os i vores prøvelser (Rom 8,31). En anden måde er ved at give os en større åbenbaring af hans kærlighed, der aldrig giver op (Rom 8,38–39). Når han gør dette, står vi tilbage med en trøstende forsikring. “Gud har styr på det, og alt vil ende godt.” Fortvivlelse bliver til håb, tvivl erstattes af tro, og vi bliver styrket.

Kraft; se opslaget til Ef 1,19.

Sin Ånd. Den Hellige Ånd; se opslaget til Ef 1,13.

Det indre menneske, eller dit indre jeg, eller “hjertets skjulte person” (1. Pet. 3,4), er dit sande jeg. Dit *indre jeg* (din ånd og sjæl) kan sættes i kontrast til dit *ydre jeg* (din dødelige krop). Dit ydre jeg kan ældes og forfalde, og selv dit sind kan svinde, men din ånd bliver styrket og fornyet dag for dag (2. Kor. 4,16).

3:17 Kristus kan bo i jeres hjerter. Må du leve hver dag ud fra din forening med Kristus. Paulus siger ikke, at du skal overbevise Kristus om at flytte ind. Kristus bor allerede i den troende, og han vil aldrig forlade dig (1 Joh. 4,15; 2 Joh. 1,2). Din krop er hans hellige bolig (1 Kor. 6,19). Helligånden kommer og går ikke, men han bor eller forbliver i dig for evigt (Joh. 14,17). Det er virkeligheden. Men at lære at leve ud fra denne virkelighed kræver tro.

Bor i jeres hjerter. Oftest skriver Paulus om at være *i Kristus* eller *i ham* (f.eks. Ef 1,3–4), men Kristus er også *i jer* (Joh 14,20). Han bor i jer gennem sin Ånd (Rom 8,9; Gal 4,6).

Gennem troen. Gud bor i vores hjerter hele tiden, men når vi gennemgår svære tider, mærker vi måske ikke hans nærvær. “Hvor er du, Herre?” Vi har ikke brug for, at Gud vender tilbage (han er aldrig gået bort). Vi har brug for, at vores svigtende tro bliver

styrket. Vi har brug for at blive mindet om Faderens uforgængelige kærlighed. Tro er at stole på Guds ufejlbarlige kærlighed.

Forankret og grundfæstet i kærlighed. Ligesom en plante, der henter næring fra sine rødder, skal vi være forankret i Guds kærlighed. Og ligesom en bygning, der står på sit fundament, skal vi stå sikkert i hans kærlighed. Fast forankret og grundfæstet vil vi ikke vakle, når stormene kommer.

Efeserbrevet 3:18–19

¹⁸ så I sammen med alle de hellige kan forstå, hvad bredden og længden og højden og dybden er, ¹⁹ og kende Kristi kærlighed, som overgår al viden, for at I kan blive fyldt til hele Guds fylde.

3:18 I sammen med alle de hellige kan forstå. Dette er en forbløffende bøn. “Må I gribe det ugribelige, forstå det uforståelige og kende det ukendelige.” Denne bøn kan aldrig blive fuldt ud opfyldt, fordi Kristi kærlighed til jer er større, end I kan forstå. Men ved at forsøge at forstå vokser vi. Ligesom vi går i fitnesscentret for at strække vores fysiske muskler, strækker vi vores tro ved at forsøge at forstå, tage fat i og fordybe os i Kristi kærlighed.

Alle de hellige. Vi skal drøfte, forstå og begribe Guds kærlighed sammen med andre troende. Dette er en af de vigtigste ting, vi kan gøre for vores eget velbefindende og andres trivsel. Vi har brug for færre prædikener om loven og flere om Kristi uudgrundelige kærlighed.

Bredden. Kristi kærlighed er en bred og vid kærlighed, der omfavner alle mennesker (Joh. 3,16).

Længden. Kristi kærlighed er en lang kærlighed, der strækker sig på tværs af tid og rum og forsoner alle ting i ham (Ef 1,10).

Højden. Kristi kærlighed er en høj kærlighed, der løfter de ydmyge op til det højeste sted (Luk 1,52; Ef 2,6).

Dybden. Kristi kærlighed er en dyb kærlighed, der rækker ned i graven og redder dig fra døden (Salme 40,2; Ef 2,5).

3:19 Kristi kærlighed. Spørgsmålet er ikke: “Elsker du Gud?”, men “Ved du, hvor meget Kristus elsker dig?” Når du ved, hvor god Gud er, og hvor meget han elsker dig, er det let at stole på ham.

Da brevet til efeserne er blottet for apostoliske irettesættelser og korrektioner, har nogle konkluderet, at efeserne var mønstertroende. Alligevel bad Paulus om, at disse faste kristne måtte få en dybere åbenbaring af Jesus (Ef 1,17–23) og hans kærlighed (Ef 3,18–20). Det er gode ting at bede om i de bedste tider, men de kan have haft særlig relevans her. Nogen tid efter dette brev fra Paulus modtog efeserne et brev fra Herren selv. Herren

advarede efeserne om, at de havde forladt deres første kærlighed (Åb 2,4). De, der engang kendte Kristi kærlighed, var kommet på afveje. De forblev ikke længere i Kristi kærlighed. De havde så travlt med at drive menighed, at de glemte at holde det vigtigste i fokus. Ligesom galaterne faldt fra nåden og tilbage under loven (Gal. 5,4), faldt efeserne fra deres Faders kærligheds høje sted ned i afgrunden af døde gerninger (Åb. 2,5).

Hvorfor bad Paulus om, at vi måtte kende Kristi kærlighed, som overgår al viden? Fordi der er en fare for, at vi kan glide væk fra Kristi kærlighed, ligesom efeserne gjorde. Guds kærlighed er som luft for os. Vi kan ikke leve uden den.

Overgår; se opslaget til Ef 1,19.

Som overgår al viden. At forsøge at begribe Kristi kærlighed er som at forsøge at tømme havet med et fingerbøl. Det vil tage en evighed at udforske de fjerneste afkroge af hans kærlighed.

Guds fylde. Vær fyldt af det liv og den kærlighed, som Gud har til dig.

At kende og forstå de uendelige dimensioner og udtryk for Guds kærlighed til dig er sådan, du vokser. Vækst er ikke resultatet af kamp og stræben. Åndelig vækst er resultatet af at mætte sig af den kærlighed, der er åbenbaret for os i Jesus. Bed ikke: "Gud, hjælp mig til at elske dig mere" eller "Hjælp mig til at elske andre." Bed i stedet: "Gud, hjælp mig til at kende din kærlighed, som overgår al viden." Når du modtager fra hans kærligheds overflod, vil du opdage, at du elsker mere. Når du vokser i Guds kærlighed, vil du blive fyldt til hele Guds fylde.

Efeserbrevet 3:20–21

²⁰ Ham, som er i stand til at gøre langt mere overvældende ud over alt, hvad vi beder om, eller tænker, i overensstemmelse med den kraft, der virker i os, ²¹ ham være æren i menigheden og i Kristus Jesus i alle generationer for evigt og altid. Amen.

3:20 Ham, som er i stand til. Gud vil udføre sit store værk i dig, hvis du lader ham gøre det. Din opgave er at stole på ham og modtage, og så forundres over det, han udretter i dit liv.

Langt mere overvældende. Guds drøm for dit liv er større end dine drømme. Din fader ønsker at velsigne dig endnu mere, end du kan forestille dig. Han ønsker, at du skal opleve fylden af hans guddommelige liv (se forrige vers).

Ud over alt, hvad vi beder om. Gud er i stand til langt mere, end vi giver ham æren for. Intet er for svært for ham (Jer. 32,17).

Den kraft, der virker i os, er fra Herren. Kristus er Guds kraft (1 Kor 1,24). Igen minder Paulus os om, at den åndelige kraft, der virker i os, er langt større end enhver anden kraft (Ef 1,19).

3:21 Ham være æren. Lad alle i menigheden prise Gud!

Ære; se opslaget til Ef 1,17.

Menigheden. Gud er allerede herlig. Paulus beder derfor om, at hans herlighed må blive synlig i en menighed, der er forankret og grundfæstet i hans kærlighed og vandrer i hans kraft.

Amen eller “så være det”. I Det Nye Testamente afslutter ordet *amen* typisk lovprisninger og bønner til Gud (Matt. 6,13; Åb. 7,12).

Efesebrevet 4

Efesebrevet 4:1–3

¹ Derfor beder jeg jer, jeg, Herrens fange, om at vandre på en måde, der er værdig til det kald, I er blevet kaldet til, ² med al ydmyghed og mildhed, med tålmodighed, idet I viser overbærenhed over for hinanden i kærlighed, ³ og bestræber jer på at bevare Åndens enhed i fredens bånd.

4:1 **Fange.** Paulus var under husarrest i Rom; se opslaget til Ef. 3,1.

Beder jeg. Bede, opfordre, anmode, opfordre kraftigt. Det oprindelige verbum (*parakaleo*) består af to ord, der betyder “kalde” (*kaleo*) og “tæt på” (*para*). I den gamle pagt blev vi påbudt at vandre på Guds veje, men i den nye pagt bliver vi kaldet eller indbudt.

Vandre på en måde. Lev i troen og vandre i trit med Ånden (Gal. 5,25). Se også kommentaren til Ef. 5,15.

Værdig til det kald. Vandre som svar på Guds kald. Bær hans frugt og voks i kendskabet til Gud (Kol. 1,10). Opfør dig ikke som den vantro, du engang var, men vandre som et barn af lyset (Ef. 4,17; 5,8).

At være værdig til kaldet betyder ikke “at forsøge at være moralsk” eller “at overholde reglerne”. Det betyder heller ikke at vandre som en soldat, der følger ordrer. Vi er sønner, ikke soldater. Værdig betyder fortjent eller egnet, og hvad er et mere passende svar på evangeliets kald end at modtage det og leve som en troende? I er lys i Herren, så vandre som lysets børn (Ef 5,8). I er blevet adopteret af Gud, så efterlign jeres Fader som et elsket barn (Ef 5,1). I er en del af Kristi legeme, så voks i Kristus (Ef 4,15).

Kald... kaldet til. De, der har svaret på evangeliets kald, kaldes “de kaldte” (1 Kor 1,24; Judas 1,1) eller “de kaldte af Jesus Kristus” (Rom 1,6). Dette er ikke den specifikke, erhvervsmæssige form for kald (f.eks. Paulus’ kald til at være apostel for hedningerne), men evangeliets universelle kald til at tro på Jesus (Ef 1,18). Dette kald gælder for alle, både jøder og hedninger (Rom 9,24–26).

4:2 **Ydmyghed.** Lad os sætte hinanden højere end os selv og ikke tænke for højt om os selv (Rom 12,3. 10).

Mildhed er en af Åndens frugter (Gal 5,22–23). Det er ikke noget, vi skal frembringe, men noget, vi skal bære. Når vi hviler i Kristus, vil han udtrykke sin milde karakter i os og gennem os.

Tålmodighed eller langmodighed er en anden af Åndens frugter (Gal. 5,22).

Overbærenhed betyder at udvise tålmodighed over for andre. Det er at holde ud og udvise tilbageholdenhed, som Jesus ofte gjorde over for de vantro disciple (Matt. 17,17). Det er at anse hinanden for vigtigere end sig selv (Fil. 2,3).

I kærlighed. Når vi har modtaget Faderens ubetingede agape-kærlighed, er vi i stand til at elske andre med den samme kærlighed (1 Joh 4,7). Bemærk, at opfordringen til at elske andre kommer efter Paulus' mange bekræftelser af Guds store kærlighed til os (Ef 1,4; 2,4; 3,17–19). Hvis du hører den anden del (elsk hinanden) uden den første del (Gud elsker os), vil du føle et uheldigt pres for at gøre det, der er umuligt.

4:3 **Bestræber jer på.** Vær bevidst om dette.

Den nytestamentlige menighed var en multietnisk familie bestående af jøder, arabere, romere, grækere, galater, asiater, frygere, cyprioter og mange flere. Verden havde aldrig set noget lignende. Den moderne menighed er endnu mere mangfoldig med medlemmer fra alle stammer og nationer. Vi er en herlig broget skare, forenet og samlet af Helligånden. Alligevel er der kræfter, der trækker os fra hinanden. Vi er uenige om teologi. Vi forsømmer de trængende. Vores ledere snubler og falder. Mørkets magter er rettet mod os. Af disse grunde må vi passe på at beskytte det fællesskab, vi deler med Helligånden og hinanden.

Bevare Åndens enhed. Den Hellige Ånd skaber enheden. Vores opgave er at bevare enheden.

Åndelig enhed er ikke noget, vi fremstiller. Åndelig enhed er det, der sker, når Kristi Ånd tager bolig i de troendes hjerter. Alligevel er der ting, vi kan gøre for at dyrke og bevare denne enhed, som Paulus forklarer i det forrige vers.

Åndens enhed er det åndelige bånd, som alle troende deler i fællesskab med Herren. Dette bånd kan blive beskadiget af stridigheder og uenigheder, der fører til splittelse inden for Kristi legeme. Åndens enhed er noget, der skal bevares eller beskyttes, mens troens enhed er noget, der skal opnås (se Ef 4,13).

Fredens bånd. Peter opfordrer os til at stræbe efter fred (1 Pet. 3,11), og Paulus opmuntrer os til at bevare den. Fred i vores relationer er en dyrebar værdi, som det er værd at stræbe efter og beskytte. Hvordan oplever vi fred? Ved at udvise tålmodighed over for hinanden, være venlige og medfølelse over for hinanden og være hurtige til at tilgive hinanden (Ef. 4,32; Kol. 3,13–14).

Fred eller harmoni; se opslaget til Ef 2,17.

Efeserbrevet 4:4–6

⁴ Der er ét legeme og én Ånd, ligesom I også er blevet kaldet til ét håb ved jeres kald; ⁵ én Herre, én tro, én dåb, ⁶ én Gud og Fader for alle, som er over alt og gennem alt og i alt.

4:4 **Ét legeme.** Kristi legeme er kirken, hvor Kristus er hovedet (Ef 5,23). Selvom der findes mange forskellige kirkesamfund og udtryk for kirken, er der kun ét legeme. Se opslaget til Ef 3,6.

Én Ånd. Den Hellige Ånd, også kaldet Kristi Ånd (Rom. 8,9) og nådens Ånd (Hebr. 10,29). Den samme Hellige Ånd bor i enhver troende overalt i alle tider, uanset race, sprog eller kultur. “For ved én Ånd blev vi alle døbt til ét legeme,” (1 Kor 12,13). Den samme Ånd, der boede i Paulus, da han skrev disse ord, bor i dig, mens du læser dem.

Kaldet; se opslaget til Ef 4,1.

Ét håb. Det ene håb, der forener alle troende, er den tillidsfulde forventning, vi har med hensyn til Herrens genkomst og den evige tidsalder, der skal følge. Det ene håb kaldes også “håbet om hans kald” (Ef 1,18) og “herlighedens håb” (Kol 1,27). Dette herlige håb omfatter håbet om frelse (1 Thess 5,8), vores legemers forløsning (Rom 8,23), vores opstandelse (1 Kor 15,19–22), det evige liv (Tit 1,2; 3,7), en herlig arv (Ef 1,18) og genoprettelsen af alle ting (ApG 3,21; Ef 1,10).

- 4:5 **Én Herre.** Jesus Kristus er ikke blot én herre blandt mange. Han er Herren over alle herrer (1 Tim 6,15). Han er langt hævet over al hersker, myndighed, magt, herredømme og ethvert navn, der nævnes (Ef 1,21).

Da Jesus vandrede på jorden, var han kendt som Jesus fra Nazaret eller Menneskesønnen. Men efter at han var steget op til himlen, blev han hædret med et nyt navn, og det navn er Herre (Fil. 2,9–11). På pinsedagen stod Peter op og forkyndte Herrens nye navn. “Gud har gjort ham til både Herre og Kristus” (ApG 2,36). Mod slutningen af det første århundrede var der et stigende pres for at omtale den romerske kejser som herre. Men i Asien nægtede de hellige at kalde nogen anden end Jesus for Herre (Åb 3,8).

Én tro. Verden har mange trosretninger, men Kristi legeme har kun én – den fælles tro eller overbevisning om, at Jesus Kristus er Guds Søn og Herre over alt. Tro er ikke blot en intellektuel tilslutning; det er at leve ud fra overbevisningen om, at *Jesus er Herre*, med alt hvad det indebærer.

Én dåb. Der nævnes flere slags dåb i Skriften, herunder: Johannes’ omvendelsesdåb (ApG 19,3–4), vanddåb udført i Jesu navn (ApG 10,48; 19,5), Helligåndens dåb (ApG 11,16), Jesu lidelse (Matt 20,22) og dåben for de døde (1 Kor 15,29). Da der findes forskellige former for dåb, hvorfor siger Paulus så, at der kun er én dåb? Han henviser til den dåb, som hver troende modtager, når vedkommende ved Helligånden indføres i Kristi legeme (1 Kor 12,12–13).

I det øjeblik du kom til Jesus, blev du døbt, eller indlemmet i ham, ved Helligånden. At blive døbt betyder at blive dyppet, nedsænket eller *begravet*. At begrave noget er at nedgrave det i jord eller sænke det ned i vand. Dit gamle jeg havde problemer, som du aldrig kunne løse. Den Hellige Ånds løsning var at begrave din gamle natur sammen med Jesus. Det er det, det betyder at blive døbt ind i hans død (Rom 6,3). Men den Hellige Ånd lod dig ikke ligge i jorden. Ligesom han oprejste Jesus, oprejste han også dig (Rom 6,6–7). På grund af den ene dåb er du nu fri til at leve i Kristus.

- 4:6 **Én Gud.** Der er én Gud, ikke mange, som hedningerne troede (Mark. 12,29; 1 Kor. 8,4–6). “Har vi ikke alle én Fader? Har ikke én Gud skabt os?” (Mal. 2,10).

Fader for alle. Gud er alle troendes Fader, hvad enten de er jøder eller ikke-jøder. Gud er kendt under mange navne, men for den troende er han kendt som Fader (1 Joh 2,13). Dette er det navn på Gud, som Jesus åbenbarer for os (Matt 6,9; Joh 14,7).

Over alt og gennem alt og I alt. Guds nærvær gennemsyrrer, fylder og bor i kirken gennem hans Ånd (Ef 2,22).

Efeserbrevet 4:7

⁷ Men hver enkelt af os har fået nåde efter det mål, som Kristus har givet.

4:7 **Nåde.** Gud giver os nåde, så vi kan blive tilgivet og frelst (Ef 1,7; 2,8), men han giver os også nåde, så vi kan være en velsignelse for andre. Vi er alle blevet “begavet” eller udstyret med gaver af Gud på forskellige måder (1 Pet 4,10). “Vi har gaver, der varierer alt efter den nåde, der er givet os” (Rom. 12,6). Dine gaver er de særlige evner, som Gud har givet dig, og som sætter dig i stand til at opleve hans guddommelige liv og åbenbare hans hjerte for andre. Det er de ting, du gør, der på en særlig måde åbenbarer Kristus (se 1 Kor. 12,7). Paulus’ gave var evnen til at forkynde Kristi ufattelige rigdom for hedningerne (Ef. 3,8).

Nåde efter det mål Kristus har givet. For femte gang fortæller Paulus os, at Guds nåde er en gave (Ef 2,8; 3,2.7.8; 4,7). Du kan ikke fortjene den gennem dine gode gerninger eller moralsk dygtighed (Rom 11,6; Gal 2,21). Du kan kun modtage den gennem tro (Rom 5,2).

Kristus har givet. Ligesom Gud var gavmild ved at give os sin Søn, har han været gavmild ved at give os åndelige gaver. De to hænger faktisk sammen. Åndelige gaver er udtryk for Kristi liv.

Efeserbrevet 4:8–10

⁸ Derfor står der: “Da han steg op i det høje, førte han en skare af fanger med sig, og han gav gaver til menneskene.” ⁹ (Hvad betyder dette udtryk, “han steg op”, andet end at han også var steget ned til jordens nederste dybder? ¹⁰ Han, der steg ned, er også selv den, der steg op langt over alle himlene, for at han kunne fylde alle ting.)

4:8 **Derfor står der.** Det poetiske billede af Herren, der stiger op til de høje steder og oversvømmer os med gaver, stammer fra Salme 68,18.

Steg op. Flere uger efter sin opstandelse steg Jesus op til himlen (ApG 1,9).

En skare af fanger. Jesus tilfangetog vores fangevogtere og førte dem i fangenskab. “Da han havde afvæbnet herskerne og magthaverne, udstillede han dem offentligt, efter at han havde sejret over dem” (Kol 2,15).

Ligesom en sejrende hærfører ville føre sine fanger i triumf gennem Rom, skildrer Paulus Jesus som den, der vender tilbage til himlen i triumf med fanger i sit følge. Disse fanger var hans afvæbnede og besejrede fjender. Men hvis synd og død er blevet besejret, hvorfor har vi så stadig synd og død? Kristus har vundet sejren, men hans sejr gennemføres gennem kirken. Jesus har al magt og autoritet, men det er op til os, hans legeme, at udføre hans vilje her på jorden (Ef 3,10).

Han gav gaver. Ligesom en sejrherre uddeler tegn på sin sejr, har Jesus overøst os med gaver. Efter at han var steget op til himlen (ApG 1), blev Helligåndens gave udgydt over kirken (ApG 2). Gennem Helligånden modtager vi en række åndelige gaver og tjenester (1 Kor 12,4–5). Paulus opregner fem sådanne tjenester i Efeserbrevet 4,11.

- 4:9 **Steg ned.** Efter sin død på korset gik Jesus ned i dybet for at forkynde det gode budskab for de døde (1. Pet. 3,19). “For evangeliet er netop til dette formål blevet forkyndt også for de døde” (1. Pet. 4,6). Nogle fortolker dette som “Jesus steg ned til jorden og steg derefter op til himlen igen”, men Paulus præciserer, at Jesus steg ned til jordens *nedre dele*.

Jordens nederste dybder. Hades (Sheol på hebraisk), de dødes bolig. Hades beskrives som et underjordisk område (4 Mos 16,30; Sal 86,13; Ez 32,27; Amos 9,2), hvor både de retfærdige og de uretfærdige kommer hen efter døden (1 Mos 37,35; Sal 9,17; Es 38,10; 5 Mos 32,22). Hades oversættes undertiden med *dybet*, *graven* eller *en afgrund* (Sal. 30,3; Ords. 1,12; 7,27; 9,18; Es. 14,15; 38,18; Ez. 31,16; Matt. 11,23), men Hades er ikke Helvede. Ved tidernes ende kastes døden og Hades i ildsøen (Åb. 20,14).

- 4:10 **Steg op langt over.** Jesus steg ned til jordens dybeste dybder og steg op til himlens højeste højder for at vise os, at der ikke er noget sted uden for hans rækkevidde.

Langt over alle himlene. Jesus befinder sig ikke i skyerne eller gemmer sig i en fjern galakse. Jesus steg op langt over de synlige himle (himlen og stjernerne), ud over det skabte univers, til den højeste himmel og selve Guds tronsal (Hebr. 7,26).

Fylde alle ting med sin nåde, indflydelse og guddommelige natur. Gud skaber et nyt menneske (Ef 2,15), som skal bebo nye himle og en ny jord (2 Pet 3,13). Kristi Ånd, der virker gennem dette nye menneske, Kristi legeme, fylder skabelsen med Guds nærvær (Ef 1,23). På denne måde gør Gud alle ting nye (Åb 21,5).

Alle ting. Hele skabelsen, herunder himlene og jorden; se opslaget til Ef 1,10.

Efeserbrevet 4:11–13

¹¹ Og han gav nogle som apostle, nogle som profeter, nogle som evangelister og nogle som hyrder og lærere, ¹² for at udruste de hellige til tjenestens arbejde, til opbygning af Kristi

legeme; ¹³ indtil vi alle når frem til enhed i troen og i erkendelsen af Guds Søn, til et modent menneske, til det mål af fuldkommenhed, der hører til Kristi fylde.

4:11 Han gav. De fem tjenestefunktioner, der er anført her, er gaver, som Gud har givet med det formål at styrke sin kirke. (Bemærk: Denne liste er ufuldstændig. Paulus har en længere liste i 1 Korintherbrevet 12,28.) Det er en fejl at fortolke disse tjenestefunktioner som rangordener eller autoritetspositioner. Kirken er en familie, ikke en hær. Ingen steder i Det Nye Testamente er der noget, der tyder på, at nogle skal herske over andre (se Matt. 20,25–26; 1. Pet. 5,3). Kirken har ét Hoved og intet hierarki (Ef. 1,22). Disse tjenesteroller er trænere, ikke oberster.

De fem tjenester, der er opført her, er udtryk for Jesu tjeneste. Jesus er apostlen (Hebr. 3,1), Jesus er profeten (Joh. 6,14; 7,40), Jesus er evangelisten, der forkynnder evangeliet (Mark. 1,15; Luk. 4,18), Jesus er præsten eller hyrden (1. Pet. 2,25; 5,2), og Jesus er læreren (Joh. 13,13).

Apostle. Det oprindelige ord (*apostolos*) betyder en udsending eller ambassadør. Det er en person, der er blevet udsendt som Guds budbringer. Sammen med profeterne varetager apostlene kirkens grundvold (Ef 2,20). De grundlægger nye menigheder og styrker de eksisterende. Selvom vi alle er Guds budbringere, udmærker de, der har en apostolisk gave, sig i denne tjeneste og er i stand til at udruste andre til tjenesten.

Profeter. Selvom alle troende kan profetere (1 Kor. 14,31), kan de, der udmærker sig på dette område, blive anerkendt som profeter. En profet opbygger menigheden ved at forkynnde Guds hensigter og ved at hjælpe andre med at vandre i deres gudgivne gaver og kald. Blandt profeterne i Det Nye Testamente kan nævnes Agabus (ApG 21,10), Judas og Silas (ApG 15,32) samt Filippus' fire døtre (ApG 21,8–9).

Evangelister. Det oprindelige substantiv (*euangelistes*) betyder en forkynnder af evangeliet. Selvom alle troende kan forkynnde evangeliet, kan de, der udmærker sig på dette område, blive anerkendt som evangelister. En evangelist har en gave til at føre mennesker til Jesus. En evangelists opgave er ikke blot at evangelisere, men at hjælpe menigheden med at udøve evangelisationsgaven. Eksempler på evangelister er blandt andet Filippus (ApG 21,8) og Timoteus (2 Tim 4,5).

Hyrder. Det oprindelige substantiv (*poimen*) betyder hyrde. En hyrde/præst er en hyrde, der er blevet betroet at tage sig af hjorden (1. Pet. 5,2). De fodrer og plejer ikke blot fårene, men lærer de hellige, hvordan de skal fodre og pleje hinanden. En præst er ikke en administrerende direktør, en general eller en ypperstepræst, der hersker over andre. En præst udfylder sin hyrderolle ved at våge over menigheden (ApG 20,28) og ved at undervise, bede og være et godt forbillede (Tit 1,9; Jak 5,14; 1 Pet 5,3).

Lærere. Selvom alle troende kan undervise (Hebr. 5,12), kan de, der udmærker sig på dette område, anerkendes som lærere. Der findes mange forskellige slags lærere, men deres hovedformål er at hjælpe menigheden med at vokse i nåde og kundskab om Jesus

(2. Pet. 3,18). De uddyber det skrevne ord for at åbenbare Jesus, Guds levende Ord (ApG 4,2; 15,35; 18,11; Kol 3,16). Inden Paulus og Barnabas blev udsendt som apostle, hørte de til blandt lærerne i Antiokia (ApG 13,1–2).

- 4:12 **At udruste** eller fuldkomme. I det øjeblik vi blev født på ny, var vi fuldkomne i Kristus (Kol 2,10). Men ligesom et spædbarn har brug for at vokse, har vi brug for at vokse og lære at vandre i den nåde, som Gud har givet os. For at hjælpe os med at vokse stiller Gud vejledere og undervisere til rådighed (f.eks. præster og lærere).

De hellige eller de troende; se opslaget til Ef 1,1.

Tjeneste eller tjenesteopgave. Det oprindelige substantiv for tjeneste (*diakonia*) er beslægtet med ordet for tjener eller tjenestemand (*diakonos*; se opslaget til Ef 3,7) og oversættes undertiden med tjeneste (f.eks. 1 Kor 12,5).

Tjenesten er ikke noget, man kan overlade til nogle få ansatte. Det er de hellige, der udøver tjenesten, og det er apostlene, profeterne, evangelisterne, hyrderne og lærerne, der lærer de hellige, hvordan de skal udøve tjenesten. Tjenesten er ikke noget, der udelukkende finder sted i kirken om søndagen. Tjenesten kan finde sted hvor som helst og når som helst.

Tjeneste er det, du gør, når du udøver dine åndelige gaver på måder, der afslører Faderens hjerte. Da Guds nåde og visdom kommer i utallige former (Ef 3,10; 1 Pet 4,10), findes der næsten uendelige former for tjeneste.

Opbygning. Formålet med tjenesten er at opbygge Kristi legeme. Legeme og bygning. Ligesom spædbørnene og bådene i vers fjorten er dette en af Paulus' blandede metaforer.

Kristi legeme er kirken; se opslaget til Ef 3,6.

- 4:13 **Når frem til.** Troens enhed opstår ikke af sig selv. Det er noget, man skal nå frem til eller komme frem til.

Enhed i troen. "Indtil menigheden er åndeligt moden, deler en fælles tro og vandrer i fuld forståelse af, hvad det vil sige at kende Jesus."

Erkendelsen af Guds Søn. At kende Jesus er måden, hvorpå vi vokser (Ef 3,19b; 4,13). Troende, der har ringe forståelse for, hvad Kristus har gjort, forbliver umodne og modtagelige for forkert lære (Ef 4,14). Løsningen er at tørste efter ordets rene mælk, så man kan vokse (1 Pet 2,2). Jesus er det levende Ord og livets brød, og jo mere vi nærer os af ham, jo mere vokser vi.

Et modent menneske. Kristi fuldvoksne legeme (kirken) vil vandre og tale ligesom Kristus.

I evangelierne vandrede Jesus i kødet på gaderne i Judæa. Nu viser han sig for verden i form af sit legeme, kirken. Men dette billede er forvrænget, så længe kirken forbliver umoden og splittet i trosspørgsmål. Det er ikke afgørende, at de troende bliver en del af én stor trosretning. Men for at opnå enhed i troen må vi være enige om de syv egenskaber, som Paulus opregner i Ef 4,4–6.

Det oprindelige adjektiv for "moden" (*teleios*) oversættes undertiden med "fuldkommen" (f.eks. Jak. 1,4) eller "perfekt" (f.eks. Matt. 5,48). Det er det samme ord, som Paulus

bruger, når han siger: “Vi formaner og underviser alle, for at vi kan fremstille alle fuldkomne i Kristus” (Kol. 1,28). Det betyder at være fuldt udviklet og moden.

Mål af fuldkommenhed. Kristi fulde dimensioner. På mange måder kommer kirken til kort og lever ikke op til Kristus. Med så megen splittelse inden for legemet kan det synes, som om vi aldrig vil nå Kristi fulde mål. Paulus skriver for at opmuntre og inspirere os. Ved Guds nåde vil vi opnå modenhed og harmoni inden for legemet, og det vil ske, efterhånden som vi vokser i nåden og kendskabet til Jesus, Hovedet.

Kristi fylde. Vi (kirken) vil blive som ham på alle måder.

Efeserbrevet 4:14–16

¹⁴ Derfor skal vi ikke længere være som børn, der kastes frem og tilbage af bølgerne og drives omkring af enhver læreblæst, af menneskers svig, af list i bedrageriske intriger; ¹⁵ men når vi taler sandheden i kærlighed, skal vi vokse op i alle henseender til ham, som er hovedet, nemlig Kristus, ¹⁶ fra hvem hele legemet, idet det sammensættes og holdes sammen ved det, som hvert led bidrager med, i overensstemmelse med hver enkelt dels rette virke, frembringer legemets vækst til opbygning af sig selv i kærlighed.

4:14 **Børn.** Spædbørn i troen. Det oprindelige ord (*nēpios*) beskriver en person, der ikke er fortrolig med retfærdighedens ord (Hebr. 5,13). Åndelig modenhed måles ikke på, hvor mange vers vi citerer, eller hvor mange års tjeneste vi har lagt bag os. Modenhed handler om at være grundfæstet i retfærdighed og stå fast i Guds nåde (1. Pet. 5,12).

Kastes frem og tilbage. Blæst omkring som en båd på et stormfuldt hav.

Enhver læreblæst. En umoden troende bliver distraheret og vendt på hovedet af enhver ny lære og modetrend. De hører måske mange prædikener, læser mange bøger og deltager i mange diskussioner, men fordi de ofte skifter retning, gør de kun ringe fremskridt. Fordi de ikke er grundfæstede i retfærdighed, vokser de ikke.

Bedrageriske. Det oprindelige ord (*kubeia*) betyder *terning*, som i en svindler, der kaster manipulerede terninger og tager dine penge. Falske lærere taler måske smukt, men deres formål er at berige sig selv ved at bestjæle dig (2. Pet. 2,3. 15). Lad dem ikke vildlede dig med deres smarte snak og menneskeskabte logik (Kol. 2,4. 8).

Bedrageriske intriger. Snedige og listige metoder, der afleder dig fra Kristi kærlighed. Det oprindelige ord for intriger (*methodeia*) er det samme ord, der bruges til at beskrive djævelens intriger (Ef 6,11).

4:15 **Taler sandheden.** Vi tilbageviser de listige menneskers løgne ved at tale sandheden. Hvis nogen fortæller os, at vi skal præstere og yde noget for at behage Herren, minder vi os selv om, at vi er Guds højt elskede børn, og at han allerede er tilfreds med os. Hvis vi hører, at vi skal arbejde for at gøre os selv retfærdige og hellige, minder vi os selv om, at vi, når vi er ét med Herren, er lige så retfærdige og hellige som han er.

Om vi vokser, afhænger af, hvad vi hører. Hvis vi lytter til enhver lære, der forkyndes af listige mennesker, vil vi forblive åndeligt umodne. Men hvis vi tager imod sandhedens ord, vil vi modnes i Herren. At tale sandheden er at åbenbare Jesus, for "sandheden er i Jesus" (Ef 4,21).

I kærlighed. Vi taler sandheden til hinanden med mildhed og venlighed, uden at være uhøflige eller arrogante. Sandheden kan være lige så splittende som et sværd eller lige så skadelig som en hammer, men sandheden, der åbenbarer Guds tålmodige og håbefulde kærlighed, hjælper menigheden til at vokse.

Vokse op. Bliv et fuldkomment menneske i Kristus (Kol 1,28).

Ligesom du ikke kan gøre dig selv højere, kan du ikke gøre dig selv mere Kristuslignende. Vækst er en naturlig proces (Mark. 4,27; 1 Kor. 3,7). Det eneste, du kan gøre, er at hæmme processen gennem dårlig kost (at give efter for kødet) og manglende motion (ikke at vandre på Åndens nye vej). Vi "vokser i nåde og i kendskabet til vores Herre og Frelser Jesus Kristus" ved at lade Helligånden åbenbare gode ting for os om Herren (2. Pet. 3,18). Når vi mæsker os i Guds kærlighed og godhed, bliver vi mere kærlige og godhjertede. Når vi bruger mere tid på at tale med Herren, begynder vi at tale mere som ham. Når vi næres af Kristus, bliver vi mere Kristuslignende.

Vokse op i alle henseender. Lad hver eneste del af dit liv blive indhyllet i Jesu Kristi person.

Hovedet. Jesus Kristus er hovedet for sit legeme, kirken (Ef 5,23; Kol 1,18). At vokse op mod hovedet er at vokse i Kristus og bringe vores tankegang i overensstemmelse med det, Herren siger.

4:16 **Hele legemet**, som er kirken. Kirken er Guds rugekasse for den nye skabelse. Det er stedet, hvor syndere bliver hellige, tyve bliver gavmilde, og hadere bliver kærlige.

Sammensættes. Det oprindelige *verbum* (*synarmologeō*) er et sammensat ord, der betyder "tæt sammenføjet", mens "holdt sammen" (*sumbibazo*) betyder "tvunget sammen" eller "tæt tilpasset". I er ikke blevet klistret fast på Kristi legeme som et vedhæng. I er blevet perfekt og præcist indpasset netop dér, hvor Gud ønsker, at I skal være.

Som hvert led bidrager med. Hele kroppen er afhængig af hvert led og den korrekte funktion af hver enkelt del, hvis den skal nyde godt af et sundt liv.

Frembringer legemets vækst. Kristi Ånd virker gennem medlemmerne af hans legeme for at nære os og føre os til modenhed (Ef 5,29).

Vækst. For at kroppen kan vokse, skal hver del være sund. For at menigheden kan fungere ordentligt, skal hver troende være rustet til tjeneste på det område, hvor vedkommende har fået sine gaver (Ef 4,7). Menigheden vil aldrig nå sin fulde modenhed, så længe tjenesten betragtes som forbeholdt nogle få udvalgte, eller hvis nogle (f.eks. kvinder) hindres i at udøve deres gudgivne gaver.

Efeserbrevet 4:17–19

¹⁷ Derfor siger jeg dette og bekræfter det sammen med Herren: I skal ikke længere vandre, som også hedningerne vandrer, i deres tankers tomhed, ¹⁸ med forstanden formørket og udelukket fra Guds liv på grund af den uvidenhed, der er i dem, på grund af deres hjertes hårdhed; ¹⁹ og de, der er blevet følelseskolde, har overgivet sig til lyst til at udøve enhver form for urenhed med grådighed.

4:17 Bekræfter det sammen. “Gud er mit vidne, jeg taler sandt.”

Ikke længere vandre. At vandre som hedningerne er at vandre efter kødets gamle veje i stedet for på Åndens nye vej. Det er at leve i respons på den naturlige verden (det, vi ser, hører og rører ved) og uden hensyn til den åndelige verden.

Hedningerne. De vantro, dem, der er uden Gud (Ef 2,12).

Tomhed. Det oprindelige substantiv (*mataiotes*) betyder forgæves, tomt og blottet for sandhed. Det beskriver sindet hos dem, der er uden Gud og mangler Helligånden (Rom 8,9; Ef 2,12; Kol 1,21).

4:18 Formørket. Denne verdens gud forblinder de vantros sind, så de ikke kan se evangeliets lys (2 Kor 4,4). Jesus giver os i opdrag at åbne de vantros øjne, så mennesker kan blive frelst fra mørket til lyset og fra Satans herredømme til Gud (ApG 26,18).

Udelukket. Det oprindelige ord (*apallotrioo*) betyder at være “udelukket fra fællesskab og intimitet” (Thayers græske leksikon) eller en “ikke-deltager” (Strongs leksikon). Det naturlige eller ufornyede menneske er afskåret fra Guds liv. I modsætning hertil lever den kristne ud fra sin åndelige forening med Herren (1 Joh 1,3).

Guds liv. Det guddommelige liv, der strømmer fra vores fællesskab eller forening med Herren (1. Johannesbrev 1,3).

Der beskrives to slags liv i Bibelen; der er det gamle liv, vi har arvet fra Adam, og det nye liv, der kommer fra Faderen (Joh. 5,26). Guds liv er evigt, kraftfuldt, fredfyldt og frit for syndens trældom (Joh. 17,3; Rom. 6,6–7; 8,2).

På grund af den uvidenhed. Menneskeheden blev dømt til døden på grund af Adams synd, men Jesus smadrede fængselsportene og gjorde det muligt for os at blive frie. Alligevel foretrækker nogle, ud af uvidenhed og vantro, at forblive i fangenskab.

På grund af deres hjertes hårdhed. Mennesker er ikke udelukket fra Guds liv på grund af synd, men på grund af deres egen stædige vantro. Menneskers sind er ikke formørket, fordi Satan har en tryllestav, men fordi de nægter at modtage den sandhed, ved hvilken de kan se. Ved at lukke øjnene for skabelsens vidnesbyrd og lukke ørerne for evangeliets kald, forhærder de deres hjerter over for Guds godhed.

4:19 De, der er blevet følelseskolde. Vi er ikke født ufølsomme over for det, der vedrører Gud, men vi bliver følelseskolde eller følelsesløse ved at modstå Helligånden og ved at nægte at stole på Guds godhed. Vi blev alle skabt med et stort behov for kærlighed, men nogle vælger at afvise den store kærlighed, som Gud tilbyder.

Overgivet sig. De har afvist Guds kald (evangeliet) og valgt det kødelige eller sanselige liv.

Lyst. At være overgivet til sanselighed er at vandre efter kødet uden nogen hensyntagen til det, der vedrører Gud. Det er at leve i overensstemmelse med sine naturlige lyster, at stole på sin egen styrke (sine evner og forståelse) og udelukkende at leve ud fra sin jordiske erfaring (det, man ser, hører, rører ved, osv.). Det sanselige liv i uafhængighed kan sættes i kontrast til det åndelige liv i tillid til Gud.

Urenhed og grådighed er det modsatte af hellighed og uselvskhed. "Enhver form for urenhed" henviser til enhver fordærvet handling, som et kødeligt sind kan forestille sig.

Efeserbrevet 4:20–21

²⁰ Men sådan har I ikke lært Kristus at kende, ²¹ hvis I da har hørt ham og er blevet undervist i ham, ligesom sandheden er i Jesus,

4:20 **Lært Kristus at kende.** Du lærte ikke om Kristus ved at forhærde dit hjerte over for Gud.

4:21 **Hvis I da har hørt ham.** Paulus går ikke ud fra, at alle, der læser hans brev, er troende. Han regner med, at der kan være nogle, der læser Efeserbrevet, som aldrig har reageret på evangeliets kald.

Hørt ham. I kom ikke til Kristus, fordi I hørte om ham; I hørte *ham* (Joh. 10,27). Gennem evangeliet hørte I Herren kalde, og I kom.

Undervist i ham. I jeres hjerte modtog I sandhedens budskab (Ef 1,13).

Sandheden er i Jesus. Sandheden defineres af Jesus (Joh. 14,6).

Sandheden er ikke et menneskeskabt konstrukt, der er genstand for revision og debat. Sandheden er i Jesus, hvilket vil sige, at Jesus er målestokken for alle ting, og ved ham kendes alle ting (1 Kor 8,6; Kol 1,16). Jesus kom ikke for at fastsætte loven eller forkynde en ny moral. Han kom for at åbenbare den Gud, som er sand (1 Joh 5,20).

De, hvis sind er formørket, kan ikke forstå sandheden. De har brug for Sandhedens Ånd til at åbenbare den for dem (1. Johannes 5,6). Dette gør han ved at åbenbare Jesus (Johannes 15,26). Hvis du ønsker at kende sandheden om dig selv, verden eller livets mening, vil du finde den i Jesus. Den *sandhed, der er i Jesus*, frigør os fra denne ufuldkomne og vildledende verdens illusioner (Joh. 8,32).

Efeserbrevet 4:22–23

²² at I, med hensyn til jeres tidligere levemåde, aflægger det gamle menneske, som er fordærvet i overensstemmelse med bedrageriets begær, ²³ og at I fornyes i jeres sind,

4:22 **Tidligere levemåde.** Det gamle liv, I havde, da I var slaver under synden og fulgte verdens veje (Ef 2,2). Dette gamle liv kan sættes i kontrast til det vidunderlige “Guds liv”, vi nu har i Kristus (Ef 4,18).

Aflægger det gamle menneske. Paulus minder os om, at vi lagde det gamle menneske af os, da vi kom til Kristus. “I har lagt det gamle menneske af jer” (Kol 3,9). Ligesom døden er det at lægge det gamle menneske af sig en engangsbegivenhed. Det er ikke noget, I behøver at gentage.

Det gamle menneske henviser til vores “tidligere levemåde” med dens gamle holdninger og tankegange. Det er den person, vi plejede at være, da vi forsøgte at klare os igennem livet uden Gud ved at stole på vores egen forstand og begrænsede forståelse.

Det gamle jeg nævnes to andre steder i Skriften; i Romerbrevet er det gamle jeg blevet korsfæstet med Kristus (Rom 6,6), mens det i Kolossenserbrevet er blevet “lagt til side” (Kol 3,9). Hvis det gamle jeg er korsfæstet med Kristus, hvorfor opfordres vi så til at lægge det til side? Fordi nogle kristne, der ikke er klar over, at de er døde med Kristus, forsøger at forbedre deres gamle jeg. Det gamle jeg kan ikke forbedres. Det, der er født af kødet, kan ikke føde det, som er ånd (Joh. 3,6). Det er langt bedre at betragte det gamle jeg som dødt og lægge det til side. Vi forlader kødets gamle veje ved at omfavne Åndens nye vej (Ef 4,24).

Fordærvet. Det oprindelige verbum (*phtheiro*) betyder at ødelægge eller besmitte. Det sanselige liv er selvdestruktivt.

Bedragets begær er kødets begær eller det gamle jeks ønsker (Ef 2,3). Dit gamle jeg havde nogle destruktive begær, herunder begæret efter kontrol, begæret efter at imponere og begæret efter at tage, hvad du kunne få. Det gamle jeg tøvede ikke med at kritisere ting, det ikke forstod, eller angribe dem, der stod i vejen for det. Det gav andre skylden og hengav sig til selvmedlidenhed. Ligesom Adam i 1. Mosebog 3 var det gamle jeg syndigt, frygtsomt og primært optaget af selvopholdelse.

4:23 **I fornyes.** Forny din tankegang. Lær at lade dig lede af din ånd frem for dit kød. I din tidligere livsform gav du efter for begærene i dit ufornyede sind (Ef 2,3). Men nu kan du vandre i trit med Ånden (Gal 5,25). Det er en helt ny måde at leve på.

Den dag, du blev født på ny, ændrede mange ting sig, men din tankegang ændrede sig sandsynligvis ikke. Derfor har du brug for at blive fornyet i dit sind. Ændr din tankegang, så dine tanker stemmer overens med sandheden om, hvad Gud siger om dig.

Efeserbrevet 4:24–25

²⁴ og ifør jer det nye menneske, som er skabt i Guds *billede* i retfærdighed og hellighed, som kommer af sandheden. ²⁵ Læg derfor falskheden til side, og “tal sandt, hver især til sin næste”, for vi er lemmer på hinanden.

4:24 **Ifør jer det nye menneske.** I er retfærdige og hellige, så opfør jer derefter. Vær den, I virkelig er.

At ikklæde sig det nye menneske er at blive fornyet i sindets ånd (se forrige vers). Det er at vælge at vandre på Åndens nye vej i stedet for kødets gamle veje. Vi aflægger ikke det gamle og ikklæder os det nye for at blive åndelige; vi gør dette, fordi vi er åndelige. Enhver, der er født på ny, er født af Ånden (Joh 3,7–8). Da vi allerede er i Ånden, lad os da vandre efter Ånden (Gal 5,25).

Det nye menneske er det, vi er i Kristus. Vi er åndelige væsener, forenet med Herren i åndeligt fællesskab.

Hvis det gamle menneske beskriver det liv, vi havde i Adam, er det nye menneske det liv, vi har i Kristus. Dit gamle menneske var et barn af Adam og en slave under synden (Rom 6,6), men dit nye menneske er et Guds barn og en "slave" under retfærdigheden (Rom 6,18). Dit gamle jeg havde intet andet valg end at følge kødets vildledende begær, men dit nye jeg kan vandre på Åndens nye vej (Rom 6,4; 8,4; Gal 5,24). Dit gamle jeg var dødeligt sygt og dømt til at dø, men dit nye jeg har evigt liv (Rom 8,6; Gal 6,8).

Mange kristne har ingen anelse om, hvor godt de har det. De har tro nok til at tro eller håbe, at de er frelst, men det er også det hele. De ved ikke, at de i Kristus er en del af en ny race og borgere i et evigt rige. Der er et nyt sprog at lære, en ny kultur at omfavne og en ny sang at synge. Derfor er Det Nye Testamente fyldt med opfordringer til at aflægge det gamle og ikklæde sig det nye. Vi var i mørket; nu er vi lysets børn. Vi var slaver; nu er vi sønner. Vi var fanger; nu er vi konger.

Billede. Disse ord er skrevet med kursiv i nogle oversættelser, fordi de ikke står i den oprindelige tekst, selvom de er underforstået. Som Guds børn bærer vi vores Faders åndelige DNA.

Skabt... i retfærdighed. Du er blevet skabt til et helt nyt menneske, lige så retfærdigt og helligt som Jesus Kristus.

Jesus blev gjort til synd på vores vegne, for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham (2 Kor. 5,21). Jesus blev ikke gjort til synd, fordi han var en synder, og du blev ikke gjort retfærdig, fordi du handlede retfærdigt. Gud gjorde det hele. I det øjeblik du satte din tro på Jesus, blev du stemplet som retfærdig for al evighed. Engang var du uretfærdig, men du blev renset, du blev helliget, og du blev erklæret retfærdig i Herrens navn (1 Kor. 6,9–11).

Hvad betyder det at være retfærdig? Det betyder, at du har gennemgået en fuldstændig fornyelse, en fornyelse ved Helligånden, en total genopbygning. Du er blevet rettet op. Du er ikke længere den skæve person, du plejede at være. Mens du i Adam havde tilbøjeligheder, der førte dig mod synd, uanset hvor meget du forsøgte at undgå den, er du i Kristus tilbøjelig til at vandre ret og sandt. Dit ønske er at behage Herren. Det er ikke sådan, at du er ude af stand til at synde. Det er blot sådan, at synd ikke længere tiltrækker

dig. Når du synder, plager det dig – “Gid jeg ikke havde gjort det” – hvilket vidner om, at denne form for adfærd strider mod din nye retfærdige natur.

Retfærdighed og hellighed... i sandheden betyder ægte retfærdighed og ægte hellighed i modsætning til de forfalskede versioner, som menneskeskabte religioner og verdslige filosofier tilbyder. Kristi retfærdighed og hellighed er den ægte vare.

4:25 **Derfor.** Da du er færdig med den gamle livsform.

I de følgende vers opregner Paulus fire dårlige vaner fra det gamle jeg – løgn, uretfærdig vrede, tyveri og ond tale.

Læg derfor falskheden til side. At lægge falskhed til side er at afvise den vildledende virkelighed i en verden, der er i lænker hos løgnens fader. Vi nægter at sluge denne faldne civilisations løgne og tomme løfter. I stedet retter vi vores sind mod Kristus og omgørder vores lænder med sandhed (Ef 6,14).

Tal sandt. Paulus omskriver Zakarias 8,16: “Dette er, hvad I skal gøre: Tal sandhed til hinanden; døm med sandhed og retfærdighed for at skabe fred i jeres porte.”

Vi er lemmer på hinanden. Medlemmerne af Kristi legeme er forbundet i åndelig enhed med Herren og hinanden. Hvis ét lem lider, lider alle (1 Kor 12,26). På samme måde gælder det, at hvis ét lem velsignes, velsignes alle. Vi taler nåde og sandhed til hinanden, så alle kan vokse til Kristi fulde mål (Ef 4,13).

Efeserbrevet 4:26–28

²⁶ “Vær vred, men synd ikke”; lad ikke solen gå ned over jeres vrede, ²⁷ og giv ikke djævelen anledning. ²⁸ Den, der stjæler, skal ikke længere stjele, men snarere arbejde og med sine egne hænder udføre det gode, for at han kan have noget at dele med den, der er i nød.

4:26 **“Vær vred.”** Citatet stammer fra Salme 4,4, som det fremgår af Septuaginta, det græske Gamle Testamente. Den anden del af salmen giver et middel mod vedvarende vrede: “Tænk over det i dit hjerte på din seng, og vær stille. Selah.” Med andre ord: Bring din uløste vrede for Herren.

“Vær vred” betyder, at det er i orden at være vred. Retfærdig vrede er en passende reaktion på uretfærdighed og grusomhed. Jesus blev vred på de religiøse, der modsatte sig hans helbredelse på sabbatten (Markus 3,5). Han blev vred på disciplene, da de forhindrede de små børn i at komme til ham (Markus 10,14).

Vrede er en berettiget følelse, der skal håndteres med omhu. Når vi er vrede, kan vi snuble og give plads til djævelen. Af denne grund skal vi være langsomme til vrede (Jak. 1,19) og hurtige til at lægge den til side (Kol. 3,8). Lad ikke din vrede gnave, så den ikke giver anledning til bitterhed og harme (Ef 4,31). Nær ikke nag. Efterlign din Fader, hvis vrede kun varer et øjeblik (Sal 30,5).

4:27 **Djævelen;** se opslaget til Ef. 6,11.

Anledning. Det oprindelige substantiv (*topos*) oversættes normalt med “*sted*” og er beslægtet med ordet “*topografi*”. “Giv ikke djævelen fodfæste.”

Når vi giver efter for synden (f.eks. gennem manglende tilgivelse eller uforløst vrede), sår vi dødens frø i vores liv og relationer (Rom. 6,16). Vi skaber muligheder for bitterhed, vrede, bagtalelse, æreskrænkelser, søvnløshed, uenighed, had og stridigheder. Uforløst vrede fører til ondskab, ikke til retfærdighed (Sal. 37,8; Jak. 1,20).

4:28 **Skal ikke længere stjæle.** Sats ikke dit liv på kriminalitet. Få et job. Gør noget konstruktivt.

“Du skal ikke stjæle” er et af de ti bud (2. Mos. 20,15). Men Paulus prædiker ikke loven, for han foreskriver ingen straffe for manglende overholdelse. Nådens apostel truer ikke tyve med guddommelig straf. I stedet illustrerer han forskellen mellem det gamle jeg (begærligt) og det nye jeg (generøst). Han opfordrer kristne til at leve ud fra deres sande identitet (du er en hellig), tilbyder dem noget bedre at tage sig til (arbejd med dine hænder) og giver dem et inspirerende mål at stræbe efter (så du kan være en velsignelse for andre).

Dele. Arbejd, så du har nok til at dele med de trængende. Hvis det gamle jeg var en tager, er det nye jeg en giver, fordi din Fader er Giveren (Joh. 3,16; Rom. 8,32; 1 Tim. 6,17; Jak. 1,17). Det er bedre at være en giver end en tager (ApG. 20,35).

Efeserbrevet 4:29–30

²⁹ Lad intet usømmeligt ord komme ud af jeres mund, men kun et ord, der er godt til opbyggelse efter det aktuelle behov, så det kan give nåde til dem, der hører det. ³⁰ Bedrøv ikke Guds Hellige Ånd, ved hvem I er blevet beseglet til forløsningens dag.

4:29 **Intet usømmeligt ord.** Usømmelig tale omfatter obscenheder, vittigheder med dårlig smag og tåbelig tale, der fører til strid og uenighed (Ef 5,4).

Da I har fået et nyt hjerte (Ez. 36,26), skal I lære at tale den nye skabelses nye sprog. I må ikke sladre, bagtale, bagvaske, bande, nedgøre, æreskrænke eller håne andre. Læg løggen til side og tal sandheden i kærlighed (Ef. 4,15. 25).

Usømmeligt. Det oprindelige adjektiv (*sapros*) betyder rådnet, forpestet og værdiløst. Det henviser til et sprog, der er modbydeligt og forurenende.

Godt til opbyggelse. Vær konstruktiv i din tale. “Lad Kristi ord bo rigeligt i jer” (Kol. 3,16), og brug dine ord til at opbygge mennesker. Forkynd Guds godhed. Forkynd hans løfter. “Lad jeres tale altid være med nåde, som om den var krydret med salt” (Kol. 4,6).

Det aktuelle behov. De mest nyttige ord er dem, der løser reelle behov. Mennesker har brug for løsninger, ikke prædikener. De har brug for praktiske råd, ikke blot fyndige taler.

Give nåde. Velsign mennesker med dine ord.

Vi har magten til at give liv og helbredelse med vores ord (Ordspr. 18,21). Hvor verden taler negativt, taler vi opmuntrende. Hvor andre forbander, velsigner vi. Hvor andre sårer, helbreder vi. Ord betyder noget. Et venligt ord sagt på det rette tidspunkt kan redde et liv.

4:30 **Bedrøv ikke Guds Hellige Ånd.** Gør ikke ting, der gør Gud trist.

Vores valg giver vores himmelske Fader både glæde og smerte. Når vi synder, sørger det ham, fordi synden sårer hans børn. De synder, der netop er nævnt – at tale usandt, at stjæle, usund tale (hvilket omfatter skænderier, sladder og bagtalelse) – er relationelle synder. Når vi sårer vores brødre og søstre, gør det vores Fader trist.

Din opførsel betyder noget for Gud, fordi du betyder noget for Gud. Han ønsker, at du skal trives og blomstre på alle områder af dit liv. Han ønsker ikke, at du åbner døren for problemer ved at så til kødet. Men selv hvis du gør det – selv hvis du begår den ene dumme fejl efter den anden – vil han stadig være din Fader, og du vil stadig være hans højt elskede barn. Dine handlinger kan måske gøre ham bedrøvet, men du vil altid være hans øjesten.

Opfør dig som en synder, og du vil bedrøve Helligånden, men her er, hvad der ikke vil ske: Helligånden vil ikke registrere dine synder (han lovede ikke at gøre det; Hebr. 10,15–17); han vil heller ikke give dig skyldfølelse (han er nådens Ånd, ikke skyldens ånd; Hebr. 10,29); og han vil ikke trække sig væk fra dig, før du får styr på dit liv (Jesus sagde, at han aldrig ville forlade dig; Joh. 14,16).

Når du synder, vil Helligånden altid pege dig mod Jesus. Han ved, at når vi skuer på Kristi godhed og medfølelse, bliver vi selv gode og medfølende. Når vi ser på hans tilgivende ansigt, bliver vi tilgivende. Når vi beundrer hans skønhed, bliver vi selv smukke. Når vi skuer på Jesus, forvandles vi til hans strålende vidnesbyrd om nåde.

Den Hellige Ånd kaldes også Guds Ånd eller Kristi Ånd; se opslaget til Ef 1,13.

I er blevet beseglet; se opslaget til Ef 1,13.

Forløsningens dag. Den dag, hvor Jesus vender tilbage i herlighed for at frelse sin dyrebare ejendom (Ef 1,14). På den dag vil vores aldrende og brudte legemer blive frelst, og vi vil blive ikklædt både uforgængelighed og udødelighed (Rom 8,23; 1 Kor 15,52–53). “Når Kristus, som er vores liv, åbenbares, da skal også I åbenbares med ham i herlighed” (Kol 3,4).

Efeserbrevet 4:31–32

³¹ Lad al bitterhed, vrede, raseri, højtrøstethed og bagvaskelse være fjernet fra jer, sammen med al ondskab. ³² Vær venlige mod hinanden, medfølende og tilgivende over for hinanden, ligesom Gud i Kristus også har tilgivet jer.

4:31 **Bitterhed.** Vrede, der kan komme til udtryk i giftige og hadefulde ord.

Vrede, raseri. Raseri og vredesudbrud.

Højrøstethed og bagvaskelse. Vredt råben og nedsættende tale.

Fjernet fra jer. Læg det gamle liv til side og iklæd jer det nye menneske, som er skabt i Guds billede i sand retfærdighed og hellighed (Ef 4,22–24).

Ondskab. Ond vilje. Til denne korte liste over dårlig opførsel kunne vi tilføje svig, hykleri, fjendskab, had, druk, umoral, bitterhed, jalousi, misundelse, bagvaskelse, bandeord og raserianfald (f.eks. Gal. 5,19–21; Ef. 4,31; Kol. 3,8; 1 Pet. 2,1). Alle disse ting udspringer af et egoistisk og ufornyet hjerte og fordærver os (Mark. 7,20–23).

4:32 **Vær venlige... medfølelse.** Vær nådig og barmhjertig. Vis omsorg for dem, der er i nød, og bær deres byrder.

Tilgivende... tilgivet. De oprindelige ord (*charizomai*) er beslægtede med ordet, der betyder nåde (*charis*). Det oversættes undertiden med *at give*, *gav*, *givet* eller *skænket* (f.eks. Luk 7,21; Rom 8,32; Gal 3,18; Fil 1,29; 2,9). Paulus taler om den ubetingede tilgivelses gave (se også Kol 2,13; 3,13).

I modsætning til de barske guder i den hedenske religion er vores himmelske Fader rig på godhed (Ef 2,7). Hans godhed og tilgivelse over for os giver os styrke til at være gode og tilgivende over for andre, selv vores fjender (Luk 6,35).

Gud i Kristus. Guds tilgivelse kommer til os gennem Kristus. Det er en af de mange velsignelser, vi oplever i vores forening med Herren.

Kristus også har tilgivet jer. I den nye pagt beskrives Guds tilgivelse altid i datid (f.eks. Kol 2,13; 3,13). “Jeres synder er blevet tilgivet” (1 Joh 2,12). Du kan være fuldt overbevist om, at du er fuldstændigt og evigt tilgivet. Du blev ikke tilgivet, fordi du sagde eller gjorde de rigtige ting. Du blev tilgivet på grund af hans store kærlighed og nåde (Ef 1,7; 1 Joh 2,12). Gud tilgiver ikke blot, han glemmer også (Hebr 8,12; 10,17). Ved Guds nåde kan du også tilgive og glemme.

Efeserbrevet 5

Efeserbrevet 5:1-2

¹ Vær derfor Guds efterfølgere som elskede børn; ² og vandre i kærlighed, ligesom Kristus også elskede jer og gav sig selv for os som et offer og en ofring til Gud, en velduftende duft.

5:1 Vær derfor Guds efterfølgere. Ligesom børn, der efterligner deres fars adfærd, følger vi vores himmelske Faders eksempel. Vi gør hans tanker til vores tanker, hans ord til vores ord, hans valg til vores valg. Vi efterligner ham ikke for at blive hans børn, men som hans børn.

Efterfølgere. Det oprindelige substantiv (*mimētēs*) beskrev en skuespiller, der efterlignede figurer på scenen.

Elskede. Det oprindelige ord (*agapetos*) betyder dybt elsket, højt agtet, yndling og kærlighedsværdig. Det er tæt knyttet til et verbum (*agapao*), der betyder at være velbehagelig, glad for eller tilfreds. Dette ord udtrykker Guds hjerte for dig. Din himmelske Fader er glad for dig. Du er hans højt agtede yndling, og han er meget tilfreds med dig. Han ser på dig med en følelse af dyb tilfredshed, velvidende at du er hans dybt elskede barn.

Alle forfatterne af brevene i Det Nye Testamente omtalte de troende som Guds elskede eller højt elskede børn (f.eks. Rom 1,7; Jak 1,16; 1 Pet 2,11; 1 Joh 3,2; Jud 1,1).

Børn. Selvom Gud er skabersens Fader (Mal. 2,10; 1 Kor. 8,6), henviser udtrykkene "elskede børn" og "Guds børn" normalt til de troende (Rom. 9,8; 1 Joh. 3,1).

5:2 Vandre. Gennem hele sit brev sætter Paulus den nye måde at leve eller vandre på (i kærlighed, på en måde, der er Guds kald værdig, som lysets børn, som vise) i kontrast til den gamle måde (som de vantro gør i deres tankers tomhed, i mørke, som uforstandige).

Vandre i kærlighed. Lev i din Faders kærligheds solskin. Lev med tilliden til, at intet kan skille dig fra din Faders kærlighed.

At vandre i kærlighed betyder ikke "prøv at elske andre". Gør du det, vil du mislykkes. Kærlighed kan ikke kræves eller fremtrylles ud af den blå luft. At vandre i kærlighed betyder "elsk hinanden, som jeg har elsket jer" (Joh. 13,34). Gud er kilden. "Kærligheden er fra Gud" (1. Johannes 4,7). Gud elsker os med en stor, ufejlbarlig kærlighed (Ef. 2,4). Når vi modtager Faderens kærlighed, strømmer den over og rører andre, selv dem, der er svære at elske.

Ligesom Kristus også elskede jer. Kristi agape-kærlighed er fokuseret på andre og selvopofrende (Joh. 15,13; Ef. 5,2. 25; 1 Joh. 3,16). Agape-kærlighed tager ikke hensyn til det onde, der gøres mod den (1 Kor. 13,5 AMP). Jesus kendte navnet på hver eneste soldat, der slog ham, hver eneste person, der hånede ham, og hver eneste farisæer, der troede, at han var djævelen. Alligevel gik han til korset, for at de kunne blive forsonet med Gud.

Kristi kærlighed forandrer os. Den forvandler syndere til hellige, hadere til elskende, kirkeødelæggere til menighedsgrundlæggere. Alt det gode ved det gode budskab – hans tilgivelse, accept og retfærdighed – er godt og sandt, fordi Jesus elsker dig. Det har han altid gjort, og det vil han altid gøre. Gud forandrer sig aldrig.

Gav sig selv for os. Korset beviser, at Gud elsker dig ubetinget.

Guds opofrende kærlighed er kernen i det gode budskab (Joh. 15,13; Ef. 5,2). Gud ventede ikke på, at vi omvendte os eller blev rensset, før han elskede os. Mens vi lå i vores synds og selvretfærdighedens snavs, kom han og omfavnede os. Gud retfærdiggør de ugudelige (Rom 4,5). Religion forvrænger Guds kærlighed ved at sætte en pris på hans kærlighed. “Du skal fortjene hans gunst.” Men nådens evangelium forkynnder, at Gud elskede dig, mens du var en synder, og intet kan skille dig fra hans kærlighed (Rom 5,8; 8,38–39).

En velduftende Aroma. Kristi opofrende kærlighed var som et velduftende offer, der behagede Faderen (se 1 Mos 8,21).

Når vi er gavmilde med vores kærlighed, glæder det Gud, som er kærlighed. Når vi giver os selv eller vores ejendom til andre, ærer det Gud, som er den ultimative Giver (Joh. 3,16; Rom. 8,32; 1 Tim. 6,17; Jak. 1,17).

Efeserbrevet 5:3–4

³ Men utugt eller nogen form for urenhed eller grådighed må ikke engang nævnes blandt jer, som det sømmer sig blandt de hellige; ⁴ og der må ikke være nogen uanstændighed og tåbelig snak eller *grove* spøg, som ikke er passende, men snarere taksigelse.

5:3 Utugt... urenhed eller grådighed er adfærd, der fratager mennesket dets værdighed. De er en forvrængning af det virkelige liv, som Gud tilbyder.

Temaet er sex. Efesos var et arnested for seksuel utugt, urenhed og begær, og den moderne verden er ikke meget anderledes. Gud er på ingen måde imod sex – han skabte det jo – og senere i dette kapitel vil Paulus minde os om dette. Men sex, der strider mod Guds plan, fører til alle former for død. Utugt, ægteskabsbrud, pornografi og andre former for umoral giver en kortvarig spænding efterfulgt af et langt nedbrud, skader og ar. Seksuel umoral er dehumaniserende og nedværdigende. Den ødelægger liv, ægteskaber, familier, omdømme, karrierer og tjenester. Den er drivkraften bag de onde fænomener menneskehandel og seksuel slaveri, og som Guds børn skal vi ikke have noget med det at gøre. Ligesom Josef i Potifars hus skal vi “fly den seksuelle umoral” (1 Kor. 6,18).

Vi kan miste vores frihed gennem lovished eller løssluppenhed. Førstnævnte sætter en pris på Guds nåde, mens sidstnævnte fjerner prisen fra synden. Løssluppenhed siger: “Gør, hvad du vil, for vi lever under nåden, ikke under loven.” Det er en delvis sandhed (alt er tilladt), der fører til fangenskab og død (ikke alt er gavnligt). Din synd vil aldrig

påvirke Guds kærlighed til dig, men den vil helt sikkert påvirke dig selv. Synd vil skade dig og dem, du elsker. Det er ikke Guds vilje, at du skal ødelægge dig selv gennem et syndigt liv, og det er derfor, han giver os sin nåde – så vi kan få styrke til at sige nej til fristelsen og leve et helhedspræget og gudfrygtigt liv (Tit. 2,11–12).

Grådighed eller begær er det umættelige ønske om mere. Det er en form for afgudsdyrkelse; se opslaget til Ef 5,5.

Må ikke engang nævnes. Tal ikke engang om, hvad folk gør i det skjulte (Ef 5,12). Der er ikke meget at vinde ved at tænke på eller diskutere seksuel umoral. Når du tænker på sex, så tænk på den smukke gave, Gud har givet os, hvorfor han gav os den, og hvordan han ønsker, at vi skal nyde den. Stræb efter kærlighed, ikke begær.

Som det sømmer sig. Lad jeres tale være ren, ligesom I er rene. Gud har udvalgt jer til at være hellige og ulastelige (Ef 1,4), så vær hellige og ulastelige. Hav intet at gøre med mørkets gerninger (Ef 5,11).

De hellige; Guds nye skabelsesfamilie. Se opslaget til Ef 1,1.

5:4 **Uanstændighed.** Obscøn, skammelig og uanstændig tale, såsom frække vittigheder og slibrige rygter.

Tåbelig tale. Tal ikke som en tåbe (Ef 5,17). Det oprindelige ord for tåbelig (*mōrologia*) er beslægtet med ordet for tåbe (*moros*). Tåbelig tale har intet indhold og fører til stridigheder og splid (2 Tim 2,23; Tit 3,9).

Grove spøg. Ordet “grove” er skrevet med kursiv i nogle oversættelser for at vise, at det ikke findes i den oprindelige tekst, men er tilføjet for klarhedens skyld. Der er intet galt med ordspil og vittigheder. Problemet ligger i spøg, der er upassende. Vittigheder, der er racistiske, sexistiske, aldersdiskriminerende eller uanstændige, og nedværdiger andre. De er nedværdigende og hører ikke hjemme i det nye menneske.

Taksigelse. Adams familie taler det ødelæggende sprog af uanstændighed og tåbelighed, men Guds børn taler det nye sprog af tro og taknemmelighed, der opbygger og styrker (Ef 4,29; 5,20).

Efeserbrevet 5:5–6

⁵ For dette ved I med sikkerhed, at ingen utugtig eller uren person eller grådig mand, som er afgudsdyrker, har en arv i Kristi og Guds rige. ⁶ Lad ingen vildlede jer med tomme ord, for på grund af disse ting kommer Guds vrede over de ulydige.

5:5 **Med sikkerhed.** I kan være sikre på dette. Vi kan måske undre os over, om en person kender Guds kærlighed. Paulus' svar er: “Se på frugten.” Et godt træ kan ikke bære dårlig frugt, og et dårligt træ kan ikke bære god frugt (Matt. 7,18). Kristne kan snuble fra tid til anden, men det ligger ikke i deres natur at synde. Men en, der lever uden hensyn til Gud, vandrer i mørket.

Ingen utugtig eller uren person. Ingen vantro har en plads i Guds rige.

Der er to måder, hvorpå dette skriftsted misfortolkes. For det første: Gør du dårlige ting, kommer du ikke i himlen. Det er ikke sandt. Ligesom vi ikke kvalificeres ved vores gode gerninger, bliver vi heller ikke diskvalificeret ved vores dårlige gerninger. Vi bliver frelst ved nåde og retfærdiggjort ved tro (Gal. 3,24; Ef. 2,8). For det andet: Gør du onde ting, vil du stadig blive frelst, men du vil miste din arv. Du vil være evigt fattig. Dette er heller ikke sandt. En arv er en gave, der gives til arvinger, ikke en belønning for god opførsel. Din arv i Kristus er en nådegave.

Paulus siger det samme her, som han siger andre steder. Ikke-troende, der udøver kødet, vil ikke arve Guds rige (Gal. 5,19–21). “Ved I ikke, at de uretfærdige ikke skal arve Guds rige?” (1 Kor 6,9). Umoralske og urene mennesker har ingen plads i riget af samme grund, som larver ikke har noget at gøre i luften. Men umoralske og urene mennesker, der kommer til Kristus, forbliver ikke umoralske og urene. De bliver nye skabninger, klædt i Kristus og fyldt med hans Ånd.

Grådig. En grådig eller begærlig person er en afgudsdyrker, fordi vedkommende begærer denne verdens ting mere end Gud (Kol 3,5). Vedkommende foretrækker skygger frem for virkeligheden, illusioner frem for sandheden. Vedkommende har nøjedes med en parodi på livet, der i sidste ende vil berøve vedkommende sin menneskelighed.

Arv. Ikke-troende har ingen arv i Guds rige, fordi de ikke ønsker det, som Gud tilbyder. Men i det øjeblik de reagerer på Gud i tro, bliver de adopteret ind i hans familie og bliver medarvinger med Kristus (Rom 8,15–17). Der er ingen optagelsesprøve, ingen indvielsesproces og ingen prøveperiode. Overgangen fra Adams familie til Guds familie sker lige så pludseligt som daggryet.

Kristi og Guds rige. Da Sønnen er ét med Faderen (Joh. 10,30), er Kristi rige synonymt med Guds rige. Der er ingen forskel. Kristi rige henviser til Kristi herredømme eller regeringsområde (Matt. 6,10).

Rige betyder kongens domæne. I denne sammenhæng er det himlens overlegne virkelighed i modsætning til denne verdens faldne riger (Joh. 18,36). I den nuværende tidsalder er himlens rige på jorden synonymt med Kristi legeme eller kirken.

5:6 **Lad ingen vildlede jer.** Vær på vagt over for dem, der bagatelliserer konsekvenserne af synd og vantro. Vær på vagt over for dem, der opfordrer jer til at stræbe efter de mindre guder: penge, sex og magt.

Tomme ord er blottet for sandhed. De er en falden verdens hule løfter. De kan måske pirre kødet, men der er intet liv i dem. De kan måske kildre intellektet, men de rører ikke ånden.

Disse ting. Synd i alle dens former – umoral, urenhed, grådighed osv.

Guds vrede henviser til den nedbrydning og endelige ødelæggelse af vores menneskelighed, der sker, når vi afviser Livets Skaber. Når vi handler i strid med Skaberens plan, medfører det ødelæggende konsekvenser. Synd er sin egen straf.

Kommer Guds vrede. Dette er ikke den kommende vrede på dommedagen (Rom. 5,9; 9,22), men den nuværende eller vedvarende vrede, som opleves af dem, der vandrer i vantro og ugudelighed (Joh. 3,36; Rom. 1,18). I modsætning til hvad nogle har sagt, har dette intet at gøre med, at Gud tugter sine børn. Guds vrede rammer de ulydige, ikke Guds børn.

De Ulydige er dem, der stædigt nægter at tro på eller lade sig overbevise om Guds godhed.

Det oprindelige ord for ulydighed (*apeitheia*) betyder vantro. Det stammer fra et ord (*peitho*), der betyder at overbevise, vinde over eller overtale. Da tro er at blive overbevist om, at Gud elsker dig (ApG 28,24), er ulydighed i den nye pagt at nægte at lade sig overtale. Det har intet at gøre med at overholde regler, men alt at gøre med at nægte at stole på Jesus. I King James-versionen oversættes dette ord undertiden med “vantro” (f.eks. Hebr. 4,6 KJV).

Ulydighedens børn er dem, der nægter at lade sig overtale til, at Gud er god, og at han elsker dem. Ligesom de religiøse farisæere, der var vidner til Jesu overnaturlige tjeneste, har de smagt den himmelske gave og afvist den. De har omfavnet en løgn i stedet for sandheden. De foretrækker mørke frem for lys og død frem for liv.

Efeserbrevet 5:7–8

⁷ Vær derfor ikke medskyldige med dem; ⁸ for I var førhen mørke, men nu er I lys i Herren; vandre som lysets børn

5:7 Medskyldige. Lad jer ikke narre af denne verdens tomme og vildledende løfter. Efterlign ikke de urene og umoralske menneskers livsstil. Efterlign ikke dem, der nedværdiger sig selv ved at give efter for kødet.

Paulus siger ikke, at vi skal trække os tilbage fra verden (1 Kor. 5,9–10). Han siger, at vi ikke skal tilpasse os den (Rom. 12,1). Følg ikke dem, der vandrer i mørket, for “den, der vandrer i mørket, ved ikke, hvor han går” (Joh. 12,35).

5:8 førhen. Igen minder Paulus efeserne om deres tidligere og forgæves livsstil (Ef 2,2; 4,22).

Mørket er en metafor for det onde, for synden og for alt, hvad der ikke er berørt af Gud, som er lys (1. Johannes 1,5). Mørket er det onde menneskes naturlige levested (Joh. 3,19). Da Jesus er verdens lys (Joh. 8,12), forbliver ethvert sted, hvor det gode budskab om Jesus ikke høres eller modtages, i mørket.

Nu er I lys. Du er ét med verdens lys (Joh. 8,12; 9,5), hvilket betyder, at *du* er verdens lys (Matt. 5,14). Tidligere var du i mørket, men den samme Gud, der sagde: “Der skal blive lys”, oplyste dit hjerte (2 Kor 4,6). Han kaldte dig ud af mørket og ind i sit vidunderlige lys (1 Pet 2,9). Jesus skinner på dig og gennem dig (Ef 5,14).

Vandre. Lev som et af Guds strålende lys “midt i en kroget og fordærvet generation” (Fil. 2,15). Åbenbar Guds godhed, retfærdighed og sandhed (se næste vers).

Lysets børn er dem, der tror på Jesus, verdens lys (Joh. 12,36).

Efeserbrevet 5:9–10

⁹ (for lysets frugt består i al godhed og retfærdighed og sandhed), ⁽¹⁰⁾ idet I søger at lære, hvad der behager Herren.

5:9 Frugt. Lysets frugt er åndelig frugt eller udtryk for Kristi liv i os. Vi er ude af stand til selv at bære frugt (Joh. 15,4). Men når vi hviler i Kristus, blomstrer hans smukke karakter i vores liv. Hvor der før var ondskab, er der nu godhed. Hvor der før var synd og falskhed, er der nu retfærdighed og sandhed. Hvor der før var urenhed og brok, er der nu taksigelse og sang (Ef 5,19–20). Alt dette er til ære for Kristus, som bærer sin gode frugt i vores liv (Joh 15,5).

Lysets. Gud er lys i den forstand, at han er kilden til al oplysning og det middel, hvorved vi ser (1. Johannes 1,5). Gud sendte sin Søn for at være livets lys, verdens lys, menneskenes lys og det sande lys (Joh. 1,4. 9; 8,12; 9,5). At tro på lyset er at tro på Jesus (Joh. 12,36), og lysets frugter er de åndelige frugter, som Kristus bærer i vores liv (Joh. 15,5).

Godhed. Dette er ikke en moralsk godhed, der kommer af at overholde en adfærdskodeks, men den guddommelige og ophøjede godhed, der kommer fra den Gud, som er god (Luk. 18,19).

Retfærdighed. Dette er ikke en menneskeskabt retfærdighed baseret på gerninger, men den sande retfærdighed, der kommer fra den Retfærdige (Matt. 6,33; Ef. 4,24).

Sandhed. Dette er ikke en opdigtet sandhed baseret på modetrends og filosofi, men den guddommelige og uforanderlige sandhed, der åbenbares i Den, der kaldes Sandheden; se opslaget til Ef 4,21.

5:10 I søger at lære. Det oprindelige verbum (*dokimazō*) betyder at prøve eller undersøge. Det betyder, at I ikke skal følge denne verdens strøm, men fornyes i jeres sind (Ef 4,23). Udøv åndelig skelneevne og vandr som lysets børn (Ef 5,8).

Hvad der behager Herren. At vandre i lyset behager Herren, fordi han ønsker, at I skal være sunde og modne. At vandre i mørket bedrøver Herren, fordi synd er ødelæggende og sårer dem, han elsker.

Sammenhængen her handler om adfærd – at vandre i lyset – ikke om identitet. Selvom dine handlinger kan være kloge eller ukloge, bør du ikke være i tvivl om, at du altid behager Herren. Du er din Faders højt elskede barn, og han glæder sig over dig. Jesus er beviset.

Før Jesus havde gjort noget som helst – før han havde forkyndt evangeliet eller helbredt de syge eller oprejst de døde – modtog han sin Faders kærlige bekræftelse (Matt. 3,17). Den måde, Gud forholder sig til Jesus på, er den måde, han forholder sig til dig på. Dine gode gerninger får ham ikke til at elske dig mere, og dine dårlige gerninger får ham ikke til at elske dig mindre. Din himmelske Fader glæder sig måske ikke altid over dine valg, men han glæder sig altid over dig.

Efeserbrevet 5:11–14

¹¹ Deltag ikke i mørkets frugtesløse gerninger, men afslør dem tværtimod; ¹² for det er skammeligt blot at tale om de ting, som de gør i det skjulte. ¹³ Men alt bliver synligt, når det afsløres af lyset, for alt, hvad der bliver synligt, er lys. ¹⁴ Derfor står der: “Vågn op, du sovende, og stå op fra de døde, så vil Kristus skinne på dig.”

5:11 Deltag ikke. Invester ikke i ting, der ikke har nogen varig betydning. Lad jer ikke narre af verdens tomme løfter; se kommentaren til Ef 5,7.

Frugtesløse gerninger. Spild ikke dit liv i “The Matrix”, når virkeligheden kalder.

Mange ting, der værdsættes højt i denne faldne verden – prestige, berømmelse, materiel rigdom – har ingen varig betydning. De er ikke meget mere end træ, hø og halm til ilden (1 Kor. 3,12).

Afslør dem. Vær et lys og strål i mørket (Ef 5,13).

Vi afslører ikke skammelige handlinger ved at tale om dem eller fordømme syndere (se næste vers). Vi afslører dem ved at præsentere et bedre alternativ. Når verden tilbyder det falske, tilbyder vi det ægte. Når verden sælger begær, tilbyder vi kærlighed. Når verden tilbyder pornografi, tilbyder vi ægteskab. Når verden fremmer grådighed, viser vi generøsitet. Mørket kan ikke konkurrere med lyset.

5:12 Skammeligt. “Det er skammeligt at tale om, hvad nogle mennesker gør i det skjulte.”

Den præst, der tror, han kan chokere folk til et helligt liv ved at tale om synd i grafiske detaljer, tager fejl. Gå ikke ned ad den mørke vej (Ef 5,3).

5:13 De ting. Alle slags handlinger. Ligesom Paulus behøver vi ikke gå i detaljer, når vi taler om mørkets gerninger. Vi behøver blot at tænde lyset.

Afsløres af lyset. Vi er ikke kaldet til at afsløre mennesker og deres synder, men til at stråle med Kristi lys. Det er hans lys, der viser mennesker vejen ud af synd og mørke. Ved at leve for Gud og dele hans kærlighed tilbyder vi verden et alternativ til mørkets dødbringende gerninger.

Hvad der bliver synligt. Ting ses tydeligt, når der er lys. Paulus kunne have sagt: “Før vandrede I i mørket. Så kom lyset fra Kristi evangelium til jer, og nu vandrer I i lyset.”

5:14 Derfor; se opslaget til Ef 1,15.

Derfor står der. Citatets oprindelse er uklar. Det kan være en omskrivning af forskellige skriftsteder (f.eks. Es. 26,19; 60,1). Nogle forskere har foreslået, at linjen kan stamme fra en salme, der blev sunget af de tidlige kristne, måske efter vanddåben.

Vågn op, du sovende. Disse ord er rettet til de vantro, der slumrer og forbliver døde i deres synder. At vågne op er at komme til fornuft og omvende sig (Åb 3,3).

Stå op fra de døde. Vend dig til Kristus i tro og gå over fra døden til det nye liv (Joh. 5,24).

Så vil Kristus skinne på dig. Verdens lys vil hjælpe dig med at se klart.

Efeserbrevet 5:15–17

¹⁵ Vær derfor omhyggelige med, hvordan I lever, ikke som uforstandige, men som vise, ¹⁶ og udnyt tiden, for dagene er onde. ¹⁷ Vær derfor ikke uforstandige, men forstå, hvad Herrens vilje er.

5:15 Hvordan I lever. Vi er siddende med Kristus i de himmelske steder, og fra denne hvileplads vandrer vi i visdom her på jorden. Vi kan sammenligne den tidligere og forgæves måde, vi plejede at vandre på (Ef. 2,2; 4,17), med den nye måde at vandre i Ånden på (Ef. 2,10; 4,1). Vi skal “vandre i kærlighed” og “vandre som lysets børn” (Ef 5,2. 8).

Vise. At vandre i visdom er at vandre i overensstemmelse med Herrens vilje; se opslaget til Ef 5,17.

5:16 Udnyt tiden. Det oprindelige ord (*exagorazō*) betyder *at opkøbe* eller *løskøbe*. King James-oversættelsen oversætter det som “at udnytte tiden”. Med andre ord: Brug jeres liv klogt, og udnyt de muligheder, der byder sig. “Mens vi har lejlighed til det, skal vi gøre godt mod alle mennesker” (Gal. 6,10).

Hver dag er en gave fra Gud (Salme 118,24). Hvert møde med et andet menneske er en mulighed for at sprede lys og dele Guds kærlighed. Vores tid på jorden er for kostbar til at spille den på et uansvarligt liv og druk (Ef 5,18).

Dagene er onde. Vi lever i mørke tider, så lad jeres lys skinne.

5:17 Uforstandige mennesker opfører sig, som om der ikke findes nogen Gud (Salme 14,1). Ved at stole på deres egen forstand og styrke forbander de sig selv og bærer ingen frugt (Jer. 17,5–6).

Herrens vilje, er at du skal vandre i hans visdom. Han ønsker, at du skal vandre på den nye vej i Ånden og ikke på den gamle vej i kødet (Rom 6,4; 8,5). Engang vandrede du i mørket uden at kende Herrens vilje (Ef 4,17). Men nu kan du vandre i lyset og holde trit med Ånden (Gal. 5,25; Ef. 5,8).

Efeserbrevet 5:18–20

¹⁸ Og bliv ikke berusede af vin, for det fører til udsvævelser, men bliv fyldt af Ånden, ¹⁹ og tal til hinanden med salmer, hymner og åndelige sange, syng og spill med jeres hjerte til Herren; ²⁰ og tak altid Gud, vor Fader, for alt i vor Herre Jesu Kristi navn;

5:18 Berusede af vin. Dette er ikke en lov med straffe, men en opfordring til at træffe det sunde valg. At blive fyldt af Ånden er uendeligt meget bedre end at blive fyldt af vin.

Udsvævelser eller et vildt liv henviser til den tankeløse ødselhed i en korrupt og tom livsstil. Der er aldrig kommet noget godt ud af at være beruset eller fuld.

Fyldt af Ånden. At være fyldt af Ånden er at være fyldt af Guds fylde (Ef 3,19). Det er at kende Guds kærlighed hver dag i enhver situation og under alle omstændigheder. Folk drikker for meget vin, når de er bekymrede, men ægte fred og glæde findes ikke i en flaske. Den fred, der overgår al forstand og styrker dit hjerte, findes i at kende din Faders kærlighed midt i dine prøvelser og problemer.

5:19 Tal til hinanden. Vi opbygger andre gennem vores ord; se opslaget til Ef 4,29.

Åndelige sange er sange med åndelige temaer i modsætning til verdslige temaer. Åndelige sange omfatter salmer, hymner og poesi. Åndelige sange er ikke til vores underholdning, men til vores opbyggelse. De gode sange styrker din tro, giver dig trøst og nærer dit håb.

Syng og spil. Åndelige sange er en måde at flytte dit fokus over på Kristi virkelighed. Da Paulus og Silas sad i et mørkt fængsel i Filippi, uretfærdigt arresteret og pisket, sang de lovsange til Gud (ApG 16,25). Det er svært at lade sig overmande af frygt, når dine læber takker og priser Gud for hans godhed og nåde.

Syng. Nåden giver os lov til at synge (Jak. 5,13).

Til Herren. Når du synger og takker Herren, er dit fokus på det rette sted. Ret dit blik mod Jesus, troens ophavsmand og fuldender (Hebr. 12,2).

5:20 Tak altid Gud. Taksigelse er modersmålet for dem, der har modtaget Guds overrørende nåde.

Altid. Der er ingen omstændighed eller prøve, der ikke kan forbedres ved at bringe den ind i Guds nådes kredsløb, og for dette takker vi. Når tiderne er gode, takker vi Gud for hans velsignelser. Når tiderne er dårlige, takker vi ham for hans løfter. Og i enhver situation takker vi ham for hans kærlighed og fællesskab. "Tak under alle forhold, for det er Guds vilje for jer i Kristus Jesus" (1. Thess. 5,18).

Fader. Alternativt: "Tak Gud Faderen i vor Herre Jesu Kristi navn."

Efeserbrevet 5:21–22

²¹ og underordn jer hinanden i ærefrygt for Kristus. ²² I hustruer, *underordn* jer jeres egne mænd, som I underordner jer Herren.

5:21 **Underordn jer.** Underordn jer hinanden i kærlighed.

“Underordn jer” er måske ikke den bedste oversættelse, da den fremkalder billeder af de stærke, der dominerer de svage, eller af konger, der hersker over deres undersåtter. Det oprindelige verbum (*hypotassō*) betyder at placere under. Det handler *om at underkaste sig* snarere end *at være underordnet*. At underkaste sig hinanden er at sætte hinanden først og værdsætte andre højere end sig selv (Fil. 2,3).

Underkastelse, som Kristus viser os, er at elske andre og give sig selv hen for dem (Ef 5,2. 25). Det er Gud Sønnen, der underkaster sig Gud Faderen i alle ting, og Gud Faderen, der giver Sønnen et navn over alle navne. Det er Sønnen, der roser Ånden, og Ånden, der vidner om Sønnen. Underkastelse er essensen af kærlighed, der er fokuseret på andre, og en afgørende ingrediens i ethvert sundt forhold.

Hinanden. Sammenhængen er ægteskabet (se de følgende vers), så vi kan læse det som: “Mænd, underordn jer jeres hustruer, og hustruer, underordn jer jeres mænd.” Ægte underordning påtvinges os ikke af vores ægtefæller; det er noget, vi tilbyder hinanden. Det er et valg om at underordne sig, fordi vi ønsker det, ikke fordi vi er nødt til det. Vi giver efter for den anden, fordi vi elsker og respekterer vedkommende. Det er at sige: “Fordi jeg elsker dig, vælger jeg at sætte dig først.” I et ægteskab underordner både manden og hustruen sig hinanden i Herren.

Paulus er en praktisk prædikant. Efter at have påpeget tomheden i seksuel umoral (Ef 5,3–5) fremhæver han den rige intimitet, der findes i Guds plan for ægteskabet. Han afslører det falske og giver os derefter det ægte. Det er en overbevisende sammenligning, der får os til at undre os over, hvordan vi overhovedet kunne blive fristet til at nøjes med noget mindre end det, Gud har i tankerne for os.

I ærefrygt for Kristus. Underordn jer hinanden som en handling af tilbedelse til Herren. Dette handler ikke om frygt, for der er ingen frygt i kærligheden. I har intet at frygte fra Den, der elsker jer med en kærlighed, der overgår al viden (Ef 3,19). Ærefygten for Herren i Det Nye Testamente kan fortolkes som ærbødighed eller tilbedelse. (Da Jesus citerede det gamle bud om at “frygte Herren din Gud og tjene ham alene” (5 Mos 6,13), ændrede han ordet “frygt” til “tilbedelse” (se Matt 4,10). At frygte Herren i den nye pagts forstand er at tilbede ham.) Vi underordner os hinanden i kærlighed som en handling af tilbedelse over for den, der først elskede os (Ef 5,2).

Ægtemænd og hustruer, der frivilligt underordner sig hinanden – som er tolerante, medfølende, venlige og omsorgsfulde og altid søger at opbygge og tjene den anden – fylder deres ægteskab med Jesu søde duft. I deres forening oplever de himlen på jorden.

5:22 **Underordn.** At ære hinanden.

“*underordn*” er skrevet med kursiv i nogle oversættelser for at vise, at udtrykket ikke findes i den originale tekst. En bogstavelig oversættelse af dette afsnit er: “Hustruer, med jeres mænd.” I sammenhæng med det foregående vers kan det læses som: “Hustruer, underordn jer jeres egne ægtemænd, som over for Herren” (Ef 5,24; Kol 3,18). Kvinder underordner sig ikke mænd generelt, men deres egne ægtemænd, og de gør dette som en kærlighedshandling.

Læser man dette vers uden at læse det forrige, kan man måske konkludere, at det kun er hustruerne, der skal underordne sig. Men Paulus har langt mere at sige til ægtemændene om emnet kærlighed og underordning. Hustruerne får tre vers (Ef 5,22–24); ægtemændene får ni (Ef 5,25–33).

Som I underordner jer Herren. At underordne sig sin mand i kærlighed ærer Ham, der gav sig selv for os.

Efeserbrevet 5:23–24

²³ For manden er hustruens hoved, ligesom Kristus også er kirkens hoved, idet han selv er legemets frelser. ²⁴ Men ligesom kirken underordner sig Kristus, således bør også hustruerne underordne sig deres mænd i alt.

5:23 Hustruens hoved. Hovedskabet afspejler oprindelsen, ikke autoriteten. Manden er hovedet, fordi Eva blev taget ud af Adam. Adams hovedrolle afspejler skabelsesordenen. Hvis Eva var blevet skabt først, ville hun have været hovedet. Uden Adam ville der ikke have været nogen Eva, men uden Eva ville der ikke have været flere mennesker. Da Adam var den første på dansegulvet, tager han føringen, og det gør han ved at følge Kristi eksempel på selvopofrelse (se Ef 5,25).

At sige, at “manden er hovedet, ligesom Kristus er hovedet”, betyder ikke, at manden er sin hustrus herre og frelser. Det betyder, at “mænd skal elske deres hustruer som deres egne legemer” (Ef 5,28). Ligesom hovedet bærer kroppen, bærer kroppen hovedet. I et ægteskab er ægtemænd og hustruer gensidigt afhængige af hinanden. I modsætning til, hvad mange tror, siger Paulus aldrig, at manden er hovedet i hjemmet eller hovedet i familien. Faktisk opfordrer han kvinderne til at lede deres hjem som forvaltere (1 Tim 5,14).

Kirkens hoved. Når det gælder kirken, er Jesus det eneste hoved. Apostlen Paulus er ikke hovedet. Det er heller ikke paven eller din præst. Kristus alene er hovedet for sin kirke, den eneste Ægtemand for sin brud.

Frelser eller befrier. Jesus er verdens Frelser, som døde for alle (Joh. 4,42). Men kun de, der sætter deres tro på ham, bliver frelst (Ef. 2,8). Af denne grund kaldes Jesus “Frelseren for legemet” og Frelseren “især for dem, der tror” (1 Tim. 4,10).

legemet eller kirken; se opslaget til Ef 3,6.

Kirken; se opslaget til Ef 1,22.

5:24 **Underordner.** Igen er dette et dårligt ordvalg (se opslaget til Ef 5,21). Kirken er ikke underordnet Kristus, som om han var en hedensk gud, der påtvinger os sin vilje. En bedre oversættelse af det oprindelige verbum er “underordne sig”. Vi underordner os frivilligt Kristus, fordi vi ved, hvor meget han elsker os. Kærlighed gives, den tages ikke.

Bør også hustruerne; se opslaget til Ef 5,22.

I alt. At være et “ét kød”-par er en 24-timers forpligtelse. Man har ikke en del af sit liv, hvor man er gift, og en anden del, hvor man ikke er det. Ligesom vi underordner hele vores liv under Herren, underordner hustruerne sig frivilligt i alt under deres mænd. På samme måde giver mændene deres liv for deres hustruer (se næste vers), hvilket vil sige, at de giver afkald på alt.

Opfordringen til at underordne sig hinanden i kærlighed er ikke en lov, der skal overholdes, for kærlighed kan ikke tvinges frem. Paulus siger heller ikke, at ægtemænd eller hustruer skal tolerere mishandling. Han beskriver ægteskabet, som Gud har tilsigtet det. Et stærkt, sundt ægteskab bygger på gensidig underordning og respekt for hinanden (Ef 5,21).

Efeserbrevet 5:25–27

²⁵ I mænd, elsk jeres hustruer, ligesom Kristus også elskede menigheden og gav sig selv for hende, ²⁶ for at han kunne helliggøre hende, efter at han havde rensset hende ved vandets bad med ordet, ²⁷ for at han kunne fremstille menigheden for sig selv i al hendes herlighed, uden plet eller rynke eller noget sådant, men at hun skulle være hellig og ulastelig.

5:25 **Elsk jeres hustruer.** Ligesom Guds kærlighed åbenbares i en død, åbenbares det bibelske overhovedskab i ofring. På samme måde som Kristus gav sig selv for menigheden, giver manden sig selv for sin hustru. Han kæmper sig igennem trafikken, bekæmper grizzlybjørne og tager kugler for hende. Han sætter hendes behov, ønsker og interesser højere end sine egne, fordi han værdsætter hende højere end sit eget liv.

Ligesom. For fuldt ud at kunne elske vores hustruer må vi kende Kristi kærlighed (Ef 3,19). Vi må modtage (kærlighed fra Gud), før vi kan give (til andre).

Kristus også elskede menigheden. Foreningen mellem Herren og hans menighed beskrives undertiden som en forlovelse eller et ægteskab (2 Kor. 11,2; Åb. 19,7; 21,9; 22,17).

Nådens evangelium er den spændende forkyndelse om, at din sjæls Elsker ønsker at dele sit liv med dig for evigt. For dem, der tager imod det, er evangeliet den glædelige erklæring om, at du lige nu og for evigt er i fuldkommen forening med ham. Dine dage med rastløs vandring er forbi, for i Kristus har du allerede fundet din evige hvile. I Kristus er du allerede hjemme.

Han gav sig selv for hende. Guds agape-kærlighed er ubetinget og selvopofrende (1. Johannesbrev 3,16). Gud vil aldrig tvinge dig til at gøre alt muligt for at fortjene hans kærlighed. Han vil ikke elske dig mere, hvis du lykkes, og han vil ikke elske dig mindre, hvis du fejler. Der er intet, du kan gøre for at få ham til at elske dig mere, og intet, du kan gøre for at få ham til at elske dig mindre.

5:26 **Helliggøre hende.** Kristi kærlighed helliggør menigheden og gør os hele, smukke og hellige. Med god grund kaldes menigheden den hellige brud, det hellige tempel, et helligt folk og Herrens hellige by (Ef 2,21; 1 Pet 2,9; Åb 21,2).

Renset. Kirken er rensed for al synd og uretfærdighed (Hebr. 10,2; 1 Joh. 1,7. 9).

Renset hende ved vandets. Ligesom en brud vaskes som forberedelse til sit bryllup, blev vi vasket, da vi blev forenet med Herren.

Ordet. Vi bliver ikke vasket med fysisk vand, men med Herrens talte ord. (Det oprindelige substantiv (*rhēma*) betyder *ytring* eller *talt ord*.) Det er Kristi livgivende ord, der gør os rene og hellige. "I er allerede rene på grund af det ord, jeg har talt til jer" (Joh. 15,3).

5:27 **Fremstille menigheden for sig selv.** Kristus venter ikke i himlen på, at hans brud skal gøre sig klar. Hvis det stod til os, ville vi aldrig blive klar. Kristus forbereder sin kirke, og hun bliver mere herlig for hver dag.

Menigheden; se opslaget til Ef 1,22.

I al hendes herlighed. Kristus opbygger en strålende kirke.

Vi tænker måske, at den moderne kirke er svag, splittet og døende, men Herren opbygger en kirke, der stråler som solen. Beviserne taler for sig selv. En kirke, der begyndte med blot 120 mennesker i ét rum, findes nu i alle nationer og sproggrupper. De første kristne, der blev drevet ud af Jerusalem (ApG 8,1), såede frø, der fortsat bærer frugt over hele verden.

Herlighed; strålende majestæt, ærefrygtindgydende pragt og transcendent skønhed.

Vi bliver ikke en herlig kirke ved at betragte os selv i spejlet eller ved at kontrollere andres lære. Vi bliver herlige ved at skue herlighedens Herre (2 Kor 3,18).

Hellig. Hel og smuk på alle måder. Mangler intet. Se opslaget til Ef 2,21.

Ulastelig. Fejlfri og uden mangler.

Efeserbrevet 5:28–30

²⁸ Således bør også ægtemænd elske deres egne hustruer som deres egne legemer. Den, der elsker sin egen hustru, elsker sig selv; ²⁹ for ingen har nogensinde hadet sit eget kød, men nærer og plejer det, ligesom Kristus også gør med menigheden, ³⁰ fordi vi er lemmer på hans legeme.

5:28 **Ægtemænd** skal elske deres hustruer på den måde, som Kristus elsker menigheden – med selvopofrelse. Guds oprindelige plan var, at mænd og kvinder skulle herske sammen,

men de vil aldrig herske, medmindre den ene tager føringen og giver sit liv for den anden. Den person er manden.

Som deres egne legemer. Den, der elsker sin hustru, elsker sig selv.

5:29 **Sit eget kød.** Kristus nærer og værner om sin menighed. Han tager sig af den og hjælper den med at vokse. På samme måde tager en gudfrygtig mand sig af sin hustru, som han tager sig af sin egen krop.

Nærer. Kristus opfostrer og fører sin menighed til modenhed. På samme måde sørger en gudfrygtig ægtemand lige så meget for sin hustrus velbefindende som for sit eget.

Plejer det. Kristus tager sig ømt af sin menighed. På samme måde tager en gudfrygtig ægtemand sig ømt af sin hustru. Han ser ikke ned på hende som underlegen eller uren, men betragter hende som ligeværdig i nåden og medarving til livets nådegave (1 Pet. 3,7).

Menigheden; se opslaget til Ef 1,22.

5:30 **Lemmerne af Kristi legeme** er forbundet i åndelig enhed med Herren og hinanden. Se opslaget til Ef 3,6.

Hans legeme. Kristus plejer og værner om kirken som sit eget legeme (Ef 5,25–29).

Efeserbrevet 5:31–33

³¹ “Derfor skal en mand forlade sin far og mor og holde sig til sin hustru, og de to skal blive ét kød.” ³² Dette mysterium er stort; men jeg taler med henvisning til Kristus og kirken. ³³ Ikke desto mindre skal hver enkelt af jer også elske sin egen hustru som sig selv, og hustruen skal sørge for at respektere sin mand.

5:31 **Derfor.** Citatet stammer fra 1. Mosebog 2,24.

Forlade... ét kød. Når en mand og en kvinde bliver mand og hustru, skaber de noget nyt – en hellig og mystisk forening, der kaldes et ægteskab. De er ikke længere to individer, der lever deres liv uafhængigt af hinanden. De er blevet et partnerskab eller et team.

Børn adlyder deres forældre, men når et ægteskab indgås, ændrer alt sig. Datteren underordner sig ikke længere sine forældre, for hun er blevet forenet med sin mand. Hendes mand er nu hendes overhoved (Ef 5,23). Tilsvarende er manden ikke længere forpligtet over for sine forældre, men han underordner sig sin hustru (Ef 5,21). De er blevet et team af ét kød, der er klar til at tage verden i stiv arm.

Ligesom hustruer har brug for at blive befriet fra patriarkalsk trældom, har ægtemænd brug for at blive befriet fra den uhellige byrde, at de alene er ansvarlige for alt, hvad der sker i hjemmet. Du og din ægtefælle er et team af ét kød, skabt til at lede sammen. Dette har altid været Guds plan (1 Mos 1,27–28).

De to skal blive ét kød. Når en mand og en kvinde forenes i ægteskabet, skaber de noget nyt – en ægteskabelig forening (1 Mos 2,24). Denne forening symboliserer den enhed, som de troende har med Herren (1 Kor 6,16–17; 12,13).

5:32 **Dette mysterium.** To menneskers villige underordning under hinanden er noget vidunderligt. Men det større mysterium er, hvordan ægteskabet afslører Guds større hensigter for menneskeheden.

Kristus og kirken. Foreningen mellem en mand og en kvinde i ægteskabet symboliserer den intime, velsignede og ubrydelige forening mellem Kristus og hans kirke (Åb 19,7). Hvorfor er ægteskabsinstitutionen under angreb fra så mange sider? Måske er det, fordi fjenden forstår, at et gudfrygtigt ægteskab er et profetisk billede på Guds plan om at genforene menneskeheden med sig selv. Hvert godt og kærligt ægteskab minder fjenden om, at hans tid er ved at løbe ud.

Kirken; se opslaget til Ef 1,22.

5:33 **Hver enkelt af jer,** der er gift. Paulus afslutter sin udlægning om ægteskabet med at give to retningslinjer for et lykkeligt og sundt ægteskab.

Elske sin egen hustru. Ægtemænd, elsk jeres koner. Sådan er det. Kærlighed er ikke bare en følelse, men et valg. Så vælg at elske hende, uanset hvad. Elsk hende, uanset om hun respekterer dig eller ej. Behandl hende ikke som den underordnede partner i parforholdet, men elsk hende som dig selv.

Hustruen... respekterer sin mand. Kone, respekter din mand. Han har brug for din respekt, ligesom du har brug for hans kærlighed. Din mand vil gøre næsten hvad som helst for at vinde respekt fra den kvinde, han elsker. Tving ham ikke til noget, men giv ham frivilligt din respekt som et udtryk for kærlighed.

Efesebrevet 6

Efesebrevet 6:1-3

¹ Børn, adlyd jeres forældre i Herren, for det er ret. ² “Ær din far og mor” (hvilket er det første bud med et løfte), ³ “så det må gå jer godt, og I må leve længe på jorden.”

6:1 **Adlyd.** Lyt til jeres forældre.

I Det Nye Testamente oversættes flere ord med “*adlyde*” eller “*lydighed*”. Der er den lydighed (*peitharcheo*), vi viser Gud og dem, der har myndighed (ApG 5,29; Tit 3,1). Der er den lydighed (*peitho*), der betyder at lade sig overbevise af sandheden (Rom 2,8; Gal 5,7). Og så er der det ord, der bruges her (*hupakouo*), som betyder at lytte og være opmærksom.

Børn, der læres at adlyde deres forældre blindt, tvinges i realiteten til at leve under loven og fratages muligheden for at vokse i nåde. Små børn har brug for loven til at beskytte dem (f.eks. “løb ikke ud på vejen”), men efterhånden som de vokser, skal de læres at vandre i nåde (se Ef 6,4). Ældre børn bør ikke blive bedt om at adlyde deres forældre, fordi Gud har sagt det, eller fordi det står i de ti bud. De vil lytte til deres forældre, fordi de har lært, at deres forældre elsker dem og har deres bedste i tankerne.

I Herren. At adlyde sine forældre ærer Faderen, fra hvem enhver familie har sit navn (Ef 3,15).

Det er ret. At lytte til forældre, der elsker dig og ønsker det bedste for dig, er det klogeste, du kan gøre.

6:2 **Bud.** Hvorfor citerer nådens apostel det femte bud? (Han citerede et andet af de ti bud i et tidligere kapitel (Ef 4,28).) Han gør det ikke for at pålægge folk loven, men for at vise, at det altid er godt at ære sine forældre, uanset hvilken pagt man er under. Respekter dine forældre, så vil livet gå godt.

Hvis Paulus prædikede loven, ville han være nødt til at nævne straffen for at overtræde loven. Ifølge loven var straffen for at vanære eller forbande sine forældre døden (2. Mos. 21,17). Paulus nævner aldrig denne straf, men det gjorde Jesus, da han citerede denne lov for lovlærere, der levede under loven (Matt. 15,4). Jesus og Paulus forkyndte forskellige dele af den samme lov til forskellige tilhørere af forskellige grunde. Der er en smuk symmetri her. Den ene brugte lovens *straf* til at bringe de selvretfærdige til tavshed; den anden brugte lovens *løfte* til at fremme lykkelige familier.

Løfte. Løftet, der knytter sig til dette bud, findes i 2. Mosebog 20,12 og gentages i 5. Mosebog 5,16.

6:3 **Leve længe.** Stærke familieband og støttesystemer fremmer et godt helbred på mange måder (f.eks. ved at give håndteringsstrategier, der styrker modstandsdygtigheden). Omvendt kan oprør, vrede og bitterhed føre til en lang række skadelige konsekvenser.

Børn har brug for visdommen fra kærlige forældre til at hjælpe dem med at navigere gennem livets klipper og grunde.

Efesebrevet 6:4

⁴ I fædre, provoker ikke jeres børn til vrede, men opdrag dem i Herrens tugt og formaning.

6:4 **Fædre.** I det første århundrede påtog fædrene sig ansvaret for deres sønners opdragelse. Ved at opfordre fædrene til at opdrage deres sønner og døtre afviger Paulus fra de samfundsmæssige normer.

Hvad med mødrene? Græsktalende mødre – og også jødiske mødre – var ofte dårligt uddannede, analfabeter og ude af stand til at opdrage deres børn. Tiderne har ændret sig. I dag ville vi sige, at fædre og mødre deler ansvaret for at opdrage deres børn.

Provoker ikke jeres børn. Vær ikke så strenge eller urealistiske over for jeres børn, at de bliver frustrerede og fristes til at gøre oprør. Bind dem ikke med tunge byrder. Forvent ikke, at de skal leve jeres uopfyldte drømme ud.

I Det Nye Testamente havde kvinder, børn og slaver få rettigheder. Men Paulus havde ingen interesse i en uretfærdig verden. Han var borger i et himmelsk rige, hvor alle er lige i nåden. Ligesom han talte for hustruerne, talte han også for børnene. Han forsvarede ægteskabet, og han forsvarede familien, fordi begge er ment til at afspejle den ubetingede kærlighed og accept, vi har i Guds familie.

Opdrag dem. Opdrag jeres børn til modenhed. Bed for dem, ligesom Paulus bad for efeserne. Bed om, at de må kende Faderens store kærlighed og gode hensigter for dem (Ef 1,17–23; 3,14–19). Skab et trygt rum, hvor de kan opdage og udøve deres gudgivne gaver og talenter.

Tugt. Det oprindelige substantiv (*paideia*) betyder oplæring. Det betyder ikke straf, og det indebærer heller ikke militærlignende disciplin. Det er det samme ord, som Paulus bruger, når han skriver: “Hele Skriften er inspireret af Gud og nyttig til undervisning, til rettesættelse, til korrektion, til *oplæring* i retfærdighed” (2 Tim 3,16).

Oplær dine børn til at vandre i kærlighed som lysets børn (Ef 5,2. 8). Oplær dem til at være venlige mod hinanden, medfølelse og hurtige til at tilgive (Ef 4,32). Oplær dem til at stole på, bede til og støtte sig til Herren (Ef 6,18). Oplær dem ved at være et gudfrygtigt forbillede (1 Kor 11,1).

Formaning. Lær dem Guds veje og hvordan man lever i fællesskab med Herren.

Det oprindelige substantiv (*nouthesia*) betyder bogstaveligt talt “at indprente” (Vines Expository Dictionary). I andre sammenhænge kan ordet antyde en formaning eller advarsel (f.eks. Tit. 3,10), men “*undervisning*” er en bedre oversættelse her. Hvis disciplin er oplæring gennem handling, er undervisning oplæring gennem ord. Begge dele er nødvendige. Forældre er et gudfrygtigt forbillede, som deres børn kan følge (træning

gennem handling), og de lærer deres børn, hvordan de skal stole på Herren (træning gennem ord).

Efeserbrevet 6:5–6

⁵ I tjenere, vær lydige mod jeres jordiske herrer med frygt og bæven, i oprigtighed af hjertet, som mod Kristus; ⁶ ikke som dem, der kun vil behage mennesker, men som Kristi tjenere, der gør Guds vilje af hele hjertet.

6:5 Tjenere. Det oprindelige ord (*doulos*) beskriver en person, der er bundet i trældom, og henviser til en slave, som f.eks. kunne være ejet af en velhavende efeser. Der nævnes forskellige former for slaveri i Bibelen, herunder husholdningsslaver, tempelslaver og paladsslaver. Behandlingen af slaver varierede meget afhængigt af kulturen og sammenhængen. I en moderne sammenhæng kunne vi erstatte ordet med “ansat” eller “arbejder”.

Paulus støtter ikke slaveri. Ligesom alle andre i den romerske verden accepterede han det som normalt. Vi bør ikke blive chokerede over, at Paulus nævner slaveri. Vi bør derimod være forbløffede over, at han som den eneste talte for slavernes rettigheder (i Ef 6,9).

Vær lydige. Lyt til din chef.

Paulus prædiker ikke en lov, der skal adlydes under alle omstændigheder. Han siger heller ikke, at man skal tolerere et giftigt arbejdsmiljø, eller at det er forbudt at strejke eller deltage i en strejkevagt. Ligesom i Efeserbrevet 6,1 betyder det oprindelige verbum (*hupakouo*) at lytte eller være opmærksom. Som troende respekterer og tjener vi vores arbejdsgivere.

Jordiske herrer. Jeres jordiske herrer (se Kol 3,22). Jeres chef, overordnede, leder, afdelingsleder, teamleder, kommandør, arbejdsgiver osv.

Med frygt og bæven. Med respekt.

Paulus siger ikke: “Vær bange for, at I får tæsk (slaver) eller mister jeres job (arbejdere).” Guds børn er skabt til at være frie, ikke frygtsomme. I sammenhængen betyder “frygt og bæven” “behandl jeres arbejdsgiver med respekt”. Da Titus tog til Korinth, modtog korintherne ham “med frygt og bæven” (2 Kor 7,15). De var ikke bange for ham; de respekterede ham og tog ham alvorligt. En lignende betydning ligger her i baggrunden.

Oprigtighed af hjertet. Tjen af hele jeres hjerte.

Som mod Kristus. Tjen din arbejdsgiver, som om du tjente din sande Herre, alle tings Herre. Ligesom Paulus betragtede sig selv som Kristi fange (Ef 3,1), kan vi betragte os selv som Herrens skatterevisor, lastbilchauffør eller konservator.

6:6 Kun vil behage. Kun at arbejde hårdt, når nogen kigger på.

Behage mennesker. Vær ikke en smigrer, og lad være med at spille spil. Gør blot et fremragende stykke arbejde, som om du arbejdede for Herren.

Kristi tjenere. Se dig selv som en, der arbejder for Herren.

Vi har et valg. Vi kan se os selv som slaver eller ansatte hos den, der betaler vores løn, eller vi kan leve ud fra en højere virkelighed. Vi kan bekymre os om chefen, der ansætter og fyrer, eller vi kan se os selv som tjenere for Den, der ikke betaler os noget, men som gavmildt giver os alt. Gud har egentlig ikke brug for tjenere, men vi vælger at tjene i Kristi navn, så denne verdens forældreløse og slaver kan lære deres Faders kærlighed at kende. Ligesom Kristus, der antog en tjeners skikkelse (bogstaveligt talt en slave; Fil. 2,7), er vi de sønner, der tjener.

Guds vilje er at I udnytter tiden (Ef 5,16). Følg ikke verdens veje, men se det større billede. Se jeres chef, kolleger, medarbejdere, leverandører og kunder, som Gud ser dem. Lad jeres lys skinne, så de kan se jeres gode gerninger og prise deres Fader i himlen (Matt 5,16).

Efeserbrevet 6:7–9

⁷ Tjen med god vilje, som for Herren og ikke for mennesker, ⁸ idet I ved, at alt det gode, som hver enkelt gør, vil han få tilbage fra Herren, uanset om han er slave eller fri. ⁹ Og I herrer, gør det samme mod dem, og hold op med at true, idet I ved, at både deres Herre og jeres er i himlen, og at der ikke er partiskhed hos ham.

6:7 **God vilje.** Venlighed. Tjen med kærlighed i hjertet og et smil på læben.

Som for Herren. Nogle chefer er krævende tyranner. At se på det, som om du tjener Herren, vil hjælpe dig med at have en positiv indstilling uanset omstændighederne.

Paulus fremhæver det samme tre gange i tre vers: “som over for Kristus” (vers 5), “som Kristi slaver” (vers 6), og “som over for Herren” (vers 7). Og han siger det samme i sit brev til kolosserne. “Hvad I end gør i ord eller handling, så gør alt i Herren Jesu navn” (Kol. 3,17), og “Gør jeres arbejde af hele hjertet, som for Herren og ikke for mennesker” (Kol. 3,23). Det er helt klart et punkt, der er værd at understrege. Vi lever for Gud, ikke for mennesker. Vi indretter vores liv efter vores Faders kærlighed snarere end andres forventninger.

6:8 **Vil han få tilbage.** Vi bliver alle belønnet af Herren på den ene eller den anden måde (2 Kor 5,10). Sæt din tro på Gud, så vil du modtage evigt liv og en herlig arv (Ef 1,11; Kol 3,24), uanset om du er slave eller fri.

6:9 **Herrer,** chefer, tilsynsførende, arbejdsgivere, afdelingsledere, teamledere osv.

Gør det samme. Behandl dine medarbejdere, som du selv gerne vil behandles. Behandl dem retfærdigt og rimeligt (Kol. 4,1). Hvis du ønsker, at dine medarbejdere skal respektere dig, så respekter dem. Vær høflig og ærlig over for dem. Bemærk, at Paulus ikke siger: “Få jeres medarbejdere til at gå i kirke sammen med jer” eller “prædik for dem

i deres frokostpauser”, da det ville være magtmisbrug. Men I kan bede for dem, tale med dem og engagere jer i deres liv.

I det første århundrede behandlede slaveejere mennesker som ejendom. Slaver kunne købes og slås. Slavefamilier kunne adskilles og sælges. Paulus talte imod denne gamle ondskab. Han tog Herrens gyldne regel (Matt. 7,12) og anvendte den på forholdet mellem herre og slave: “Herrer, gør det samme mod dem.” Ved at forsvare slavernes rettigheder var Paulus århundreder forud for sin tid.

Hold op med at true. Du må ikke skræmme eller mobbe dine medarbejdere. Usikre chefer hersker gennem intimidering, men ledere med et tjenerhjerte får det bedste frem i deres medarbejdere.

Hvis du er en leder, der er under pres, er det værste, du kan gøre, at rette det pres mod dine underordnede. En mere produktiv fremgangsmåde er at sende dine bekymringer og ængstelser op ad kommandokæden til Den, der er Herre over alt (se Sal 55,22).

At der ikke er partiskhed. Gud skelner ikke mellem herrer og slaver, arbejdsgivere og ansatte (Kol 3,11). “Der er hverken slave eller fri, for I er alle ét i Kristus Jesus” (Gal 3,28).

Gud er ligeglad med, om du er seniorpartner eller præst. Titler betyder intet for ham. Du kan være administrerende direktør for et Fortune 500-selskab, men i Guds øjne er din mest uerfarne medarbejder lige så dyrebar for Gud som du. Behandl dem derefter.

Efeserbrevet 6:10–11

¹⁰ Endelig: Vær stærke i Herren og i hans mægtige kraft. ¹¹ Tag Guds fulde rustning på, så I kan stå fast mod djævelens listige angreb.

6:10 Vær stærke i Herren. Vores styrke kommer fra Herren og ikke fra os selv.

Stærk. Det oprindelige verbum (*endunamoō*) betyder bogstaveligt talt “*at blive styrket*”. Det betyder ikke “at træne for at gøre sig selv stærkere”, men “at blive styrket med Herrens store kraft”. Det handler om at lære at sige: “Jeg kan alt i ham, der styrker mig” (Fil. 4,13). Paulus opfordrer os ikke til at udøve åndelig disciplin, som om vi var åndelige atleter med åndelige muskler. Han opfordrer os til at stole på Herren og hans kraft, hans styrke og hans magt. Du har ikke brug for åndelige muskler, når du stoler på Guds store muskler. I den nye pagt er det Gud, der løfter de tunge byrder.

Hvordan bliver vi styrket? Vi får styrke ved at kende Herren i vores omstændigheder. “Lad ikke den stærke rose sig af sin styrke ... men lad den, der roser sig, rose sig af dette, at han forstår og kender mig, at jeg er Herren” (Jer. 9,23–24).

Hans mægtige kraft. Vi står ikke i vores egen styrke, men i hans mægtige styrke.

Vores kød er svagt og skrøbeligt, men gennem troen kan vi trække på Guds uovertrufne kraft (Ef 1,19). Det er Guds overnaturlige nåde, der sætter os i stand til at stå fast, holde ud og sejre.

- 6:11 **Tag...på.** At iføre sig Guds fulde rustning er at iføre sig Kristus (Rom. 13,14) eller iføre sig det nye menneske (Ef. 4,22–24). Det er at vælge at vandre på Åndens nye vej i stedet for at stole på kødet. Det er at stole på Herrens magt i stedet for at stå i egen styrke eller støtte sig til egen forstand.

Guds fulde rustning; se opslaget til Ef 6,13.

Stå fast; se opslaget til Ef 6,13.

Mod; se næste vers.

Djævelens listige angreb. Djævelens list har til formål at aflede dig fra Jesus. Djævelen er ligeglad med, om du er god eller dårlig, moralsk eller umoralsk, så længe du stoler på kødet i stedet for på Herren. Han vil bruge ethvert lokkemiddel, han kan, for at friste dig til at se på dig selv, dit arbejde, ja, endda din tjeneste, hvis det betyder, at du tager øjnene væk fra Herren. Hans mål er at adskille dig fra Kristus, som er dit liv, og gøre dig ineffektiv og ufrugtbar. I lyset af dette må vi stå fast i Herren og modstå hans djævelske list.

Djævelen er en løgner (Joh. 8,44), en frister (1. Thess. 3,5) og en bedrager (Åb. 20,10), og det er stort set det hele. Han kan godt lade lokkemaden hænge, men du behøver ikke at tage den. Du behøver ikke at besejre ham. (Det har Jesus allerede gjort.) Du behøver ikke at binde ham. (Det samme gælder.) Din opgave er at stå fast på den sejr, Kristus har vundet.

Djævelen er også kendt som fristeren (Matt 4,3; 1 Thess 3,5), den onde (Matt 13,38; 1 Joh 2,13), anklageren (Åb 12,10) og Satan (Matt 4,10). Han er en falden engel, der forklæder sig som en lysets engel (Luk. 10,18; 2 Kor. 11,14). Da djævelen er en besejret og afvæbnet fjende (Hebr. 2,14), er hans fremgangsmåde bedrag (Åb. 12,9; 20,10). Som en tandløs løve er hans brøl værre end hans bid (1. Pet. 5,8). Den eneste måde, han kan udøve magt over dig på, er, hvis du giver ham den (f.eks. ved at give efter for uretfærdig vrede (Ef. 4,26–27)).

Efeserbrevet 6:12–13

- ¹² For vores kamp er ikke mod kød og blod, men mod herskerne, mod magterne, mod denne mørkets verdenskræfter, mod de onde *åndskræfter* i det himmelske. ¹³ Tag derfor Guds fulde rustning på, så I kan modstå på den onde dag og, når I har gjort alt, stå fast.

- 6:12 **Kamp.** Det oprindelige ord (*pale*) betyder brydning. Vi er indblandet i en åndelig kamp mod en fjende, der søger vores undergang. Vi modstår fjenden ved at iføre os Guds fulde rustning og stå fast i Herren.

Tænkte Paulus på Scevas syv sønner, da han skrev disse ord? Disse mænd udøvede en befrielsestjeneste, men da de kom til Efesos, blev de hårdt slået af en besat mand (ApG 19,13–16). Da de ikke kendte Herren, stod de ikke fast. De tabte deres kamp.

Menneskeheden befinder sig midt i en åndelig krig, og Gud har ikke efterladt os uden midler. Han har givet os den rustning, vi har brug for, for at stå fast og beskytte dem omkring os. “For vores kampvåben er ikke af kødet, men har guddommelig kraft til at nedbryde fæstninger” (2 Kor 10,4).

Kød og blod. Mennesker.

Din tyranniske chef er ikke fjenden. Dine ligeglade medarbejdere er ikke fjenden. Dine naboer, der har indgivet en klage til myndighederne for at få lukket din støjende kirke, er ikke fjenden. Når vi bliver dårligt behandlet og mishandlet, er fristelsen stor til at svare igen på samme måde. I stedet for at elske og bede for vores fjender kan vi være tilbøjelige til at slå tilbage og dermed forevige voldscyklussen. Men mennesker er aldrig fjenden. Vores sande fjende er djævelen og hans dæmoner.

Er ikke mod. Seks gange i to vers siger Paulus “imod”, hvilket ikke efterlader os i tvivl om, at en fjende står imod os. Her nævnes fire rangordener eller typer af satanisk magt: herskere eller fyrstedømmer (*archē*), magter eller myndigheder (*exousia*), verdenskræfter eller mørkets herskere (*kosmokrator*) og onde åndskræfter (*ponēria*). Vi kan ikke sige meget om disse forskellige magter, men vi kan være sikre på, at de ikke er nogen match for den troende, der står fast i Guds fulde rustning.

Herskere omfatter de åndelige kræfter bag jordiske myndigheder (f.eks. konger, guvernører, dommere osv.). Selvom Bibelen undertiden taler om *jordiske* herskere (Tit. 3,1), antyder sammenhængen her åndelige herskere. “Vores kamp er ikke mod kød og blod.”

Magterne omfatter de åndelige kræfter bag forskellige former for menneskelig magt (f.eks. politisk magt, religiøs magt, økonomisk magt osv.).

Mørkets verdenskræfter kan omfatte åndelige kræfter, der er forbundet med bestemte områder (f.eks. Dan. 10,20).

De onde åndskræfter kan henvise til onde ånder generelt (f.eks. dæmoner). (Ordet *kræfter* er skrevet med kursiv i nogle oversættelser, fordi det ikke findes i den originale tekst og er blevet tilføjet af oversætterne for at skabe større klarhed.) Paulus beskriver onde åndelige væsener, og der gives ingen yderligere detaljer.

I det himmelske. Det usynlige, åndelige rige.

Selvom deres indflydelse undertiden kan observeres i den fysiske verden, virker djævelen og hans kræfter hovedsageligt i den åndelige verden. Djævelen bor ikke fysisk i Pergamon, Washington D.C. eller Kreml. Hans vigtigste virkefelt ligger i den usynlige åndelige verden. Se også opslaget til Ef 1,20.

6:13 **Tag... på,** eller ifør jer (se Ef 6,11).

Den fulde rustning. Bær hele rustningen, ikke kun enkelte dele.

En troende, der er uvidende om sin retfærdighed i Kristus, bærer ikke Guds fulde rustning. Vedkommende bærer måske frelsens hjelm, men har ikke iført sig hans retfærdige brynje. I de følgende vers nævnes seks dele af rustningen: sandhedens bælte, retfærdighedens brynje, evangeliets sko, troens skjold, frelsens hjelm og Åndens sværd. Vi har brug for dem alle.

Guds fulde rustning. Det er Guds rustning, vi bærer, ikke vores egen. Vi er klædt i hans retfærdighed, hans sandhed og hans frelse (Es. 59,16–17; 61,10). Guds rustning er effektiv. Når vi tager hans lysets rustning på (Rom. 13,12), flygter mørket.

Modstå. At modstå fjenden er at modsætte sig og afvise hans løgne. Det er at nægte at give ham fodfæste og stå fast i Guds nåde (1. Pet. 5,12). Det er at modstå fristelsen til at sige: “Gud sætter mig på prøve” (Jak. 1,13). Vi modstår fjenden ved at underkaste os Gud (Jak. 4,7). Vi ophøjer Herrens navn og forkynnder hans gode løfter over os selv og vores familier.

Den onde dag. Når der opstår problemer. I krisetider er man fristet til at blive ængstelig og bange. En bedre reaktion er at huske, at Gud er på vores side og har givet os alt, hvad vi har brug for, for at stå fast.

Når I har gjort alt. Når vi har iført os Guds fulde rustning.

Stå fast. Hold dig på benene, og lad ikke fjenden vælte dig.

Der er skrevet hele bøger om åndelig krigsførelse, men enhver kamp mod fjenden vindes ved at stå fast i Guds fulde rustning. Vi kæmper ikke for sejren, men ud fra sejrens position.

Kristus er den sejrende Konge (Joh. 16,33; Kol. 2,15; Hebr. 2,14). En sejrherre må kæmpe for at opnå sejren, men vi er mere end sejrherre, fordi Kristus har vundet krigen (Rom. 8,37).

Efeserbrevet 6:14–15

¹⁴ Stå derfor fast, omgjordet med sandhed og iført retfærdighedens brynje, ¹⁵ og med fødderne skoet med fredens evangeliums beredskab;

6:14 **Stå derfor fast;** se forrige vers.

Omgjordet med sandhed. Lad jer omgive af den sandhed, der er i Jesus (Ef 4,21).

At omgøre sig med sandheden er at fortolke alle ting gennem virkeligheden af Jesus Kristus. Det er at blive fornyet i sindets ånd og nægte at tilpasse sig denne onde tidsalders forfaldne virkelighed.

Sandheden er det første stykke rustning, fordi sandheden er et bælte, som alt andet hænger på. Hvis fjenden kan vildlede dig, vil din øvrige rustning ikke betyde noget. Djævelen vil angribe dit greb om sandheden ved at bombardere dig med løgne – “Har Gud virkelig sagt det?” – og ved at fortælle dig, at der ikke findes nogen sandhed – “Der er mange

sandheder. Der er din sandhed og min sandhed.” Han vil forsøge at løsne dit sandhedsbælte ved at forherlige tvivl og usikkerhed. Det bedste svar på hans list er at tage hans løgnagtige tanker til fange under lydighed mod Kristus (2 Kor. 10,5).

Sandhed defineres af Den, der er selve sandheden; se opslaget til Ef 4,21.

Retfærdighedens brynje. En brynje beskytter dit hjerte mod djævelens anklager og minder dig om, at du står i et ret forhold til Herren.

Djævelen vil beskyjde dig for at være en fiasko eller for ikke at gøre nok. Lytter du til hans løgne, kan du falde fra nåden og ende i døde gerninger præget af selvretfærdighed. Vi modstår denne fristelse og beskytter vores hjerter ved at stå fast i den retfærdige bekræftelse af vores Faders kærlighed og accept. Når anklageren påpeger dine mangler, så mind dig selv om: “Jeg er Guds retfærdighed i Kristus Jesus” (2 Kor 5,21).

Retfærdighed i den nye pagt er tilstanden af at stå i et godt forhold til Gud. Hvis synd er at ramme ved siden af målet, er retfærdighed at ramme plet. Det er at kunne sige: “Fordi Gud har været god mod mig, står jeg i et godt forhold til Gud.” Vores retfærdighed opnås ikke ved at bestå en prøve eller opfylde en standard. Ægte retfærdighed er en gave, vi modtager ved at stole på Den, der er retfærdig (Rom 5,17). Vi bliver ikke retfærdige på grund af de ofre, vi bringer, men på grund af det offer, Kristus bragte (Rom. 5,18–19; 2 Kor. 5,21).

6:15 **Fødderne.** Vi står urokkeligt, når vi står på fredens evangelium, for fredens evangelium åbenbarer den fredsskabende Gud (Rom 15,33). Gud skaber ikke forvirring eller sender prøvelser for at ryste os (1 Kor 14,33; Jak 1,13). Men midt i vores prøvelser giver han os fred og nåde til at stå fast.

Beredskab. Forberedt. Vi må være grundfæstede og forankrede i Guds fred, hvis vi skal stå fast på den onde dag.

Fredens evangelium. Når vi forkynder fredens evangelium, åbenbarer vi fredens vej (Luk 1,79), som fører til fredens Gud (Rom 15,33). Fredens vej går gennem korset (Kol 1,20). Gennem Jesus, Fredsfyrsten, har vi fred med Gud (ApG 10,36; Rom 5,1).

Freden. I denne urolige og usikre verden udgyder Gud sin shalom-fred ved at give os en klippe at holde fast ved – ham selv. Når djævelen forsøger at ryste os, minder vi os selv om, at Gud er for os, med os og i os. “Hvis Gud er for os, hvem kan da være imod os?” (Rom 8,31).

Efeserbrevet 6:16–17

¹⁶ Derudover skal I tage troens skjold, med hvilket I vil kunne slukke alle den ondes brændende pile. ¹⁷ Og tag frelsens hjelm og Åndens sværd, som er Guds ord.

6:16 **Derudover.** Under alle omstændigheder står vi fast i troen.

Skjold. Det oprindelige ord (*thureos*) henviste til et stort, ovalt skjold, som de græsktalende hoplitter brugte, og som senere blev overtaget af romerne.

Tro er at stole på Herren og mistro dem, der modsiger ham; se opslaget til Ef. 2,8.

Vil kunne slukke alle, ikke kun nogle. Fjendens våben er ingen match for den troende, der står fast i Guds fulde rustning. Åndelige angreb og forfølgelse må forventes (2 Tim. 3,12). Men ved Guds nåde vil du vinde hver eneste kamp. Dine fjender vil angribe dig fra én retning og flygte i syv (5 Mos. 28,7).

Brændende pile. Djævelen vil bombardere dig med brændende pile, fordi han ønsker at nedbrænde alt det, som Gud opbygger i dit liv – dit ægteskab, din familie, dine gode gerninger, din høst. Brændende pile er små fristelser og vildledelser, der, hvis de ikke hurtigt slukkes, kan antænde store brande.

Den onde er djævelen.

6:17 **Hjelm.** Det meste af den åndelige kamp udkæmpes på dit sinds slagmark. Da vi står over for en besejret fjende (Kol. 2,15), er den eneste måde, Satan kan sejre på, hvis han får dig til at gå over på hans side. Satan ønsker, at du skal tvivle på din frelse og din Frelser. Han ønsker at fylde dit sind med bekymringer og ængstelser. Hvis du sluger hans løgne og falder for hans list, giver du en afvæbnet fjende våben igen. Vi står fast ved at bære frelsens hjelm. Vi minder os selv om, at vores evige frelse er garanteret af Guds nåde og ikke af os selv (Ef 2,8–9). Vores mægtige Frelser frelser os og bevarer os i sikkerhed indtil enden (Joh 10,28; 1 Kor 1,8).

Frelsens. Det oprindelige ord for frelse betyder befrielse eller redning. Jesus er den store Befrier, der redder os fra vores fjender (Luk. 1,71) og befrier os fra den onde dag (Ef. 6,13).

Åndens sværd. Dit åndelige sværd er Guds ord i dit hjerte og på dine læber. Det er et yderst effektivt våben, fordi Guds ord har skabende, livgivende kraft (Es. 55,11; Hebr. 4,12).

Guds Ord. Det oprindelige substantiv (*rhēma*) betyder *ytring* eller *det talte ord*. Jesus tilbageviste djævelens løgne ved at tale Guds ord (se Lukas 4,4). På samme måde modstår vi fjendens løgne og beskyldninger ved at tale Guds ord.

Efeserbrevet 6:18–20

¹⁸ Bed til enhver tid i Ånden med al bøn og bønner, og vær med dette for øje på vagt med al udholdenhed og bed for alle de hellige, ¹⁹ og bed for mig, at jeg må få ord i munden, når jeg åbner den, for med frimodighed at forkynde evangeliets hemmelighed, ²⁰ for hvilket jeg er en ambassadør i lænker; for at jeg, når jeg forkynnder det, må tale frimodigt, som jeg bør tale.

6:18 **Al bøn.** Alle former for bøn.

Bøn er en samtale med Gud. Bøn kan antage mange former (bøn om nåde, forbøn, bøn i tunger osv.), men den ledsages som regel af taksigelse (Ef 1,16; Kol 4,2). Bøn er et middel mod angst og den måde, hvorpå vi får adgang til Guds fred (Fil. 4,6–7). Bøn er en yderst frugtbar anvendelse af din tid. Bøn er ikke et arbejde, men en hvile, og alligevel er bøn den måde, hvorpå tingene bliver udført i nådens forvaltning. Når vi ydmyger os i bøn og retter os ind efter Guds vilje, sætter vi os i stand til at modtage af hans nådes overflod.

Bed for alle. Konkrete anmodninger og bønner. At bede om hjælp er at bede Gud om støtte eller visdom.

Bed til enhver tid betyder ikke at bede lange eller gentagende bønner (Matt. 6,7). Det betyder at leve i en holdning af bøn og bønfoldelse. Bøn er en livsstil. At “bede uden ophør” er at leve med en bønnende holdning (1 Thess. 5,17). Det er at bringe dine problemer, spørgsmål og bekymringer til din Fader i visheden om, at han tager sig af dig (1. Pet. 5,7).

I Ånden. Bed, som Helligånden leder dig.

At bede i Ånden er det modsatte af religiøs bøn. Det handler om at holde vores åndelige antenne rettet mod Helligånden og lade ham lede os, mens vi beder. “Vi ved ikke, hvordan vi skal bede, som vi bør, men Ånden selv går i forbøn for os” (Rom 8,26).

Vær... på vagt. Bøn er en tovejskommunikation. Læn dig ind mod Ånden og lyt til, hvad Herren har at sige. Bed de ord, som Helligånden giver dig.

Udholdenhed. Vær flittig med dette, for bøn forandrer tingene.

Hvis du endnu ikke har oplevet dit gennembrud, så giv ikke op. Bliv ved med at bede. Forestil dig ikke, at Gud er som en uretfærdig dommer, der kan overtales til at handle gennem påtrængende bøn (Luk. 18,1–8). Men bed med tillid til, at Gud hører dine bønner, selv de korte (1. Joh. 5,14–15). Din himmelske Fader er omsorgsfuld, medfølelse og ivrig efter at hjælpe. Han bliver ikke irriteret over dine bønner; han glæder sig over dem. “Bed, så skal I få” (Matt. 7,7).

De hellige. I et andet brev opfordrer Paulus os til at bede for dem, der har myndighed (1 Tim 2,1–2), men her opmuntrer han os til at bede for vores brødre og søstre i Herren. Bed for Guds familie, så vi må kende Kristi kærlighed, som overgår al viden, og blive fyldt med Guds fylde (Ef 3,17–19).

6:19 **Bed for mig.** Paulus ønskede, at efeserne skulle bede for ham. Han anså deres bønner for at være lige så virkningsfulde som hans egne. Han forstod, at Gud hører alle sine børns bønner (1 Joh 5,14).

Jeg må få ord i munden. De ord, der skal siges.

Selvom han var under husarrest i Rom, havde Paulus mange lejligheder til at tale med besøgende og embedsmænd (ApG 28,23. 30–31). Han stolede på, at Herren ville give ham de ord, han skulle sige. Han vidste, at det rette ord, sagt på det rette tidspunkt, havde magten til at befri de fangne.

Ord I munden, når jeg åbner den. Paulus var kaldet til at forkynde og udbrede evangeliet (Ef 3,8).

Med frimodighed. Med tillid og klarhed (Kol 4,3–4).

Hemmelighed. En hemmelighed, der bliver åbenbaret gennem en åbenbaring (Ef 3,3).

Evangeliets hemmelighed er, at Gud er med os og for os og ønsker at være i åndelig forening med os (Kol 1,27). Religion fremstiller Gud som fjern og reserveret, men Jesus Kristus åbenbarer en Gud, der elsker os som en Fader og ønsker at dele sit liv med os, både jøder og ikke-jøder (Ef 3,4–6).

Evangeliet; se opslaget til Ef 1,13.

6:20 **Ambassadør.** Ambassadører handler på vegne af og i stedet for en anden. Som troende taler vi i Herren Jesu Kristi navn og med hans autoritet. I vores rolle som ambassadører bringer vi et budskab fra den, der har sendt os: “Bliv forsonet med Gud” (2 Kor 5,20).

Ambassadør i lænker. Ligesom en brevdue med klippede vinger er en ambassadør i lænker et sørgeligt billede. Ambassadører skal rejse ud, men Paulus måtte blive. I fem år var han fængslet (to år i et fængsel i Judæa, to år i romersk husarrest og det meste af et år på rejse mellem de to steder). Det må have været uhyre frustrerende for menighedsgrundlæggeren at være fængslet. Til tider så Paulus det fra en positiv vinkel. “Guds ord er ikke lænket” (2 Tim 2,9). Men her beder han forståeligt nok om bønner.

Uanset om han var i frihed eller i lænker, så Paulus sig selv som Kristi ambassadør eller repræsentant for alle mennesker og især hedningerne (ApG 9,15; Gal 2,9).

Lænker. I løbet af sine to år i Rom var Paulus underlagt *custodia militaris*, altså militær forvaring, hvorved romerske borgere levede under opsyn af en romersk soldat. I denne periode var Paulus lænket til sin vagt (ApG 28,16.20).

Efeserbrevet 6:21–22

²¹ Men for at I også skal vide, hvordan det står til med mig, vil Tykikus, den elskede bror og trofaste tjener i Herren, fortælle jer alt. ²² Jeg har sendt ham til jer netop med dette formål, for at I skal vide, hvordan det står til med os, og for at han kan trøste jeres hjerter.

6:21 **Hvordan det står til med mig.** Min fængsling og den forestående retssag for kejseren.

Tykikus fra Asien var en del af en missionærgruppe, der rejste sammen med Paulus (ApG 20,4). Som en betroet ven bragte Tykikus Paulus’ brev til efeserne og et andet brev til kolosserne (Kol 4,7–8). Han afleverede sandsynligvis begge breve på samme tid. Da han rejste fra Rom, kan han være gået i land i havnen i Efesos og have efterladt det første brev der, inden han fortsatte til fods op ad Lycus-dalen til Kolossæ. Det er muligt, at det første brev, det, vi kender som Efeserbrevet, fulgte efter ham ad en omvej, før det endte i Laodicea, lige i nærheden af Kolossæ. Måske fulgte det andet brev, det, vi kender som Kolossenserbrevet, den samme rute, men i modsat retning.

Trofast tjener. At være trofast betyder, at du ikke må give op. Du får måske lyst til at give op. Du kan blive fristet til at opgive og kaste håndklædet i ringen, og du kan endda

falde fra tid til anden. I dine fiaskoer kan det virke, som om djævelen har slået dig ud af kampen. Men Guds mægtige nåde i dig vil ikke lade dig blive liggende længe. For “de retfærdige falder syv gange, men de rejser sig igen” (Ordspr. 24,16).

Både i dette brev og i det, der blev sendt til kolosserne, roser Paulus Tykikus for at være en trofast tjener eller præst (Kol 4,7). Det er muligt, at Tykikus led under trængsler og modløshed på sine rejser. Men ved Guds nåde var han i stand til at fuldføre sin mission og aflevere sine to breve. Hvordan ved vi det? Vi læser dem stadig i dag.

Fortælle jer alt. “Tykikus vil forklare alt, hvad I ikke forstår i mit brev.” Tykikus var meget mere end blot en brevbærer. Han var den første fortolker af Paulus’ breve til efeserne og kolosserne.

6:22 I skal vide, hvordan det står til med os. Tykikus ville videregive nyheder om Paulus og også om Aristarkus, en anden af Paulus’ rejsefæller og medfange, samt om Markus, Barnabas’ fætter, som var sammen med Paulus i Rom (Kol. 4,10).

Trøste jeres hjerter. Efeserne må have været bekymrede over nyheden om Paulus’ fængsling. Paulus’ brev og en god beretning fra Tykikus ville bringe dem trøst.

Efeserbrevet 6:23–24

²³ Fred være med brødrene og kærlighed med tro fra Gud Faderen og Herren Jesus Kristus. ²⁴ Nåde være med alle dem, der elsker vor Herre Jesus Kristus med uforgængelig kærlighed.

6:23 Fred. Takket være Jesus kan vi nyde fred med Gud og hinanden (Ef 2,14). Vi kan have harmoniske relationer med kristne brødre og søstre, der kommer fra forskellige kulturer og baggrunde.

Brødrene. I Det Nye Testamente henviser ordet “brødre” typisk til kristne brødre og søstre.

Kærlighed med tro, fra Gud. Her er tre ting, vi modtager fra Gud: fred, kærlighed og tro. Når du ved, hvor meget Gud elsker dig, er det let at stole på ham, og når du har fundet fred i dit hjerte – at din kærlige Fader er fuldstændig troværdig – vil du have fred.

Fader; se opslaget til Ef 1,2.

6:24 Nåde. Paulus afslutter sit brev på samme måde, som han indleder det, med en nådefyldt hilsen (se Ef 1,2). Alt, hvad Paulus skrev, var omgivet af Jesu nåde. Nåden er det, der gør det gode budskab til *et godt budskab*. Må Guds nåde være med dig, mens du læser disse ord.

Herre Jesus Kristus. Som Paulus konsekvent har sagt gennem hele dette brev, er Jesus Kristus eller den salvede og Herren over alt; se afsnittet om Ef 1,2.

Uforgængelig eller udødelig kærlighed. Menneskets kærlighed er skrøbelig, men Guds kærlighed, som er udgydt i vores hjerter, er uforgængelig og udødelig.

Der ligger en trist ironi i dette sidste vers. Som det viste sig, elskede efeserne ikke Herren med en uforgængelig kærlighed. Et stykke tid efter, at dette brev blev sendt, trængte falske lærere ind i menighederne i Asien, hvilket fik Paulus til at skrive flere breve. Disse breve blev sendt til Timoteus, der var blevet præst i menigheden i Efesos. I sine breve nævnte Paulus to mænd, der havde fået "alle i Asien" til at vende sig bort fra ham og hans budskab (2 Tim 1,15). Nogle år senere sendte Jesus selv et budskab til menigheden i Efesos gennem apostlen Johannes. Herren sagde til efeserne, at de havde forladt deres første kærlighed, hvilket vil sige, at de ikke længere forblev i Guds kærlighed (Åb 2,4). Løsningen var at huske den højde, de var faldet fra, og gøre de gerninger, de gjorde i begyndelsen (Åb 2,5). Med andre ord måtte efeserne huske, hvordan de reagerede, da de første gang hørte det gode budskab om Guds kærlighed.

Jesu og Paulus' ord til efeserne gælder for os alle. For at vokse må vi forblive i Guds uforgængelige kærlighed og dagligt vandre i hans nåde. Det er en opfordring, der er lige så relevant i dag, som den var dengang.

Indeks til Efeserbrevet

<i>Emne</i>	<i>Skriptsteder</i>		
Administration	Ef 1,10; 3,9	Udvalgte os	Ef 1,4
Adoption	Ef 1,5	Kirken	Ef 1,22 ; 3,10. 21; 5,23. 24. 25. 27. 29. 32
Imod	Ef 6,11–12	Omskæring/U-	Ef 2,11
Alder(e)	Ef 1,21; 2,7; 3,9	Borgere, medborgere	Ef 2,19
Alle ting	Ef 1:10 . 11. 22; 3,9; 4,10; 5,13; 5,20	Trøst	Ef 6,22
Ambassadør	Ef 6,20	Bud	Ef 2,15; 6,2
Amen	Ef 3,21	Hjørnesten	Ef 2,20
Vrede/Vred	Ef 4,26, 31; 6,4	Pagter	Ef 2,12
Apostle	Ef 1,1; 2,20; 3,5; 4,11	Begærlig	Ef 5,5
Guds rustning	Ef 6,13–17	List	Ef 4,14
Duft, velduftende	Ef 5,2	Korset	Ef 2,16
Opstigen	Ef 4,8–10	Frelsens dag	Ef 4,30
Autoritet(er)	Ef 1,21; 3,10	Mørke/formørket	Ef 4,18; 5,8. 11; 6,12
Dåb	Ef 4,5	Død	Ef 1,20; 2,1 . 5; 5,14
Elskede	Ef 1,6; 5,1 ; 6,21	Død	Ef 2,16
Ubesmittet	Ef 1,4; 5,27	Bedrag/bedragerisk	Ef 4,14. 22
Velsignelse	Ef 1,3	Kødets begær	Ef 2,3
Kristi blod	Ef 1,7; 2,13	Djævelen	Ef 4,27; 6,11
Ros	Ef 2,9	Tugt	Ef 6,4
Kristi legeme	Ef 1,23; 2,16; 3,6 ; 4,4. 12. 16; 5,23. 30	Lære	Ef 4,14
Frimodighed	Ef 3,12; 6,19–20	Beruset	Ef 5,18
Fredens bånd	Ef 4,3	Jorden	Ef 1,10; 3,15; 4,9; 6,3
Brynjen	Ef 6,14	Opbyggelse	Ef 4,29
Brødre	Ef 6,23	Oplyst	Ef 1,18
Opbygget/opbygning	Ef 2,20–22; 4,12. 16	Fjendskab	Ef 2,15. 16
Kaldet/kalder	Ef 1,18; 4,1. 4	Efesos	Ef 1,1
Følsom	Ef 4,19	Udstyre	Ef 4,12
Fanger	Ef 4,8	Evig hensigt	Ef 3,11
Lænker	Ef 6,20	Evangelister	Ef 4,11
Børn	Ef 4,14; 6,1. 4	Onde dage	Ef 5,16; 6,13
Guds børn	Ef 5,1	Den Onde	Ef 6,16
Lysets børn	Ef 5,8	Afsløre	Ef 5,11. 13
Vredens børn	Ef 2,3	Ydre fromhed	Ef 6,6
Kristus Jesus	Ef 1,1; 2,6. 7. 10. 13. 20; 3,1. 6. 11. 21	Jeres hjertes øjne	Ef 1,18
		Tro	Ef 1,15; 2,8 ; 3,12. 17; 4,5. 13; 6,16. 23
		Trofasthed	Ef 1,1; 6,21

Familie	Ef 3,15	Himlen(e)	Ef 1,10; 3,15; 4,10; 6,9
Falskhed	Ef 4,25	Himmelske steder	Ef 1,3. 20 ; 2,6; 3,10; 6,12
Gud Fader	Ef 1,2 . 3. 17; 2,18; 3,14; 4,6; 5,20; 6,23	Arvinger	Ef 3,6
Fader(e)	Ef 5,31; 6,2. 4	Frelsens hjelm	Ef 6,17
Medmenneske	Ef 2,19; 3,6	Hellighed	Ef 4,24
Fylde/Fylde	Ef 1,10. 23; 3,19; 4,13; 5,18	Hellig	Ef 1,4; 2,21 ; 3,5; 5,27
Urenhed	Ef 5,4	Helligånden/Ånden	<i>se Ånd</i>
Tilpasset	Ef 2,21; 4,16	Håb	Ef 1,12. 18; 2,12; 4,4
Kødet	Ef 2,3. 11. 15; 5,29. 31; 6,5. 12	Guds husstand	Ef 2,19
Brændende pile	Ef 6,16	Ydmyghed	Ef 4,2
Tilgivet	Ef 1,7; 4,32	Ægtemænd	Ef 5,22–25. 28. 33
Tidligere liv	Ef 2,2. 3. 11. 13; 4,22; 5,8	Salmer	Ef 5,19
Grundlag	Ef 1,4; 2,20	Afgudsdyrkere	Ef 5,5
Forgæveshed	Ef 4,17	Uvidenhed	Ef 4,18
Hedningerne	Ef 2, 11 ; 3,1. 6. 8; 4,17	Guds efterlignere	Ef 5,1
Mildhed	Ef 4,2	Urenhed/urenhed	Ef 4,19; 5,3. 5
Gaver/givet	Ef 1,6. 14. 17; 2,8; 3,1. 7. 8; 4,7. 8. 19. 27. 29; 6,19	Arv	Ef 1, 11 . 14. 18; 5,5
Herlighed	Ef 1,6. 12. 14. 17 . 18; 3,13. 16. 21; 5,27	I Kristus	Ef 1,1. 3 . 10. 20; 2,6–7. 10. 13; 3,6. 11; 4,32
Herlighed, rigdom af Gud	Ef 1,18 ; 3,16 Ef 1,1–3. 14. 17; 2,4. 8. 10. 12. 16. 19. 22; 3,2. 7. 9–10. 19; 4,6. 13. 18. 24. 30. 32; 5,1–2. 5–6. 20; 6,6. 11. 13. 17. 23	I ham	Ef 1,4. 7 . 9. 10. 13; 2,15; 3,12; 4,21
Godhed	Ef 5,9	Det indre menneske	Ef 3,16
Gode gerninger	Ef 2,10; 4,28; 6,7–8	Vejledning	Ef 6,4
Evangeliet	Ef 1,13 ; 3,6; 6,15. 19	Israel	Ef 2,12
Nåde	Ef 1,2. 6 . 7; 2,5. 7. 8; 3,2. 7. 8; 4,7. 29; 6,24	Godhed, venlighed	Ef 1,5. 9; 2,7; 4,32
Grådighed	Ef 4,19; 5,3	Rige	Ef 5,5
Sørge	Ef 4,30	Kende/kendt	Ef 1,9. 18; 3,3. 5. 10. 19; 5,5; 6,8–9. 19. 21–22
Vækst/at vokse	Ef 2,21; 4,15–16	Viden	Ef 1,17; 3,19; 4,13
Hårdhed i hjertet	Ef 4,18	Loven	Ef 2,15
Hoved	Ef 1,22; 4,15; 5,23	Lære	Ef 4,20; 5,10
		Livet	Ef 4,18. 22
		Lys	Ef 3,9; 5,8. 9 . 13–14
		Herren Jesus Kristus	Ef 1,2 . 3. 15. 17; 2,21; 3,11; 4,1. 5. 17; 5,8. 10. 17. 19. 20. 22; 6,1. 4. 7. 8. 10. 21. 23. 24
		Kærlighed	Ef 1,15; 4,2. 15. 16; 5,2. 25. 28. 33; 6,24

Kristi kærlighed	Ef 3,17–19; 5,2. 25. 29. 32; 6,23	Løfte	Ef 1,13; 2,12; 3,6; 6,2
Guds kærlighed	Ef 1,4; 2,4; 5,1; 6,23	Profeter	Ef 2,20; 3,5; 4,11
Begær	Ef 2,3; 4,22	Salmer	Ef 5,19
Den modne mand	Ef 4,13	Formål	Ef 1,9. 11; 3,11; 6,22
Herrer	Ef 6,5. 9	Oprejst	Ef 1,20; 2,6
Medlemmer	Ef 3,6 ; 4,25; 5,30	Forsoning	Ef 2,16
Dem, der vil behage mennesker	Ef 6,6	Forløsning	Ef 1,7. 14; 4,30
Barmhjertighed	Ef 2,4	Husk	Ef 2,11. 12
Sandhedens budskab	Ef 1,13	Fornyet	Ef 4,23
Hans magt	Ef 1,19; 6,10	Åbenbaring/åbenbaret	Ef 1,17 ; 3,3. 5
Mysteriet	Ef 1,9 ; 3,3–4. 9; 5,32; 6,19	Rigdom	Ef 1,7 . 18; 2,7; 3,8. 16
Kristi mysterium	Ef 3,4	Retfærdighed	Ef 4,24; 5,9; 6,14
Næste	Ef 4,25	Herskerne	Ef 3,10; 6,12
Det nye menneske	Ef 2,15	Offer	Ef 5,2
Det nye jeg	Ef 4,24	De hellige	Ef 1,1 . 15. 18; 2,19; 3,8. 18; 4,12; 5,3
Det gamle jeg	Ef 4,22	Frelse	Ef 1,13; 6,17
Mulighed	Ef 4,27	Helliggøre	Ef 5,26
Ritualer	Ef 2,15	Frelst	Ef 2,5. 8
Forældre	Ef 6,1–2	Frelser	Ef 5,23
Partiskhed, ingen	Ef 6,9	Beseglet i ham	Ef 1,13; 4,30
Præster	Ef 4,11	Sanselighed	Ef 4,19
Tålmodighed	Ef 4,2	Troens skjold	Ef 6,16
Fred	Ef 1,2; 2,14. 15. 17 ; 4,3; 6,15. 23	Sang	Ef 5,19
Bøn	Ef 6,18	Synd/synder	Ef 2,1; 4,26
Udholdenhed	Ef 6,18	Slaver	Ef 6, 5 . 6. 8
Løfte, Helligånden	Ef 1,14	Kristi tjenere	Ef 6,6
Guds ejendom	Ef 1,14	Sange	Ef 5,19
Kraft, Guds	Ef 1,19 . 21; 3,7. 16. 20	Guds søn	Ef 4,13
Kræfterne	Ef 6,12	Ulydighedens sønner	Ef 2,2; 5,6
Pris	Ef 1,6 . 12. 14	Guds sønner	Ef 1,5
Bøn/beder	Ef 1,16. 18; 6, 18 . 19	Menneskers børn	Ef 3,5
Forkyndelse	Ef 2,17; 3,8	Ånd	Ef 1,13 . 17; 2,2. 18. 22; 3,5. 16; 4,3. 4. 23. 30; 5,18; 6,17. 18
Forudbestemt	Ef 1,5 . 11	Åndelig	Ef 1,3 ; 5,19
Luftens fyrste	Ef 2,2	Åndelige kræfter	Ef 6,12
Fyrstendømmerne	Ef 6,12	Stå fast	Ef 6,11. 13–14
Fange	Ef 3,1 ; 4,1	Stjæle	Ef 4,28
		Forvalterskab	Ef 3,2

Stærk/styrket	Ef 1,19; 3,16; 6,10	Udsagn	Ef 6,19
Underkastelse	Ef 1,22; 5,21–22. 24	Vandring	Ef 2,2. 10; 4,1. 17; 5,2. 8. 15
Overgående	Ef 1,19 ; 2,7; 3,19	Mur, skillevæg	Ef 2,14
Åndens sværd	Ef 6,17	Ordets renselse	Ef 5,26
Lærere	Ef 4,11	Ondskab	Ef 6,12
Templet	Ef 2,21	Guds vilje	Ef 1,1. 5. 9. 11; 5,17; 6,6
Taksigelse	Ef 1,16; 5,4. 20	Visdom	Ef 1,8. 17; 3,10
Tolerance	Ef 4,2	Klog/uklog	Ef 5,15
Overtrædelser	Ef 2,5	Med Kristus	Ef 2,5
Synder	Ef 1,7; 2,1	Med ham	Ef 2,6
Trængsler	Ef 3,13	Hustruer	Ef 5,22. 24. 25. 28
Menneskers svig	Ef 4,14	Guds ord	Ef 6,17
Sandhed	Ef 1,13; 4,15. 21. 24– 25; 5,9; 6,14	Arbejde/arbejdskraft	Ef 2,9. 10; 4,12. 28
Tykikus	Ef 6,21	Guds værk	Ef 2,10
Forståelse	Ef 3,4; 4,18; 5,17	Guds gerninger/virke	Ef 1,11. 19; 3,7. 20
Enhed	Ef 4,3. 13	Verden	Ef 1,4; 2,2. 12; 6,12
Uanstændigt ord	Ef 4,29	Vrede	Ef 2,3; 4,31; 5,6

Bemærk: Nøgleord er markeret med fed skrift.

En besked fra forfatteren

Andre bøger i serien The Grace Bible findes i flere formater (f.eks. indbundet, paperback osv.) på thegracebible.com

